

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM  
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR

TANULMÁNYI ÉS VIZSGASZABÁLYZAT

JOGSZABÁLYOK SZÖVEGÉVEL EGYSÉGES SZERKEZETBEN



Módosítva: 2005. szeptember 21-i. Kari Tanács határozata szerint

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem [a továbbiakban: Egyetem] Természettudományi Karának Tanácsa [a továbbiakban: Kari Tanács] a Kari Hallgatói Önkormányzat egyetértésével, a felsőoktatásról szóló - többször módosított - 1993. évi LXXX. törvény [a továbbiakban: Ftv.], a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI.27.) Korm. rendelet [a továbbiakban: TR], a felsőoktatási tanulmányi pontrendszer (kreditrendszer) bevezetéséről és az intézményi kreditrendszerek egységes nyilvántartásáról szóló 200/2000. (XI.29.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KR, Kreditrendelet], a felsőoktatási intézmények képzési és fenntartási normatív finanszírozásáról szóló 120/2000. (VII.7.) Korm. rendelet [a továbbiakban: NFR], a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről szóló 29/2002. (V. 17.) OM rendelet [a továbbiakban: FR], a külföldiek magyarországi és a magyarok külföldi felsőfokú tanulmányainak egyes kérdéseiről szóló 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KülfR.], a szomszédos államokban élő magyarokról szóló 2001. évi LXII. törvény oktatást érintő rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 47/2001. (XII. 29.) OM rendelet [a továbbiakban: SR], továbbá a felsőoktatási alapképzési szakok képesítési követelményeinek a kreditrendszerű képzéshez illeszkedő kiegészítéséről szóló 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelet [a továbbiakban: KK] és az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata [a továbbiakban: ETVSz] alapján, a tanulmányi és vizsgarend kari szabályait a következőképpen határozza meg.

#### **Ftv 88. §**

A hallgatók tanulmányi és vizsgarendjét a felsőoktatási intézmény [...] [a felsőoktatási] törvény keretein belül, szabályzatban maga állapítja meg.

## **I. ÁLTALÁNOS RÉSZ**

### **A SZABÁLYZAT HATÁLYA**

#### **1. §**

##### **ETVSz 1. §**

(1) A jelen szabályzat hatálya kiterjed a doktori képzés kivételével valamennyi, az Egyetemen folyó, hallgatói jogviszonyt eredményező képzésre, a képzésben részt vevőkre és a képzések lebonyolításában részt vevő foglalkoztatottakra.

(2) A jelen szabályzat az esti és levelező tagozatos hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeire - ha jogszabály külön nem rendelkezik - értelemszerűen alkalmazandó.

(3) A jelen szabályzat hatálya kiterjed továbbá a vendéghallgatókra (más felsőoktatási intézmények hallgatóira, lásd ETVSz 25. §) az Egyetemen folytatott tanulmányaik esetében.

(4) A külföldi hallgatókra vonatkozóan a jelen szabályzatot annak 5. számú mellékletében foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

##### **Ftv 103. §**

(1) A külföldiek felvételére, jogállására és hazai felsőoktatási intézményben való tanulmányaira [...] [a felsőoktatási] törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, kivéve, ha jogszabály vagy nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik.

(2) A külföldi hallgatókra vonatkozó részletes szabályokat a felsőoktatási intézmény Szabályzatban állapítja meg.

(1) A jelen szabályzat (KTVSz) hatálya kiterjed a doktori képzésben részt vevők kivételével az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Karán (a továbbiakban: Kar) tanulmányokat folytató hallgatókra és az oktatási folyamatban részt vevő foglalkoztatottakra.

(2) A jelen szabályzat hatálya kiterjed más felsőoktatási intézmények hallgatóira, mint vendéghallgatókra a Karon folytatott tanulmányaik esetében.

(3) Amennyiben a hallgató egy időben más karon/intézményben is folytat tanulmányokat (például közös képzés, részképzés keretében), akkor az adott kar/intézmény előírásait (tanterv, tanulmányi és vizsgaszabályzat) is meg kell tartania.

### **ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK**

#### **2. §**

##### **ETVSz 2. §**

A jelen szabályzatban és a szabályzat alkalmazása során használatos fogalmakat azok meghatározásával együtt a szabályzat 7. számú melléklete tartalmazza.

### **KARI SZABÁLYZAT**

#### **3. §**

### **ETVSz 3. §**

(1) A kari tanácsok a jelen szabályzat előírásai és felhatalmazásai alapján kari tanulmányi és vizsgaszabályzatot [a továbbiakban: kari szabályzat] alkotnak.

(2) A kari szabályzatokat elfogadásukat, módosításukat követően 15 napon belül meg kell küldeni az Egyetem főtitkárának, aki a rektor által átruházott törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva megvizsgálja és azokat törvényességi aggály - jogszabályba, egyetemi szabályzatba ütközés - esetén javaslatával együtt az Egyetemi Tanács soron következő ülésére terjeszti be.

## **TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEKBE ELJÁRÓ SZERVEK**

### **4. §**

#### **ETVSz 4. §**

(1) Tanulmányi és vizsgaügynek minősül a hallgató tanulmányaival, a hallgatói és szakos jogviszonyával, a szakok tantervével és képzési tervével kapcsolatos valamennyi ügy.

(2) A hallgatói jogviszonnyal, a hallgató tanulmányi és vizsgaügyeivel kapcsolatos határozatokat a hallgató leckekönyvébe és a tanulmányi nyilvántartásba be kell jegyezni.

(3) Ha a tanulmányi és vizsgaügyben hozott határozat alapjául szolgáló sérelemmel összefüggésben a hallgató további hátrányt szenvedett el, akkor a határozatnak ki kell térnie ennek orvoslására is.

### **5. §**

#### **ETVSz 5. §**

(1) Hallgató által kezdeményezett tanulmányi ügyekben - a kreditátvitel kivételével - a következő szervek járnak el az Egyetem karain:

- a) első fokon a Kari Tanulmányi Bizottság (lásd ETVSz 6. §);
- b) másodfokon a Hallgatói ügyek Felülbírálati Bizottsága (lásd ETVSz 10. §(1) bekezdés).

(2) Kreditátviteli ügyekben – az Ftv. 34.§ (5) bekezdés és a KR 2. § (1) bekezdés előírásaival összhangban - a következő szervek járnak el:

- a) első fokon a Kari Kreditátviteli Bizottság (lásd ETVSz 7. §);
- b) másodfokon a Hallgatói ügyek Felülbírálati Bizottsága (lásd ETVSz 10. §(2) bekezdés).

(3) Nem vehet részt a másodfokú eljárásban az, aki az elsőfokú határozat meghozatalában részt vett.

(1) Jelen szabályzatban meghatározott esetekben az egyes jogkörök a szabályzatban meghatározott módon átruházhatóak. Ezen átruházott jogkörökről szóló döntést a kari tanulmányi osztályra is továbbítani kell. A tanulmányi osztály erről tájékoztatja az érintett hallgatókat.

(2) Az intézet, illetve annak igazgatója a jelen szabályzat 14. §(3), 26. §(4), 26. §(7), 45. §(2), 52. §(4) pontjaiban ráruházott jogokat leadhatja az egyes tanszékek vezetőinek, illetve az intézet, Oktatási Bizottságának, továbbá esti, illetve levelező tagozaton a költségtérítéses-hozzájárulásos (a továbbiakban: költségtérítéses) szakok esetében a szakfelelős oktatóknak.

### **A KARI TANULMÁNYI BIZOTTSÁG**

#### **Ftv 89. §**

(1) A hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeiben egyaránt a felsőoktatási intézmények járnak el. Az első fokon eljáró intézményi testületben ötvenszázalékos hallgatói részvételt, szavazati joggal biztosítani kell.

### **6. §**

#### **ETVSz 6. §**

(1) Az Egyetem minden hallgatója az illetékes Kari Tanulmányi Bizottsághoz fordulhat, ha véleménye szerint valamely tanulmányi és vizsgaügyének intézése nem jogszabály vagy a szabályzat előírásai szerint történt.

(2) A Kari Tanulmányi Bizottság jár el első fokon minden olyan tanulmányi ügyben, amelyet jogszabály vagy szabályzat nem utal más szerv hatáskörébe.

(3) A Kari Tanulmányi Bizottság a kari szabályzatban meghatározott létszámú testület; amelynek tagjai felét a kari hallgatói önkormányzat delegálja. A Kari Tanulmányi Bizottság oktató tagjait a kar szabályzat rendelkezései szerint választják ki. A kari tanulmányi bizottsági tagság időtartamáról a kari szabályzat rendelkezik.

(4) A Kari Tanulmányi Bizottság oktatói tagjainak megbízatása megszűnik:

- a) lemondással;
- b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
- c) az oktató közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésével;
- d) a tag megbízatásának lejártakor.

(5) A Kari Tanulmányi Bizottság hallgatói tagjainak megbízatása megszűnik:

- a) lemondással;
- b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
- c) a hallgatói jogviszony megszűnésével;
- d) a hallgatói jogviszony szünetelésével;
- e) a tag megbízatásának lejártakor.

- (6) A Kari Tanulmányi Bizottság elnökének személyéről a kari szabályzatok rendelkeznek.
- (7) A Kari Tanulmányi Bizottság az általa meghatározott ügyekben hatásköreit átruházhatja a Kar vezetőjének tanulmányi (oktatási) helyettesére [a továbbiakban: oktatási vezetőhelyettes], illetve a kari hivatal tanulmányi (oktatási) ügyekért felelős vezetőjére [a továbbiakban: tanulmányi osztályvezető].
- (8) A Kari Tanulmányi Bizottság saját ügyrendje szerint működik, melyet a kari tanács hagy jóvá. Az ügyrendben rendelkezni kell különösen az ülések gyakoriságáról, a Kari Tanulmányi Bizottság határozatképességéről, a határozathozatal rendjéről, a hatáskörök átruházásának módjáról.
- (9) A Kari Tanulmányi Bizottság köteles kikérni a tanszékek, intézetek véleményét, ha döntésével az érintett oktatási szervezeti egységekre kötelezettség hárul, vagy ha a döntéshez szakértelmük szükséges. A kari szabályzatok meghatározhatják azokat az eseteket is, amikor az előzetes vélemény kikérése nem szükséges.
- (10) Az elsőfokú határozatot a kari tanulmányi hivatal, osztály, csoport (a továbbiakban: kari tanulmányi hivatal) írásba foglalja és azt a hallgató, valamint a (9) bekezdésben meghatározott esetben az érintett oktatási szervezeti egység részére a döntéstől számított 8 munkanapon belül megküldi.
- (1) A Kari Tanulmányi Bizottság (továbbiakban: TB) elnöke az oktatási dékánhelyettes, aki akadályoztatása esetén a TB oktatói tagjai közül helyettesítést állíthat.
- (2) A Kari Tanulmányi Bizottság tagjai a Kari Tanács által a Tanács mandátumának lejártáig választott oktatók és a szavazati joggal rendelkező oktatókkal megegyező létszámban a Kari Hallgatói Önkormányzat által, saját mandátumának idejére választott hallgatók.
- (3) A Kari Tanulmányi Bizottságban a -Földrajz és Földtudományi Intézet kivételével- minden Intézet egy-egy oktatóval képviselteti magát. A Földrajz és Földtudományi Intézet két központja a Földrajzi- és a Geológiai és Környezetfizikai Központ egy-egy tagot delegál, akik 1/2-1/2 szavazattal rendelkeznek Tanácskozási joggal tagja a TB-nek a Kari Környezettudományi munkacsoport egy képviselője.
- (4) A TB hatásköreit vagy azok egy részét átruházhatja az oktatási dékánhelyettesre vagy a Tanulmányi Osztály vezetőjére.
- (5) A TB-ben szavazással történő döntés esetén egyenlő szavazatarány esetében az elnök szavazata dönt.
- (6) Bármely hallgató vagy oktató a TB-hez fordulhat, ha véleménye szerint valamely tanulmányi vagy vizsgaügy intézése nem a szabályzatnak megfelelően történt.
- (7) A 49. §(7) pontot illető fellebbviteli fórum szerepét a TB látja el.
- (8) A TB vagy a TB hatáskörében a 6. §(4) pont alapján eljáró személy köteles kikérni az érintett intézetek véleményét olyan ügyek elbírálásában, amelyekhez az intézetek szakértelme szükséges, vagy ha döntésével a tanszékekre, intézetekre feladatot hárít.
- (9) Az intézeti tanácsok kijelölhetik azon személyeket, akiknek az állásfoglalását a 6. §(7) pontban szereplő esetekben ki lehet/kell kérni.
- (10) Az TB határozata ellen, valamint a 6. §(4) pont alapján átruházott hatáskörben hozott határozat ellen – a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó határozatok kivételével – a hallgató annak kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezéssel élhet, amelynek halasztó hatálya van.
- (11) A TB határozata elleni fellebbezést a dékán bírálja el, konzultálva a Hallgatói Önkormányzat vezetőjével és az illetékes dékánhelyettessel. A 6. §(4) pont alapján átruházott hatáskör esetén a dékán kikéri a Tanulmányi Bizottság véleményét. A másodfokú határozat ellen fellebbezésnek helye nincsen.
- (12) A döntésekről a hallgatót a döntéstől számított 8 munkanapon belül írásban kell értesíteni.
- (13) A TB működését az általa elfogadott ügyrend szabályozza. Az ügyrendnek tartalmaznia kell a TB összehívásának módját, gyakoriságát, a benyújtott kérvények ügyében a döntéshozatal határidejét, a határozatképesség feltételeit, az ügyekről való előzetes tájékoztatás módjait. A TB ügyrendjét a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat mellékleteként kell kezelni, hozzáférhetőségét minden hallgató és oktató számára biztosítani kell.

## **A KARI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG**

### **KR 2. §**

- (1) [...] Az ismeretanyag egyezésének mértékét az intézmény (kar) erre a célra létrehozott kreditátviteli bizottsága vizsgálja meg. [...]

## 7. §

### ETVSz 7. §

- (1) Az átjárhatóság koordinálására, valamint az ismeretanyagok egyenértékűségének vizsgálatára a kari szabályzatokban meghatározott összetételű Kari Kreditátviteli Bizottságok működnek. A kari szabályzatok rendelkeznek a bizottság tagjainak megbízási időtartamáról.
- (2) A Kari Kreditátviteli Bizottságban a kari szabályzatokban szabályozott módon biztosítani kell a megfelelő hallgatói képviseletet.
- (3) A Kari Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjait - a szakokért felelős szervezeti egységek vezetőinek, hallgatói tagját (tagjait) a kari hallgatói önkormányzat javaslatai alapján - a Kar vezetője bízza meg és menti fel.
- (4) A Kari Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) az oktató közalkalmazotti jogviszonyának megszűnésével;
  - d) a tag megbízásának lejártakor.
- (5) A Kari Kreditátviteli Bizottság hallgatói tagjainak megbízása megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a kari szabályzatban meghatározott módon történő visszahívással;
  - c) a hallgatói jogviszony megszűnésével;
  - d) a hallgatói jogviszony szünetelésével;
  - e) a tag megbízásának lejártakor.
- (6) A Kari Kreditátviteli Bizottság maga választja meg elnökét a tagjai közül, az elnök megbízólevelét a Kar vezetője adja ki.
- (7) Az elnöki megbízás megszűnik:
  - a) lemondással;
  - b) a tagsági megbízás megszűnésével;
  - c) a Kari Kreditátviteli Bizottság elnököt visszahívó határozatával.

## 8. §

### ETVSz 8. §

- (1) A Kari Kreditátviteli Bizottság az ügyrendjét maga alkotja meg és azt a Kari Tanácshoz az elfogadásától számított 8 munkanapon belül be kell nyújtani jóváhagyásra.
  - (2) A Kari Kreditátviteli Bizottság a hallgató írásbeli kérelmében foglaltak, a vonatkozó jogszabályok, egyetemi és kari szabályzatok alapján dönt az egyenértékűségről. A kérelemhez mellékelni kell a tanegységek elvégzését igazoló leckeönnyvet vagy annak hitelesített változatát, továbbá a tanegységek hitelesített leírását illetve tematikáját.
  - (3) A Kari Kreditátviteli Bizottság azon szakok esetében rendelkezik döntési jogkörrel, amely szakokért a kar vagy a kar valamely oktatási szervezeti egysége a felelős.
  - (4) A Kari Kreditátviteli Bizottság - intézményközi megállapodás hiányában - köteles kikérni a kérelemmel érintett tanulmányokért szakmailag felelős oktatási szervezeti egység(ek) véleményét.
  - (5) A Kari Kreditátviteli Bizottság a kérelemről a benyújtásától számított 3 héten belül dönt.
  - (6) Az elsőfokú határozatot a Kari Kreditátviteli Bizottság írásba foglalja, és azt a hallgató, illetve az érintett oktatási szervezeti egység részére a döntéstől számított 8 munkanapon belül megküldi.
- (1) A Kari Kreditátviteli Bizottságban minden szakterület egy-egy oktatóval képviselteti magát.
  - (2) A Kari Kreditátviteli Bizottság hallgató tagjára a Kari Hallgató Önkormányzat tesz javaslatot.
  - (3) A Kari Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízása három évre, a hallgatói tag megbízása két évre szól és megismételhető.
  - (4) A Kari Kreditátviteli Bizottság tagjait, az őket jelöli szervezeti egység (szakterület, illetve Hallgatói Önkormányzat) kezdeményezésére a dékán visszahívja.
  - (5) A Kari Kreditátviteli Bizottság oktató tagjai munkájának segítésére az egyes szakterületeken Szakterületi Kreditátviteli Bizottságok működnek. (Lásd ETVSz 8. § (4) pont.)
  - (6) A Szakterületi Kreditátviteli Bizottságok tagjait az érintett szakterület jelöli ki. Ebben az adott Szakterületi Kreditátviteli Bizottsághoz tartozó szakokon oktató, de nem a szakterülethez tartozó intézetek képviseletét is biztosítani kell.
  - (7) A kreditátviteli kérelmeket a Szakterületi Kreditátviteli Bizottság elnökéhez kell benyújtani.
  - (8) Az adott félévre vonatkozó kurzusfelvétel során felvett tantárgyakra vonatkozó, a szorgalmi időszak első hetében benyújtott kreditátviteli kérelmekről (lásd 59. §(2) pont), az érintett Szakterületi Kreditátviteli Bizottságok állásfoglalásának figyelembe vételével a Kari Kreditátviteli Bizottság a szorgalmi időszak második hetének végéig dönt. A Szakterületi Kreditátviteli Bizottság az

állásfoglalását a szorgalmi időszak második hetének keddjéig eljuttatja a Kari Kreditátviteli Bizottság vezetőjéhez.

## **AZ EGYETEMI KREDITÁTVITELI BIZOTTSÁG**

### **9. §**

#### **ETVSz 9. §**

- (1) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság feladata az intézményközi együttműködések és az Egyetemen belüli egyeztetések szervezése.
- (2) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság elnöke az oktatási rektorhelyettes, tagjai a karok vezetői (megbízottjaik), illetve az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke által kijelölt 1 hallgató.
- (3) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság oktatói tagjainak megbízatása hivatali idejükre, hallgatói tagjának megbízatása két évre szól.
- (4) A hallgatói tag megbízatása megszűnik:
  - a) a megbízatás lejártával;
  - b) a hallgatói jogviszony megszűnésekor vagy szünetelésekor;
  - c) lemondás esetén;
  - d) az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke által történő visszahíváskor.
- (5) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság tagjainak megbízólevelét, illetve a megbízatás megszűnését megállapító okiratot a rektor adja ki.
- (6) Az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság az ügyrendjét maga alkotja meg, és azt az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.

## **A JOGORVOSLATI ELJÁRÁS**

#### **Ftv. 34.§**

- (4) A hallgatónak joga van – a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó értékelés kivételével – a felsőoktatási intézmény döntése, intézkedése vagy mulasztása (a továbbiakban: döntés) ellen a hallgatói jogviszonyára vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozással felülbírálati kérelemmel élni, az intézményi Szabályzatban meghatározott eljárás keretében.
- (5) A hallgató a felsőoktatási intézmény döntése ellen a közléstől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított 15 napon belül nyújthat be kérelmet. A kérelem tárgyában, a Szabályzatban meghatározott eljárási rend szerint a rektor [...] által létrehozott bizottság jár el. A bizottság létszámáról, összetételéről a Szabályzat rendelkezik azzal a megkötéssel, hogy a bizottságban a hallgatói önkormányzat képviselőitnek mértéke egyharmad [...].

#### **Ftv. 58.§**

- (2) Az intézmény vezetője - a (3) bekezdésben foglalt kivételével - megsemmisíthet minden olyan döntést, határozatot, intézkedést, amely jogszabályt sért. [...]

#### **ELTE SZMSZ 26.§**

- (2) A rektor - az Egyetemi Tanács döntéseinek kivételével - megsemmisíthet minden olyan döntést, határozatot, intézkedést, amely jogszabályt vagy egyetemi szabályzatot sért.

### **10. §**

#### **ETVSz 10. §**

- (1) A Kari Tanulmányi Bizottság által, vagy - átruházott hatáskörben - annak nevében hozott elsőfokú határozat ellen - a kézhezvételtől számított 15 napon belül - a hallgató vagy az érintett oktatási szervezeti egység vezetője a rektorhoz címzett, a Rektori Hivatalba benyújtott fellebbezéssel élhet. A kérelemről a Hallgatói Felülbírálati Bizottság dönt.
- (2) A Kari Kreditátviteli Bizottság döntése ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a rektorhoz címzett, a Rektori Hivatalba benyújtott fellebbezéssel élhet. A kérelemről a Hallgatói Felülbírálati Bizottság dönt.
- (1) A kar vezetője a tanulmányi és vizsgaügyekben benyújtott fellebbezések elbírálása során konzultál a Kari Hallgatói Önkormányzat vezetőjével és az illetékes dékánhelyetttel.

## **MÉLTÁNYOSSÁG**

### **11. §**

#### **ETVSz 11. §**

A Kar vezetője a kari szabályzatban meghatározott esetekben felmentést adhat a szabályzat előírásai alól. A Kar vezetője méltányossági jogkörében eljárva csak a hallgató családi és életkörülményeit befolyásoló rendkívüli és okirattal bizonyított tények esetén, a Kari Tanulmányi Bizottság és az érintett oktatási szervezeti egység véleményére figyelemmel engedélyezheti a vizsgaidőszakon kívüli vizsga letételét.

- (1) A kar vezetője méltányossági jogkörében eljárva a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat bármely pontja alól felmentést adhat, kivéve az ETVSsz által meghatározott eseteket.

## II. A HALLGATÓI JOGVISZONY

### **Ftv. 27. §**

(1) A felsőoktatási intézmény hallgatója az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben, a főiskolai és egyetemi szintű alapképzésben, a szakirányú továbbképzésben [...] részt vevő személy, függetlenül attól, hogy tanulmányait milyen oktatási formában végzi.

(2) A hallgató a felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll. [...]

(4) A felsőoktatási intézményekben a hallgatók - a hallgatói jogviszonyból származóan - egyéni és kollektív jogokat gyakorolnak.

### **Ftv. 29. §**

(1) A diákigazolvány a hallgatói jogviszony fennállását tanúsító közokirat, amely

a) jogszabályban, illetőleg intézményi Szabályzatban meghatározott kedvezmények igénybevételére jogosít;

b) jogszabályban, illetőleg intézményi Szabályzatban vagy külső szervekkel való megállapodásban meghatározott jogok érvényesítését biztosítja;

c) jogszabályban, illetőleg intézményi Szabályzatban meghatározott információk tárolását szolgálja.

(2) A hallgató részére a diákigazolványt a beiratkozáskor kell kiállítani. A diákigazolvány típusait, valamint a diákigazolványra vonatkozó részletes szabályokat a Kormány rendeletben határozza meg.

## 12. §

### **ETVSz 12. §**

A hallgató az Egyetemmel áll hallgatói jogviszonyban.

## A HALLGATÓI JOGVISZONY LÉTREJÖTTE

### **Ftv. 27. §**

(2) [...] A hallgatói jogviszony a beiratkozással jön létre [...]

## 13. §

### **ETVSz 13. §**

(1) A hallgatói jogviszony létrejöttének előfeltétele az Egyetem valamely szakjára illetve – kiegészítő alapképzés keretében – a tanári képzésre önmagában történő felvétel vagy átvétel.

(2) A hallgatói jogviszony a hallgató első szakos jogviszonyának létrejöttével egyidejűleg jön létre.

## FELVÉTEL, ÁTVÉTEL

### **Ftv. 32. §**

(3) A hallgatók joga különösen

a) a felsőoktatási intézmény, továbbá a szak megválasztása.[...]

### **Ftv. 64. §**

(2) [...] a felsőoktatási intézmények önkormányzati joga [...]

c) a költségvetési támogatásra is figyelemmel a felvehető hallgatók számának megállapítása, továbbá a felvételi feltételeinek meghatározása, a hallgatók kiválasztása és felvétele; [...]

### **Ftv. 124/E. §**

E törvény alkalmazásában

[...]

d) *első alapképzés*: alapképzési szakon az első egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzésére irányuló képzés - ideértve az állami és egyházi felsőoktatási intézmények külön jogszabályban szabályozott közös képzését is -, amelyre a hallgató felvételi eljárás során először nyer felvételt és az e törvényben foglaltak szerint beiratkozással létesít hallgatói jogviszonyt. A hallgató az első felvételi eljárás során - a vonatkozó jogszabályok szerint - kétszakos képzésre is nyerhet felvételt. Első alapképzésnek minősül továbbá az a képzés, amelyre a hallgató az első beiratkozást követően történő szak-, szakpár-, illetve intézményváltással új felvételi eljárás eredményeképpen beiratkozik, a szak-, illetve intézményváltással felvett szak képesítési követelményében meghatározott képzési időnek a korábbi, első alapképzésben folytatott tanulmányok finanszírozott idejével csökkentett időtartamban. A hallgató és a képzés támogatásának részletes szabályait - a végzettség és a szakképzettség megszerzése előtti szakváltás, illetve a kétszakos képzés esetében - a Kormány rendeletben határozza meg;

### **NFR. 6.§**

(3) Amennyiben a hallgató főiskolai szintű alapképzési szakra nyert felvételt és intézményen belül felvételi eljárás nélkül átlép egyetemi szintű alapképzési szakra, akkor a továbbiakban annyi ideig számít a finanszírozott létszámba, amennyi az egyetemi szintű alapképzési szak képesítési követelményeiben meghatározott képzési időnek a főiskolai szintű tanulmányok addigi finanszírozott idejével csökkentett időtartama. Intézményenként az adott költségvetési évre főiskolai szintű alapképzésben számított hallgatói létszám évente legfeljebb 2%-ának mértékéig vehetők figyelembe átlépett hallgatók az egyetemi szintű alapképzésben.

(9) Amennyiben a hallgató oklevele megszerzése előtt felsőoktatási intézményt vált, az átvevő felsőoktatási intézmény köteles arról hivatalosan, írásban tájékoztatni az Oktatási Minisztériumot. Az átadó felsőoktatási intézmény tanúsítványt köteles adni az átvevő intézmény részére, amelyben igazolja, hogy a hallgató mennyi ideig vett részt összesen államilag finanszírozott képzésben, valamint hogy a hallgatót átadja, és hallgatói nyilvántartásából törli. A hallgatót az addigi finanszírozott idő beszámításával kell az átvevő felsőoktatási intézmény számított létszámában figyelembe venni.

## 14. §

### ETVSz 14. §

(1) A felvétel szabályait az ide vonatkozó hatályos jogszabályok alapján az Egyetemi Felvételi Szabályzat határozza meg.

(2) Intézményváltási ügyekben első fokon a Kari Tanulmányi Bizottságok járnak el. Az átvétel szabályairól a kari szabályzatok rendelkeznek.

(3) Az intézményváltóztatási kérelemhez be kell nyújtani a leckekönyv hitelesített másolatát, továbbá annak a felsőoktatási intézménynek az adott szak(ok)ra vonatkozó tantervét és tanegységleírását, ahol a hallgató jogviszonya fennáll. Államilag finanszírozott képzésre történő átvétel kérelmezése esetén be kell nyújtani továbbá a már elvégzett, finanszírozott félévek számáról szóló tanúsítványt is.

(4) Szakcsoportos felvétel esetén a szak választásának szabályait a kari szabályzat határozza meg.

(1) Átvétel esetén más felsőoktatási intézmény hallgatója megszünteti jogviszonyát az eddigi intézménnyel és az Egyetemmel létesít hallgatói jogviszonyt. A már elvégzett félévek számáról és a finanszírozás típusáról szóló tanúsítványt a szakos jogviszony létesítésekor minden esetben be kell nyújtani.

(2) Más egyetemek azonos karáról és szakáról történő átvételről az illetékes intézetek javaslatára a dékán dönt. Az átvételt kérelmező hallgató számára elő lehet írni felvételi vagy különbözeti vizsgákat.

(3) Más intézmények nem azonos karáról és/vagy szakáról felvételi eljáráson kívüli átvétel csak költségtérítéses képzésre történhet. Az átvételről az illetékes intézetek javaslatára a dékán dönt.

(4) A tantárgy-beszámítási lehetőségekről a jelen szabályzat 59. § szakasza rendelkezik.

(5) A következő tanévre szóló átvételi kérelmet az oktatási dékánhelyetteshez kell benyújtani legkésőbb február 10-ig. (Ha felvételi vizsgára várhatóan nincsen szükség – lásd 14. §(2) pont – akkor a tavaszi félévre is kérhető átvétel. Ilyen esetekben a kérelem beadásának határideje az őszi félévre vonatkozóan május 15., a tavaszi félévre vonatkozóan november 30.)

## A SZAKOS JOGVISZONY

### 15. §

#### ETVSz 15. §

(1) A szakos jogviszony egy adott szakon (szakcsoporton, kiegészítő alapképzés keretében folytatott tanári képzésben a továbbiakban együttesen: szak) folytatott tanulmányok idején áll fenn.

(2) A szakos jogviszony a beiratkozással egy időben tett, vissza nem vonható, a szakos tanulmányok megkezdéséről szóló nyilatkozat (szakkezdési nyilatkozat) letételekor jön létre.

(3) A szakkezdési nyilatkozatot az Egyetemre történő beiratkozásakor kizárólag a felvétel évében (keresztféléves képzés esetében a képzés indításakor megjelölt félévben) lehet megtenni.

(4) A szakos jogviszony keretében

a) a hallgató jogosult az adott szakon a jogszabályok, az Egyetem szabályzatai, így különösen a jelen szabályzat, valamint a szak tantervének keretei között tanulmányokat folytatni;

b) az Egyetem a jogszabályok, az Egyetem szabályzatai, így különösen a szabályzat, valamint a szak tantervének keretei között biztosítja a szak elvégzésének lehetőségét.

(5) A szakos jogviszony megszűnik

a) a szak leadása (megváltoztatása);

b) a szakról történő elbocsátás;

c) az abszolutórium kiállítása;

d) a hallgatói jogviszony egyéb okból történő megszűnése napján.

## AZ ALAPKAR

### 16. §

#### ETVSz 16. §

(1) A hallgató alapkara az a kar, amelyen első alkalommal tesz szakkezdési nyilatkozatot. Ha nem határozható meg egyértelműen az alapkar, akkor azt a Rektori Hivatal - a karok egyforma terhelésére figyelemmel - állapítja meg.



(2) Ha a hallgató minden olyan szakon befejezi tanulmányait (leadja, abszolutóriumot szerez, elbocsátják), amelyek az alapkarhoz kötődnek, de más karhoz kötődő szakon még tanulmányokat folytat, akkor új alapkart kell kijelölni az utóbbiak közül az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően.

(3) A hallgatók - a jelen szabályzatban ilyenként meghatározott - tanulmányi kérdéseiben a hallgató alapkarának vezetője, illetve annak kari tanulmányi hivatala jogosult és köteles eljárni.

## **A HALLGATÓI JOGVISZONY MEGSZÚNÉSE**

### **Ftv. 27. §**

(2) [...] A hallgatói jogviszony [...]a hallgatói névsorból való törlést kimondó határozat jogerőre emelkedésének napjáig, illetve az adott tanévben a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzését követő első záróvizsga-időszaknak az utolsó napjáig tart. A hallgatói jogviszony megszűnése után az oklevél kiadásáig a jogosultat a Szabályzatban meghatározottak szerint megilletik a záróvizsga letételéhez fűződő jogok, illetve terhelik a kötelezettségek.

## **17. §**

### **ETVSz 17. §**

A hallgatói jogviszony megszűnéséről az alapkar vezetője határozatot ad ki.

## **SZAKLEADÁS, SZAKVÁLTOZTATÁS**

### **Ftv. 32. §**

(3) A hallgatók joga különösen [...]

b) tanulmányaik ideje alatt az intézmény, továbbá a szak megváltoztatása.[...]

### **ETVSz 18. §**

(1) A szakleadás a hallgató írásos nyilatkozata tanulmányainak az adott szakon történő megszüntetéséről.

(2) A képesítési követelmény vagy más jogszabály ilyen értelmű előírása esetén a szak leadása együtt jár a másik szak leadásával.

(3) Az azonos szakcsoporthoz tartozó szakok esetében a hallgató szakváltoztatásának szabályait az érintett karok szabályzatai határozhatják meg.

## **SZAKLEADÁS, SZAKVÁLTOZTATÁS (KARON BELÜL)**

## **18. §**

Karon belül szakváltoztatás, szakfelvétel államilag finanszírozott és költségtérítéses képzésre az alábbiakban meghatározott feltételek alapján történhet.

(1) A szakfelvétel esetén a TVSz 14. § (1) - 14. §(5) pontjait kell alkalmazni. A Kreditrendelet 4. § (5) pontja alapján a beszámított kreditek után a képzési idő

– főiskolai szintű képzés esetén legfeljebb egy évvel,

– egyetemi szintű képzés esetén legfeljebb két évvel

lerövidíthető.

(2) Szakváltoztatás csak azokon a szakokon lehetséges, ahol az előírt érettségi tárgyak közül legalább 1 vizsgatárgy megegyezik (az adott tanévben megjelent Felvételi Tájékoztató alapján).

(3) Az egyes szakokat gondozó intézetek a hozzájuk tartozó szakváltoztatási, szakfelvételi kérelmeket az intézet által meghatározott szempontok alapján rangsorolják. Azokon a szakpárokon, melyek több intézet felügyelete alá tartoznak az érintett intézetek közösen hoznak döntést.

(4) Belső szakváltoztatás (lásd. 18. § (1) – 18. § (3) pont) esetén a kérelmet az oktatási dékánhelyetteshez kell benyújtani. Ennek határideje az őszi félév esetében február 10-e, a tavaszi félév esetében december 15-e. Ezen felvételi döntésekről a hallgatót az őszi félév esetében február 20-ig, a tavaszi félév esetében január 15-ig értesíteni kell.

(5) Az államilag finanszírozott képzésben szakot váltó hallgatók az új szakon az előző szakon elvégzett finanszírozott félévek számával csökkentett ideig számítanak államilag finanszírozottnak.

(6) Költségtérítéses képzésben részt vevő hallgatók kérhetik államilag finanszírozott képzésre történő átvételüket. Az átsorolási kérelmekről az egyes szakokat gondozó intézetek az általuk meghatározott szempontok alapján bírálják el és rangsorolják. Bármely szakon költségtérítéses képzésből az intézmény döntése alapján az intézménynél már meglévő államilag finanszírozott helyre átvett hallgató, a kilépett hallgató képzési idejéből még hátralévő időtartam számít államilag finanszírozottnak.

## **KR2 14. sz. Melléklet 1.2. b)**

Egyetemi szintű tanári szakokon első alapképzésben, minden képzési formában a tanulmányokat más tanári szakkal történő társításban kell megkezdeni. A társítás – amennyiben ezt jogszabály nem zárja ki – lehetséges más szakterületek szakjaival is. ...

... Azon hallgatók részére, akik egyik szakjuk követelményeinek nem tesznek eleget, de a szakon legalább 60 kreditpontot gyűjtöttek, a másik természettudományos szakjukon egyszakos egyetemi szintű tanári oklevél adható ki....

(5) Ha a hallgatónak a Karon több szakja van, akkor szakjait – bármikor, tanulmányi vagy más körülményektől függetlenül, saját kérésre – leadhatja (kivéve a kötött szakpárok esetét – **lásd 1. Függelék** és figyelembe véve a 18. §(5) pontot), ezt írásban kell bejelentenie a Tanulmányi Osztálynak, de a Karon legalább egy önállóan felvehető, illetve olyan kötött szakpáros vagy kötelező szakpáros képzésben felvehető szakja kell, hogy maradjon, melynek az Egyetemen meghirdetett szakpárjára felvételt nyert, azt nem adta le és nem bocsátották el arról. Tanulmányi kötelezettségeire a meglévő szakjai tantervi előírásai lesznek érvényesek.

(6) Az Egyetemmel hallgatói jogviszonyban álló, valamely szakját leadó hallgató 5 éven belül – egyszer – kérheti a szak visszavételét. A visszavétel lehetőségét meg kell adni. A korábban szerzett kreditek érvényességéről az érintett intézetek véleményének megkérdezésével a Szakterületi Kreditátviteli Bizottságok javaslata alapján a Kari Kreditátviteli Bizottság dönt.

## **ELBOCSÁTÁS**

### **19. §**

#### **ETVSz 19. §**

(1) Elbocsátáson az a határozat értendő, amely - a tanulmányi követelmények teljesítésének elmaradása miatt - megszünteti a szakos képzésben történő részvételt.

(2) El kell bocsátani a hallgatót a szakról, ha

a) egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet - a nyelvi alapvizsga kivételével - háromszori felvétel után sem teljesített; egy nyelvi alapvizsgát négyszeri felvétel után sem teljesített;

b) egy, a szak képzési tervében szereplő tanegységet a kari szabályzatban egységesen meghatározott számú - legalább négy, legfeljebb hat - érdemjegyszerzési kísérlettel sem teljesített (eredménytelen teljesítés, lásd ETVSz 46. § (2) bekezdés);

c) a szakra történő felvételtől számított 10 év eltelt.

(3) El kell bocsátani továbbá tanári, tanítói, óvodapedagógusi, gyógypedagógiai tanári szakjáról a hallgatót, ha a közoktatási gyakorlatát két alkalommal elégtelenre értékelték.

(4) A képesítési követelmény vagy más jogszabály ilyen értelmű előírása esetén a szakról történő elbocsátás együtt jár más szakról történő elbocsátással.

(1) El kell bocsátani a hallgatót a szakról, amennyiben egy tanegységet hatszori érdemjegyszerzési kísérlettel sem teljesített.

(2) A hallgató elbocsátható valamelyik szakjáról, illetve a Karról. A szakról való elbocsátás csak abban az esetben jelenti a Karról való elbocsátást is, ha a hallgató ezután nem teljesíti a 18. §(5) pontban előírt feltételeket.

(3) Az elbocsátott hallgató ugyanarra a szakra csak felvételi eljárás keretében vehető vissza.

(4) Az elbocsátás tényét és okát a leckekönyvben pontosan fel kell tüntetni.

## **KIZÁRÁS**

### **20. §**

#### **ETVSz 20. §**

A kizárás fegyelmi büntetés, amelynek szabályairól a Hallgatói Fegyelmi és Kártérítési Szabályzat rendelkezik.

(1) A fegyelmi vétség miatt kizárt hallgató tanulmányainak folytatását, miután mentesült a fegyelmi büntetés hátrányos jogkövetkezményei alól, csak felvételi eljárás keretében kérheti.

## **TÖRLÉS A HALLGATÓI NÉVSORBÓL**

#### **KR 8. §**

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell:

a) a tanulmányok során bizonyos időszak (pl. egy év) alatt megszerzendő minimális kreditek számáról.

## 21. §

### ETVSz 21. §

(1) Törölni kell a hallgatót a névsorból

- a) valamennyi szakos jogviszonyának megszűnésekor;
- b) ha engedély hiányában a hallgatói jogviszonya összesen több mint négy féléven keresztül szünetel;
- c) ha az első négy beiratkozott félévében összesen nem szerez meg 30 kreditet;
- d) ha - az első beiratkozott félévet nem számítva - az utolsó négy beiratkozott félévére az összes szakra összesítve a felvett, de nem teljesített kreditek száma meghaladja az ezen időszakban felvett kreditek számának felét;
- e) a hallgató halála esetén.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott intézkedésre a hallgató alapkarának vezetője jogosult és köteles.

(1) A hallgatói névsorból való törlésről szóló kari határozat meghozatala előtt ellenőrizni kell, hogy a hallgatónak az Egyetem más karán nincsen-e hallgatói jogviszonyt eredményező szakja.

## A HALLGATÓI JOGVISZONY SZÜNETELTETÉSE

### Ftv. 28. §

(1) A hallgatói jogviszony az intézményi Szabályzatban meghatározott módon, összesen négy félévig szüneteltethető, amely két félévvel, különleges méltányosságot indokoló okból legfeljebb a képzés időtartamának megfelelő ideig meghosszabbítható.

(3) A hallgatói jogviszonyon alapuló egyes jogok és kötelezettségek azonban - a hallgatói jogviszony szünetelése alatt - az intézményi Szabályzatban meghatározott módon megilletik, illetőleg terhelik a hallgatót, de ezen időszak alatt sem pénzbeli, sem természetbeni támogatásban nem részesíthető.

## 22. §

### ETVSz 22. §

(1) Szünetel a hallgatói jogviszony, ha a hallgató

- a) beiratkozása a jelen szabályzat 23. §(7) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg és ezért érvénytelen vagy
- b) kihagyó.

(2) Szünetelő hallgatói jogviszony alatt is köteles a hallgató a nevében, lakcímében, illetve értesítési címében bekövetkezett változást haladéktalanul bejelenteni az illetékes kari tanulmányi hivatalban. A szünetelő hallgatói jogviszony idején a hallgatót a kari szabályzatban meghatározott jogok illetik meg.

(3) A megszakítás után beiratkozó hallgató aszerint a tanterv szerint folytatja tanulmányait, amely a szakra történő felvételét követően a megszakítás időtartamával megegyező idővel később tanulmányait megkezdő hallgatókra érvényes. A korábban megszerzett tanegységek érvényes voltát (a kreditegyenértékűségekre vonatkozó szabályok szerint) a szakfelelős határozza meg.

## A BEIRATKOZÁS

### KR 8. §

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell: [...]

e) a tanulmányi időszakra (félévre) történő beiratkozás intézményi feltételeiről;

## 23. §

### ETVSz 23. §

(1) A beiratkozás a hallgató azon írásbeli nyilatkozata, melyben közli, hogy az adott félévben tanulmányokat kíván folytatni az Egyetemen.

(2) A beiratkozott hallgató minden olyan szakon – beleszámítva a tanári képzést is – folytatja tanulmányait, amelyen szakos jogviszonya – tanári képzés esetében regisztrációja – fennáll. A valamely szakon költségtérítéssel formában részt vevő hallgató ettől eltérhet. Államilag finanszírozott szakra iratkozó hallgató minden államilag finanszírozott képzésén folytatja tanulmányait.

(3) A tanári képzésre való regisztráció sajátos szabályait a 3. számú melléklet tartalmazza.

(4) A hallgató a beiratkozási nyilatkozatot legkésőbb a beiratkozási időszak (a szorgalmi időszak első hete) végéig, személyesen vagy meghatalmazott útján teheti meg, ennek adminisztratív feltételeit biztosítani kell. Az esti, illetve a levelező tagozaton a beiratkozásnak a szorgalmi időszak harmadik hetéig kell megtörténnie.

(5) A hallgató a beiratkozáskor - a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírtakon túl - bejelenti a nyilvántartott adataiban történt változásokat is.

(6) A beiratkozás feltételes és azt a nappali tagozatos hallgató a szorgalmi időszak második hetének végéig, az esti és levelező tagozatos, pedig a negyedik hétig indoklás és jogkövetkezmény nélkül visszavonhatja.

(7) Az alapkar tanulmányi hivatalának vezetője megállapíthatja, hogy a beiratkozás érvénytelen akkor, ha a hallgató annak feltételeit nem teljesítette.

- (8) A beiratkozási nyilatkozat akkor érvényes, ha a beiratkozó
- az első alkalommal iratkozó hallgató kivételével, hallgatói jogviszonyban áll az Egyetemmel;
  - legalább 6 kredit értékű tanegységet vett fel, kivéve, ha azon szakok tantervei, melyen tanulmányokat folytat, összességében ennél kevesebb kreditértékű tanegységek felvételét teszik lehetővé, vagy az abszolutórium ennél kevesebb kreditértékű tanegységek felvételével megszerezhető és a hallgató csak ezeket a tanegységeket veszi fel,
  - a leckeönnyvét legkésőbb a szorgalmi időszak harmadik hetének végéig leadja.
- (9) A beiratkozási nyilatkozat formai szabályosságát átvételekor ellenőrizni kell.
- (10) A kari tanulmányi hivatal legkésőbb a szorgalmi időszak negyedik hetének végéig (esti és levelező tagozatos képzés esetén a kari szabályzatban meghatározott időpontig) megállapítja a beiratkozott hallgatók névsorát. Azokat a hallgatókat, akik leadták leckeönnyvüket, de nem minősülhetnek beiratkozottaknak, erről haladéktalanul, hirdetmény útján értesíti.

## KIHAGYÁS

### 24. §

#### ETVSz 24. §

- (1) Kihagyó az a hallgató, aki egy oktatási félévre nem iratkozik be.
- (2) A kihagyó hallgató - a 21. § (1) bekezdés a), b), d) és e) pontjaiban meghatározott esetek kivételével - a névsorból nem törölhető.
- (3) A Ftv. 28.§ (1) bekezdésében meghatározott kihagyási lehetőség további legfeljebb 2 félévvel való meghosszabbítását a kari szabályzat engedélyezheti.
- (4) A kihagyási lehetőségnek a teljes képzési időre történő - a Ftv. 28.§ (1) bekezdésében meghatározott - meghosszabbítása engedélyezéséről - kérelemre - az alapkar vezetője dönt.
- (1) A kihagyási kérelmet a képzést folytató kar tanulmányi osztályához kell benyújtani.
- (2) A hallgató kérésére a Tanulmányi Bizottság 4 félévnél hosszabb időtartamra is engedélyezheti a tanulmányok kihagyását.
- (3) Kihagyó hallgató a tanterv, a tantárgyi tematika változása miatt a Kari Kreditátviteli Bizottság véleménye alapján különbözeti vizsgák letételére is kötelezhető.

## KÖZÖS KÉPZÉS

### 25. §

- (1) Ha a hallgatónak olyan szakja van, melynek képzését a Kar más felsőoktatási intézménnyel közösen hirdette meg, illetve közösen szervezi, akkor a felvételi jelentkezéskor kell kérnie, hogy melyik intézménnyel kerüljön hallgatói jogviszonyba.
- (2) A közös képzésben részt vevő hallgató kérheti a TB-től a hallgatói jogviszonyának az Egyetemre való áthelyezését. Ekkor a hallgatói jogviszony időtartamába a szak keretében együttesen folytatott tanulmányok ideje számít be.

## VENDÉGHALLGATÁS

#### Ftv. 32. §

- (3) A hallgatók joga különösen [...]
- c) más [...] felsőoktatási intézmények előadásain való részvétel, melyet a fogadó intézmény Szabályzata korlátozhat. [...]

### 26. §

#### ETVSz 25. §

- (1) Más - hazai vagy külföldi - felsőoktatási intézmény hallgatója, ha a részvételről igazolást kíván szerezni, vendéghallgatóként vehet részt a tanulmányi foglalkozásokon. A vendéghallgatás szak felvételére, oklevél megszerzésére nem jogosít.
- (2) A vendéghallgatásra - ha arra nem intézményközi megállapodás keretében kerül sor - engedélyt kell kérni. Az engedélyezés további szabályait a kari szabályzatok állapítják meg.
- (3) A vendéghallgatás feltétele:
- a képzés - kari szabályzatok szerint meghatározott - költségeinek megtérítése;
  - a hallgató felvétele az Egyetem hallgatói nyilvántartásába.
- (4) Az intézményközi megállapodás keretében zajló vendéghallgatás esetén a költségek megtérítéséről az intézményközi szerződés rendelkezik.
- (5) A vendéghallgatóra az Egyetemen folytatott tanulmányai idejére az Egyetem vonatkozó szabályzatainak hatálya értelemszerűen kiterjed.
- (6) A vendéghallgatásról szóló igazolást a kar oktatási vezetőhelyettese adja ki.

- (1) A Kar hallgatói engedély nélkül részt vehetnek más felsőoktatási intézmény, más kar vagy más szak foglalkozásain, ha azt a fogadó intézmény, kar, szak lehetővé teszi.
- (2) A Kar hallgatója más intézmény, kar tantárgyát a leckekönyvébe felveheti, és abból érdemjegyet szerezhethet, ha ehhez a fogadó intézmény, kar hozzájárul. Az ilyen módon szerzett érdemjegy – az áthallgatás esetét kivéve (26. §(3) pont) – a tanulmányi átlageredménybe nem számít be. A megszerzett érdemjegyet a leckekönyvbe a másik intézmény, kar által kiállított igazolás alapján a Kar tanulmányi osztálya jegyzi be. Az így megszerzett kreditet a hallgató szakos tanulmányaiba a kreditátviteli szabályok szerint kell elismerni.
- (3) A Kar hallgatója az általa végzett szak valamely tantárgya helyett – előzetes írásbeli engedély (tantárgy akkreditáció) alapján – más intézmény, kar vagy szak azonos jellegű tantárgyát is felveheti (áthallgatás) és abból érdemjegyet szerezhethet. A Kar részéről erre – az illetékes tanszék, majd a Kari Kreditátviteli Bizottság véleményének kikérésével – az illetékes dékánhelyettes ad írásban engedélyt. Az ilyen módon szerzett érdemjegyet úgy kell tekinteni, mintha a hallgató azt a számára eredetileg előírt módon szerezte volna meg, ugyanakkor a hallgató nem kérheti a kártól a tárgy felvételéhez esetlegesen előírt anyagi hozzájárulás fedezetét.
- (4) A Kar előadásai nyilvánosak az ELTE polgárai számára. A gyakorlatokon, laboratóriumi gyakorlatokon viszont csak a gyakorlatvezető hozzájárulásával, az intézetigazgató (vö. 5. §(2) pont) engedélyével szabad részt venni.
- (5) A Karon meghirdetett előadások, gyakorlatok anyagából csak a Kar hallgatói, illetve vendéghallgatói vizsgázhatnak, szerezhetnek kreditet, illetve kaphatnak igazolást az óra látogatásáról. (lásd még 26. §(7) pont.)
- (6) A vendéghallgatásra nem kell engedélyt kérni, ha a vendéghallgató csak a Karon meghirdetett előadásokon kíván részt venni és nem kíván vizsgázni, kreditet szerezni, illetve az órák látogatásáról igazolást kapni.
- (7) A vendéghallgatásra engedélyt kell kérni, ha
- a) a Kar vendéghallgatója vizsgázni, kreditet szerezni, megszerzett kreditjeiről vagy az órák látogatásáról igazolást kíván kapni;
  - b) gyakorlaton, laboratóriumi gyakorlaton kíván részt venni.
  - c) a Kar szabályzata vagy felsőbb szintű jogszabály külön befizetendő díjat ír elő.
- Az engedély a tanegységért felelős intézet (vö. 5. §(2)) igazgatójának álláspontja alapján az illetékes dékánhelyettes adja meg (ETVSz 25. § (5) pont), gyakorlat, és laboratóriumi gyakorlat esetében a gyakorlatvezető egyetértésével.
- (8) A vendég-, illetve áthallgatási kérelmeket a Tanulmányi Osztályra a félév második hetének végéig kell benyújtani (a 26. §(7) a), b) bekezdése esetében a gyakorlatvezető tanár, illetve a vizsgáztatásban érdekelt tanszék vezetőjének írásbeli hozzájárulásával).
- (9) Ha a Kar vendéghallgatója a Karon végzett tanulmányok eredményét saját intézményének leckekönyvébe kívánja felvenni (áthallgatás), akkor a kérelem elfogadása esetén Tanulmányi Osztály a hallgatót nyilvántartásba veszi. Az ezen engedély alapján elvégzett tanulmányok eredményéről a Tanulmányi Osztály igazolást állít ki. Ezen igazolás alapján a tanulmányok eredményét azon intézmény jegyzi be a hallgató leckekönyvébe, amellyel a hallgató hallgatói jogviszonyban áll.
- (10) Külföldi vendég- vagy áthallgató esetében a TB leckekönyv kiadását is engedélyezheti.

### **III. A KÉPZÉSEK SZERKEZETE**

#### **A TANTERVI EGYSÉGEK**

##### **27. §**

##### **ETVSz 26. §**

A szak tanterve modulokból, tanulmányi egységekből és tanegységekből (a továbbiakban együtt: tantervi egységek) tevődik össze (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).

#### **A TANEGYSÉG**

#### **KK 4. §**

- (1) A képzés tantárgyszerkezete a kötelező, a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakból épül fel.
- (2) A szabadon választható tantárgyak kreditértéke az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditpontok legalább 5%-a.

### **28. §**

#### **ETVSz 27. §**

- (1) Az Egyetemen végezhető tanulmányok alapegysége a tanegység (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).
- (2) A tanegység jellege lehet:
  - a) típusa alapján
    - tantárgy;
    - szigorlathoz rendelt tanegység;
    - alapvizsgálathoz rendelt tanegység;
    - nyelvi alapvizsgálathoz rendelt tanegység;
    - nyelvi záróvizsgálathoz rendelt tanegység;
    - terepgyakorlat;
    - Iskolai gyakorlat;
    - szakmai gyakorlat;
    - közoktatási gyakorlat;
    - záródolgozat.
  - b) a hozzárendelt tanulmányi foglalkozás alapján:
    - kontaktórás tanegység, melyhez (átlagos) heti óraszámában meghatározott kurzus tartozik,
    - kontaktóra nélküli tanegység, melyhez kurzus nem tartozik, így heti óraszámja sincs.
  - c) az egyes szakokhoz tartozása alapján:
    - szakmai tanegység,
    - általánosan meghirdetett (nem szakmai) tanegység;
    - a tanári képzés tanegysége.

### **KURZUS, VIZSGAKURZUS**

#### **29. §**

#### **ETVSz 28. §**

- (1) Az Egyetemen a kontaktórás tanulmányi foglalkozások alapegysége a kurzus (lásd Fogalomtár, 7. számú melléklet).
- (2) A kurzusok fajtái:
  - gyakorlat, szeminárium, (éremjeggyel záruló) záródolgozati konzultáció;
  - előadás.
- (3) A szigorlathoz, az alapvizsgálathoz, a nyelvi alapvizsgálathoz és a nyelvi záróvizsgálathoz rendelt tanegység teljesítésének alapegysége a vizsgakurzus.
- (4) Vizsgakurzus továbbá az a kari szabályzatban biztosítható vizsgalehetőség, amelynek során a kollokviummal záruló kurzust egy korábbi félévben felvevő, de nem teljesítő hallgató a kurzus teljesítését kontaktórák meghirdetése nélkül kísérelheti meg.

### **SZAKMAI GYAKORLAT, KÖZOKTATÁSI GYAKORLAT**

#### **30. §**

#### **ETVSz 29. §**

- (1) A tanterv előírhatja szakmai gyakorlat kötelező teljesítését.
- (2) A szakmai gyakorlat teljesítése előírható más tanegységek előfeltételeként.
- (3) A tanító, óvodapedagógus és a gyógypedagógiai szakokon a közoktatási gyakorlatot - a Pedagógusképzési és Továbbképzési Tanács véleményének figyelembevételével - a szak tanterve rögzíti.
- (4) A (nem gyógypedagógia) tanári képzés iskolai gyakorlatának szabályait a jelen szabályzat 3. számú melléklete határozza meg.

### **A KREDIT**

#### **KR 1. §**

- (1) [...] a [...] felsőoktatási intézmények által folytatott akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben, alapképzésben és kiegészítő alapképzésben, szakirányú továbbképzésben, [...] valamennyi képzési formában, illetve tagozaton a végzettséget, szakképzettséget igazoló oklevél megszerzésének feltételül előírt minden, tanulmányi munkaidő-ráfordítással járó tanulmányi követelmény teljesítését felsőoktatási tanulmányi pontokban (a továbbiakban: kredit) mérik.

[...]

- (3) A kreditek azon - a hazai és nemzetközi tapasztalatok figyelembevételével kialakított becslés alapján megállapított - összes hallgatói tanulmányi munkaidőn alapulnak, amely egy átlagos képességű hallgatótól a tanulmányok teljesítése érdekében elvárható. A kreditekkel elismert összes hallgatói tanulmányi munkaidő a tanórákat (kontaktórákat) és az

egyéni hallgatói tanulmányi munkaórákat is tartalmazza.

(4) Az országos kreditátviteli (kredittranszfer) rendszerben - az Európai Kreditátviteli Rendszer (European Credit Transfer System, a továbbiakban: ECTS) elveire tekintettel - egy kredit 30 hallgatói tanulmányi munkaóra elvégzésével egyenértékű. Egy tanév teljesítése átlagosan 60 kredittel egyenértékű, a tanterv egy félévére jutó, egy szemeszternyi munkamennyiség 30 kreditnek felel meg [...].

### **KR 3. §**

(1) Az Ftv. 86. §-ának rendelkezései alapján a képesítési követelmények [...] határozzák meg, hogy egy adott szakon a végzettség, illetve szakképzettség megszerzéséhez hány kredit szükséges. A magyar felsőoktatásban végzettséget igazoló oklevél megszerzéséhez e rendelet 1. és 2. §-a keretei között

a) főiskolai szintű végzettség esetén legalább 180,

b) egyetemi szintű végzettség esetén, pedig legalább 240 kreditet kell teljesíteni.

(2) A képesítési követelményekben kell meghatározni az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek számát, a szakdolgozathoz, illetve a diplomamunkához rendelt kreditek számát.

(3) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben végzett tanulmányokból főiskolai, illetve egyetemi szintű képzésbe legfeljebb 60 kredit számítható be, függetlenül attól, hogy azok megszerzésére hallgatói vagy tanulói jogviszonyban került sor.

(4) A 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendeletben megfogalmazott tanári képesítési követelmények teljesítéséhez a szakterületi ismereteken túlmenően legkevesebb 40 (kétszakos képzésnél 50) kredit megszerzése szükséges.

(5) Az egyetemi szintű kétszakos képzésben a 3. § (1) bekezdésben foglaltakat meghaladó mértékű megszerzendő kreditek számáról a képesítési követelményekben kell rendelkezni.

(6) A kiegészítő alapképzésben a főiskolai szintű tanulmányok alapján elismert krediteket az egyetemi szintű végzettség megszerzéséhez szükséges kreditekre kiegészítő számú kredit megszerzése szükséges.

(7) A szakirányú továbbképzésben legalább 60 kredit megszerzése szükséges. [...]

(9) A nem nappali képzési formákban egy adott szakhoz rendelt teljesítendő kreditek száma megegyezik a megfelelő nappali szakhoz rendelt kreditek számával.

### **KK 3. §**

(1) Az egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzéséhez szükséges összes kreditpont az alapképzési szakok külön jogszabályban meghatározott főbb tanulmányi területeihez, a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt és a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 4. pontjában meghatározott, a nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzésben szerezhető kreditpontokból tevődik össze.

### **KK 6. §**

(1) Kreditpont csak érdemjeggyel záruló tantárgyakból szerezhető.

### **KR 8. §**

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell: [...]

b) az intézményi kreditek megszerzésének részletes feltételeiről; [...]

f) a kreditek gyűjtésének intézményi szabályairól; [...]

### **KR 1. §**

(5) A hallgatói tanulmányi munkaórák abban az esetben eredményeznek kreditet, ha a követelmények teljesítéséről a hallgató sikeresen számot adott, azaz az intézményi szabályzatban meghatározott követelményeknek megfelelt. A kredit értéke nem függhet a megfelelés fokozatától.

### **KR 2. §**

(2) Egy meghatározott tanulmányi követelmény teljesítéséért egy bizonyos szakon vagy programon belül csak egy alkalommal adható kredit, de az ily módon elismert tanulmányi teljesítmények más szak(ok)on, illetve program(ok)ban elismerhetők.

## **A TANTERV, A KÉPZÉSI TERV ÉS A MINTATANTERV**

### **Ftv 87. §**

(1) Az alapképzésben és a szakirányú továbbképzésben a részletes oktatási és tanulmányi követelményeket, továbbá a képzés részletes szabályait - különösen a képzési szakaszokat, a szigorlati és a záróvizsga tárgyából előírt tanegységek, kreditek számát, a kötelező vizsgákat, szigorlatokat, az ismeretek ellenőrzésének rendszerét, a résztanulmányok beszámítását, az egymásra épülő ismeretellenőrzési formákat - a tantervek, az egyes tantárgyak keretében elsajátítandó ismereteket, pedig a tantárgyi programok határozzák meg.

(2) A tanterv és a tantárgyi programok összeállításánál a képesítési követelmények mellett figyelemmel kell lenni a nemzetközi szokásokra, normákra, a szak jellegétől függően a gyakorlati, szakmai követelményekre.

### **Ftv. 32. §**

(2) Az oktatók jogosultak, különösen

a) a tananyag meghatározására és az alkalmazott oktatási és képzési módszerek megválasztására a képesítési követelményeknek, a tantervi előírásoknak, valamint a szervezeti egységben kialakított munkamegosztásnak megfelelően.

#### **KR 4. §**

(3) A kreditrendszerű képzésben a hallgató minden félévre - a tantervben és az intézményi szabályzatban rögzített feltételekkel - egyéni tanrendet dolgozhat ki. Az egyéni tanrendben a hallgató eltérhet az átlagos ütemű előrehaladás esetére az intézmény által a mintatantervben ajánlott tárgyfelvételi rendtől.

#### **KR 5. §**

(1) Ha az egyes szakok képesítési követelményei tantervi egységekből (a továbbiakban: modul) épülnek fel, meg kell határozni, hogy az egyes modulok a szakképzettség megszerzésén belül hány kreditet képviselnek.

(2) Ha az szakmailag indokolt és lehetséges, egyes szakokon belül, valamint egy szakcsoporthoz tartozó szakok között a képzés olyan, a végzettség, illetve szakképzettség megszerzése szempontjából lényeges alapozó modulra vagy modulokra épülhet rá, amelyekből több szakképzettséget, illetve végzettséget nyújtó szak irányába történő elágazás lehetséges.

#### **KR 6. §**

(1) Az e rendeletben foglalt, valamint a képesítési követelményekben meghatározott keretek között az intézmények határozzák meg, hogy az általuk folytatott, végzettséget, illetve szakképzettséget eredményező képzések tantervi követelményeinek eredményes teljesítéséhez tantárgyanként (tantárgycsoportonként, modulonként) hány tanórát és kreditet rendelnek. Ez a kreditallokáció a tanterv részét képezi.

[...]

(3) Az Intézményi Tájékoztatóban rögzíteni kell az előtanulmányi rendet, azaz, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes teljesítése szükséges. Egy adott tantárgyhoz legfeljebb 3 másik tantárgy (vagy egy modul) rendelhető előtanulmányi kötelezettségként. Bizonyos tantárgyakhoz más tantárgyaknak nem feltétlenül korábbi, hanem legalább egyidejű felvétele is meghatározható.

[...]

(6) A teljes tanulmányi időre meghatározott átlagos egyéni hallgatói tanulmányi munkaóra nem haladhatja meg a tanórák számának nappali tagozaton a háromszorosát, esti tagozaton az ötszörösét, levelező tagozaton a tízszeresét, távoktatásban a húszszorosát.

#### **KK 7. §**

(3) Azon kötelezően teljesítendő kritérium jellegű követelményeket, amelyek teljesítéséhez nem rendelnek kreditértéket, az alapképzési szakok képesítési követelményéről szóló külön jogszabály keretei között a tanterv határozza meg.

### **31. §**

#### **ETVSz 30. §**

(1) A szak tanterve olyan, az Egyetemen érvényes követelményrendszer, mely az adott szakra vonatkozó - az Ftv. 72.§ d) pontja alapján a kormány, illetve az Ftv. 74.§ (1) bekezdés e) pontja alapján az oktatási miniszter rendeletében meghatározott - képesítési követelmény teljesítését szolgálja.

(2) A tanterv részét képezi a szakon előírt tanulmányi egységek felsorolása és a szakhoz tartozó képzési tervek. A tanulmányi egységek felsorolása - féléves bontás nélkül, modulokba (jogszabályi vagy kari előírás szerint esetleg képzési szakaszokba) rendezve - tartalmazza az oklevél megszerzéséhez szükséges valamennyi tanulmányi követelményt.

(3) A képzési terv a szak tantervének adott tagozaton, adott képzési formában történő teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer.

(4) A képzési terv tartalmazza a mintatantervet, amelytől azonban a hallgatónak joga van a képzési terv keretei között eltérni [KK. 4.§ (3) bekezdésben foglalt egyéni tanrend]

(5) Tanegység felvételének előfeltételként más tantervi egységet lehet megjelölni.

(6) Az erős előfeltételként megjelölt tantervi egységeket a tanegység felvétele előtt kell teljesíteni.

(7) A gyenge előfeltételként megjelölt tanegységeket a tanegység teljesítése előtt kell teljesíteni.

(8) A képzési tervben két (vagy több) tanegységről előírható, hogy egyidejűleg (ugyanazon szemeszterben) kell felvenni. Ezen előírást a hallgatónak nem kell teljesítenie, amennyiben az egyik tanegységet már korábban teljesítette

(9) A tantervre és a képzési tervre vonatkozó szabályokat az 1. számú melléklet tartalmazza.

### **A SZAK**

#### **Ftv 86. §**

(1) A felsőoktatási intézményben megszerezhető végzettség, illetőleg a szakképesítés szakmai követelményeit a képesítési követelmények határozzák meg.

(2) Az alapképzésben és a szakirányú továbbképzésben a képesítési követelmények szakok szerint tartalmazzák a képzési cél meghatározását, az oktatóndó főbb tanulmányi területeket és ezek arányait, a képzési időt félévekben meghatározva, a legkisebb teljesítményt összóraszámában, illetve kreditben vagy egyéb megfelelő számítási módon meghatározva, a szigorlati tárgyakat, a záróvizsga típusát, tárgyait, eredményének kiszámítási módját, a szakdolgozat, diplomamunka követelményeit, a végzettség szintjét, a szakképzettséget és a hozzájuk kapcsolódó cím megnevezését, továbbá a szak (szakterület) szempontjából lényeges más rendelkezéseket.

### **32. §**

#### **ETVSz 31. §**

(1) A szak a rá vonatkozó képesítési követelményekkel meghatározott, oklevéllel záruló képzési rendszer.

(2) A tanulmányok során végezhető programok létrehozásának szabályairól a kari szabályzatok rendelkeznek.



- (3) A szakra vonatkozó szabályokról a jelen szabályzat 8. számú melléklete rendelkezik.
- (4) A szakra vonatkozó szabályokat kell értelemszerűen alkalmazni a tanári képzés követelményeiről szóló, 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendeletben foglalt, pedagógiai–pszichológiai, szakmódszertani és gyakorlati modulokat felölelő képzésre (továbbiakban: tanári képzés) is.

## A KÉPZÉSI FORMÁK, A KÉPZÉS IDŐTARTAMA

### **Ftv 84. §**

(1) A felsőoktatási intézményekben akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés, egyetemi és főiskolai szintű alapképzés, általános és szakirányú továbbképzés folyhat nappali tagozaton, illetőleg más formában (pl. esti, levelező, távoktatás).

(2) A képzés szintjei:

a) akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés;

b) főiskolai szintű képzés

- főiskolai szintű alapképzés

- főiskolai szakirányú továbbképzés;

c) egyetemi szintű alapképzés;

d) posztgraduális képzés

- egyetemi szakirányú továbbképzés

[...]

(3) A főiskolák akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzést, főiskolai szintű alapképzést, főiskolai szakirányú továbbképzést, az egyetemek akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzést, főiskolai és egyetemi szintű alapképzést, szakirányú továbbképzést [...] folytatnak. A főiskolák egyes szakokon - a megfelelő akkreditációs eljárás alapján - egyetemi szintű alapképzést is folytathatnak.

(4) Távoktatásban a képesítési követelményekkel meghatározott, illetve szakindítási engedéllyel rendelkező alapképzési vagy szakirányú továbbképzési szakok vagy akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzések akkor indíthatók, ha a Magyar Akkreditációs Bizottság a felsőoktatási intézmény kérésére a képzés tananyaga, az oktatásban alkalmazott ismeretátadási, tanulási módszerek, az ehhez készített speciális taneszközök alapján azokat olyannak ítélte, amelyek birtokában a képesítési, illetve képzési követelmények teljesíthetők.

### **Ftv 85. §**

(1) Akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben felsőfokú szakképesítést igazoló bizonyítványt a szakmai követelmények szerinti legalább kétéves képzésben lehet megszerezni.

(2) A főiskolai végzettséget a képesítési követelmények szerinti legalább hároméves nappali képzésben lehet megszerezni.

(3) Az egyetemi végzettséget a képesítési követelmények szerinti, legalább négyéves nappali képzésben lehet megszerezni.

(4) Az egyetemi alapképzés képesítési követelmények szerinti tanulmányi ideje az öt évet kivételes esetben haladhatja meg. A főiskolai alapképzés képesítési követelmények szerinti tanulmányi ideje négy évnél hosszabb nem lehet.

(5) A szakirányú továbbképzés a képesítési követelmények szerint, nappali képzés keretében legalább egy, de legfeljebb három év.

(6) Más oktatási formákban a képzési idő - az alkalmazott oktatási formától és módszerektől függően - a (2)-(3) és (5) bekezdésben meghatározott időtartammal azonos vagy hosszabb. [...]

(8) A főiskolai végzettség a képesítési követelmények szerint feljogosít a tanulmányok egyetemi folytatására.

### **KR 4. §**

(4) Ha a hallgató a képesítési követelményekben előírt, az oklevél megszerzéséhez szükséges krediteket a képesítési követelményekben meghatározott képzési időnél hamarabb megszerzi, részére az Ftv. 85. §-ában az adott képzési szintre előírt minimális képzési idő után kiadható az oklevél.

(5) Újabb szakon a szakképzettség megszerzése érdekében, a szak képesítési követelményei alapján meghatározott, teljesített és beszámított kreditek után a képzési idő lerövidíthető. Főiskolai szintű képzés tanulmányi ideje legfeljebb egy évvel rövidíthető le, ha a beszámított kreditek száma legalább 60. Egyetemi szintű képzés tanulmányi ideje legalább 60 kredit beszámítása esetén legfeljebb egy évvel, 120 kredit beszámítása esetén, pedig legfeljebb további egy évvel rövidíthető le.

### **KK 7. §**

Az alapképzési szakokon a megszerzendő kreditek összértéke - az eltérő képzési idők és tanóraszámok ellenére - azonos a nappali, az esti, a levelező és a távoktatásos képzési formákban.

### **KR 8. §**

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell: [...]

g) arról, hogy a hallgató [...] tanulmányait milyen feltételekkel folytathatja, illetve legfeljebb hány félévre iratkozhat be tanulmányai során.

**ETVSz 32. §**

- (1) Az Egyetemen képzést nappali, esti, levelező, illetve távoktatási tagozaton, illetve a Ftv. 84. § (1) bekezdésben meghatározott képzési szinteken lehet folytatni.
- (2) A tagozatváltás szabályait a kari szabályzatok (TVSz, Térítési és Juttatási Szabályzat) állapítják meg.
- (3) A kiegészítő alapképzés és az oklevéllel rendelkező személyeknek szervezett alapképzés tantervében fel kell sorolni az előírt alapképzettség alapján, illetve az előképzettségtől függetlenül teljesítettnek elfogadott tanegységeket, tanulmányi egységeket, modulokat.
- (4) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés keretében szerzett ismereteket a képzésbe beszámító szakok esetén a tantervben ennek tényét és kereteit fel kell tüntetni.

**34. §****ETVSz 33. §**

A hallgató a jelen szabályzat, a szakos tanterv és képzési terv keretei között saját szándéka szerint ütemezheti tanulmányait (lásd 30. §(4) bekezdés).

# IV. A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEK

## A TANÉV RENDJE

### 35. §

#### ETVSz 34. §

- (1) A tanév két félévből áll. A félévek elnevezése a következő:
    - a) a .../... tanév első (őszi) féléve;
    - b) a .../... tanév második (tavaszi) féléve.
  - (2) Minden félév 15 hét szorgalmi időszakból és 7 hét vizsgaidőszakból áll.
  - (3) A félévek, a szorgalmi és a vizsgaidőszak kezdetének és végének időpontját a rektor határozza meg.
  - (4) A nappali tagozaton a szorgalmi időszak első hete a beiratkozási hét. Ebben az időszakban kizárólag időpont-egyeztetéseket, jelentkezéseket lehet lebonyolítani, és ebből a célból az oktatók kötelesek legalább a heti fogadóóráikon a hallgatók rendelkezésére állni.
  - (5) A nappali tagozaton a szorgalmi időszak első két hete a tárgyfelvételi hét, amikor a hallgató véglegesíti az általa elvégzendő kurzusok listáját. A kari szabályzat ezt az időszakot, az előzetes kurzusfelvétel alkalmazásának kivételével, legfeljebb egy héttel megnövelheti.
  - (6) A rektor tanévenként legfeljebb 12 nap tanítási szünetet engedélyezhet. A Kar vezetője a rektor által engedélyezett szüneteken kívül félévenként legfeljebb két nap tanítási szünetet, indokolt esetben a Kar egészének vagy egy részének óraelmaradást engedélyezhet.
  - (7) Az (6) bekezdésen felül tanítási szünet az Egyetem alapításának emléknapja (Pázmány Péter-nap).
- (1) A tanórák időtartama 45 perc, azonban esti, illetve levelező tagozaton 60 perc is lehet.
  - (2) Az elmaradt órákról a tanszékvezetőt tájékoztatni kell. Az elmaradt órák pótlására legfeljebb a vizsgaidőszak első hete használható fel.
  - (3) Ha az adott félévben az állami ünnepek, a rektor és a dékán által engedélyezett szünetek miatt ugyanazon tárgy adott félévi óráinak több, mint 20 %-a elmarad, akkor az ETVSz 48. § (1) szakasza alapján előírható követelmények alkalmazása mellett az elmaradt órák a vizsgaidőszak első hetében pótolhatóak. A hallgatók egyetértése esetén lehetőség van a szorgalmi időszakban történő pótlásra is.
  - (4) Az ETVSz 34. § (4) pontjában előírt kötelezettségnek eleget lehet tenni azzal, ha az oktató az első hét során legalább két különböző napra legalább egy-egy órányi fogadóórát jelöl ki. Az egyeztetések, jelentkezések lebonyolítására az oktató adott esetben helyettest is megadhat. Ha sem az oktató, sem a helyettese nem érhető el, akkor a szervezeti egység vezetőjének kell az oktatót helyettesítenie.
  - (5) A szorgalmi időszak megkezdését megelőző héten a kari hivatal által a tanrendben be nem osztott tantárgyak, kurzusok esetében, a hallgatók számára is hozzáférhető módon közzé kell tenni
    - a tantárgy, kurzus vezetője által javasolt időpontmegbeszélés helyét, idejét illetve,
    - ha a szervezeti egység a tanrendet figyelembe véve elkészítette a tantárgy, kurzus időpontbeosztását, akkor a tantárgy, kurzus számára kijelölt időpontot, helyet.
  - (6) Tanítási szünet az Egyetem alapítása ünnepét megelőző csütörtöki nap (Eötvös-nap).
  - (7) Összességében három napnál hosszabb terepgyakorlat sem a szorgalmi, sem a vizsgaidőszakban nem tartható. Ettől eltérni csak az érintett hallgatók egyöntetű hozzájárulása esetén lehet.

## A TANEGYSÉGEK BEVEZETÉSE

### 36. §

#### ETVSz 35. §

- (1) A szakindítási kérelemben, illetve az akkreditációs jelentésben szereplő tanegységeken túl az Egyetem oktatói kezdeményezhetik további tanegységek bevezetését; erről a (4) bekezdésben foglaltak kivételétől eltekintve kari szabályzatban meghatározott oktatási szervezeti egység dönt.
- (2) A kari szabályzatok az engedély megadásához a jelen szabályzat előírásaihoz képest további feltételeket is előírhatnak.
- (3) Az oktatási szervezeti egység kérheti az általa meghirdetendő tanegység ekvivalencia-vizsgálatát, melynek keretében a Kari Kreditáviteli Bizottság a meghirdetést megelőzően általános érvennyel dönt arról, hogy a tanegység teljesítése mely más tanegység(ek) teljesítésével egyenértékű.
- (4) A tanári képzés új tanegységének bevezetéséről a tanegységért felelős kar javaslatára a Pedagógiai és Pszichológiai Karkar a Tanárképzési és -továbbképzési Központ szakmai irányítását ellátó, karközi összetételű Tanárképzési Tanácsa dönt.

(1) A ETVSz 35. § (1) pontja alapján a szakterület, szervezeti egység által felügyelt szak számára meghirdetett – kreditszerző – tanegységeket és azok kurzusait előzetesen az érintett intézettel (intézetekkel) jóvá kell hagyatni (szakterületi tantárgy-akkreditáció).

(2) Nem a szakterület, szervezeti egység által felügyelt szak számára, vagy nem kifejezetten egyetlen szak számára meghirdetett – kreditszerző – tanegységek, kurzusok esetén az ETVSz 37. § (1) pontja alapján a hetedik hétig megtörtént felterjesztés után azokat a karnak jóvá kell hagynia (kari tantárgy-akkreditáció).

(3) A szakterületi, kari tantárgy-akkreditációt a tanegység, kurzus első indítása, illetve szüneteltetés utáni újraindítása esetén kell elvégezni. Ezen esetekben a felterjesztésnek a tanegység teljes leírását tartalmaznia kell.

(4) A következő félévre meghirdetendő tárgyak, kurzusok kari tantárgy-akkreditációját a szakért felelős intézet végzi el a folyó félév kilencedik hetének végéig. Vitás esetekben a Tanulmányi Bizottság dönt.

(5) Hasonló tematikájú tantárgyak, kurzusok meghirdetése esetén azok párhuzamos, vagy egymás után következő elvégzése nem feltétlen eredményez mindegyik tárgy, kurzus esetén külön kreditet. Ezeket a kizárásokat a szakterületen belüli egyeztetés után az ETVSz 37. § (1) pontja alapján történő felterjesztésnek tartalmaznia kell. Ha ezekben a kizárásokban más szakterület, intézet is érintett, akkor a kari tantárgy-akkreditáció során – a 36. §(4) pont szerint eljárva – azokat jóvá kell hagyni.

(6) Egymással kreditátviteli szempontból egyenértékű tárgyak közül a hallgató csak egyikből szerezhethet érvényes kreditet. A kreditek egyenértékűségét a Kari Kreditátviteli Bizottság állapítja meg.

## A KURZUSOK MEGHIRDETÉSE

### 37. §

#### ETVSz 36. §

(1) Egy tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzus meghirdetéséről a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység dönt.

(2) Egy szak tantervében kötelezőként előírt tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzus(ok) meghirdetéséről a tanegységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője intézkedik.

(3) A tanári képzés kurzus kínálatát a Pedagógiai és Pszichológiai Kar Tanárképzési és -továbbképzési Központja szerkeszti össze és teszi közzé, előzetesen megkérve a tanári képzésben részt vevő, az Egyetem különböző karain működő, valamennyi oktatási szervezeti egység kínálatát. A szakmódszertani kurzusokat az illetékes karok is közzéteszik saját kurzus kínálatukban.

(4) A kötelező tanegységek teljesítésére – azon szakok kivételével, ahol a mintatantervi létszám 20 főnél kevesebb – a szakért felelős oktatási szervezeti egységnek a mintatanterv ütemezése szerinti félévben lehetőséget kell biztosítania.

(5) Nyelvi alapvizsgálóhoz, nyelvi záróvizsgálóhoz rendelt vizsgakurzust minden félévben meg kell hirdetni.

(6) A tanegységért felelős oktatási szervezeti egység a kurzusokra minimális és maximális létszámot is megállapíthat. Ennek tényét a kurzus kínálatban és az előzetes tájékoztatóban is közzé kell tenni.

(7) Egy kötelező tanegység teljesíthetőségének érdekében legalább annyi kurzust kell meghirdetni, hogy a maximált összlétszám a mintatanterv szerinti létszámnak legalább 110%-a legyen. Az első két félév esetében ezt a létszámot a mintatantervtől elmaradt hallgatók létszámával ki kell egészíteni.

(8) Mintatanterv szerinti létszámon annak az évnek a felvett létszámát kell érteni, amelyben felvett hallgatók az adott tanegységet teljesíthetik, ha a mintatanterv szerint folytatják tanulmányaikat.

(1) Amennyiben a váratlanul érkező külföldi vendégelőadó által tartandó kreditértékű tanegység, kurzus bevezetése nem történt meg az ETVSz 37. § (1) pontjában és a kari TVSz 36. §(1) – 36. §(6) pontjaiban leírt módon, akkor azt – a kurzus, tanegység időpontjának és helyének megjelölésével – legkésőbb az adott félév szorgalmi időszakának megkezdéséig a tanegységért felelős szervezeti egység be kell, hogy jelentse a tanulmányi osztályvezetőnek, aki ezt a 38. §(1) pontjában meghatározott módon közzéteszi.

(2) Amennyiben valamely tanegység, kurzus adott félévi felterjesztése nem történt meg az ETVSz 37. § (1) pontjában és a kari TVSz 36. §(1) – 36. §(6) pontjaiban leírt módon, de elegendő számú hallgató kérvénye alapján, az 54. §(3) pontjának figyelembevételével a szakért felelős szervezeti egység engedélyezte a tanegységet, kurzust egyszer már felvevő, de abból elégtelen vizsgajegyvet szerző hallgatók számára a pusztán a vizsga megismétlésével történő kreditszerzést, akkor azt legkésőbb az adott félév szorgalmi időszaka második hetének végéig a tanegységért felelős

szervezeti egység be kell, hogy jelentse a tanulmányi osztályvezetőnek, aki ezt a 38. §(1) pontjában meghatározott módon közzéteszi.

## **ELŐZETES KURZUSKÍNÁLAT**

### **38. §**

#### **ETVSz 37. §**

(1) Az oktatási szervezeti egység vezetője az oktatási szervezeti egység által a következő félévre meghirdetendő kurzusok listáját, valamint a kurzusok adatait a szorgalmi időszak hetedik hetének végéig felterjeszti a kari tanulmányi osztályvezetőhöz.

(2) A felterjesztés alapján a kari tanulmányi hivatal a szorgalmi időszak 14. hetének végéig elkészíti az előzetes kurzuskínálatot, melynek tartalmára a kurzuskínálatra vonatkozó előírások érvényesek.

(3) Az előzetes kurzuskínálatot a szorgalmi időszak utolsó napjáig közzé kell tenni.

(1) Az ETVSz 37. § (2) pontjának megfelelően elkészítendő előzetes kurzuskínálatot a kari tanulmányi hivatal az intézetek képviselőinek bevonásával készíti el.

## **ELŐZETES KURZUSFELVÉTEL**

### **39. §**

#### **ETVSz 38. §**

(1) A karok előírhatják hallgatóiknak az előzetes kurzusfelvételt.

(2) Az előzetes kurzusfelvétel esetén a hallgatók a vizsgaidőszak hatodik hetének végéig kötelesek jelentkezni az általuk a következő félévben elvégezni kívánt kurzusokra.

(3) Az előzetes kurzusfelvétel esetén a hallgató csak olyan kurzusokra jelentkezhet, amelyek erős előfeltételeit legkésőbb a félév során, valamint amelyek gyenge előfeltételeit legkésőbb a következő félévben teljesíti.

(4) A szakkezdési nyilatkozat leadásakor első alkalommal beiratkozó hallgatók esetében az adott szakon előzetes kurzusfelvétel nem írható elő.

(1) A kar előírja hallgatóinak az előzetes kurzusfelvételt.

## **A VÉGLEGES KURZUSKÍNÁLAT**

### **40. §**

#### **ETVSz 39. §**

(1) A kurzuskínálatot az előzetes tárgyfelvetelek valamint a korábbi évek statisztikai adatai, és az oktatási egységektől kapott információk alapján a szorgalmi időszak kezdete előtt állítja össze a kari tanulmányi hivatal.

(2) Az előzetes tárgyfelvetelek alapján a tanegységért felelős szervezeti egység vezetője dönt a törlendő kurzusokról, valamint - szükség esetén - intézkedik a további kurzusok meghirdetéséről.

(3) Ugyanazon tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzusok mindegyikét csak abban az esetben lehet törölni, ha ezekre a kurzusokra jelentkezők összlétszáma nem éri el a kurzusra meghatározott minimális létszámok legkisebbikét.

(4) A kurzuskínálat tartalmazza az elindítani tervezett kurzusok

a) helyét, időpontját (a speciálkollégiumok és vizsgakurzusok kivételével);

b) vezetőjének adatait;

c) maximális és minimális létszámát;

d) teljesítésének feltételeit;

e) elvégzésével teljesíthető tanegység adatait;

f) vizsgatípusát.

(5) A kurzuskínálat tartalmazza a vizsgakurzusok

a) vezetőjének adatait;

b) maximális és minimális létszámát;

c) elvégzésével teljesíthető tanegység adatait;

d) vizsgatípusát.

(6) A kurzuskínálat összeállításakor figyelemmel kell lenni az Egyetemi Tanács és a kari tanácsok oktatói tagjainak és állandó meghívottjainak, az Egyetem és a karok vezetőinek e tevékenységükkel összefüggő rendszeres elfoglaltságaira.

(7) A kötött szakpárok, és az ajánlott szakpárok esetében a kurzuskínálatban a mintatanterv szerinti előrehaladás lehetőségét biztosítani kell.

(1) Amennyiben valamely – az adott szakos diploma megszerzéséhez kötelező – tanegység esetében az előzetes jelentkezések száma a meghirdetett létszámhatárt legalább 30 fővel meghaladja, akkor a tanegységet a jelentkezők számára elegendő számban meg kell hirdetni.

## **A KURZUSFELVÉTEL**

### **Ftv. 32. §**

(3) A hallgatók joga különösen

d) az előadók és más oktatók megválasztása, a párhuzamosan meghirdetett előadások, gyakorlatok, szemináriumok és más foglalkozások közötti választás, párhuzamos képzésben való részvétel - a képesítési követelmények által - meghatározott keretek között.

### **KR 4. §**

(1) Az intézmény köteles biztosítani, hogy a hallgató tanulmányai során az adott szakra előírt összes kredit mennyiségét legalább 20%-kal meghaladó kreditértékű tantárgyak közül választhasson.

(2) Az intézménynek lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a hallgató tanulmányai során az adott szakra előírt összes kredit mennyiségét 10%-kal meghaladó kreditértékű tárgyakat vehessen fel. A hallgató e tárgyakat egy másik intézményben, illetve egy másik szakon is felveheti. Ezen további ismeretek megszerzését - kreditet eredményező teljesítésük esetén - az intézménynek igazolnia kell.

## **41. §**

### **ETVSz 40. §**

(1) A hallgató jogosult az Egyetem bármely szervezeti egysége által meghirdetett kurzusra, vizsgakurzusra jelentkezni (kurzusfelvétel).

(2) A hallgató a kurzus felvételekor köteles megjelölni, hogy ezt a kurzust

- a) a számára előírt kötelező, kötelezően választható tanegység teljesítéseként vagy
- b) a szabadon választható keret terhére

kívánja felvenni. Az a) pontban leírt esetben a hallgató köteles megnevezni továbbá a teljesítendő tanegységet is.

(3) A hallgató a szabadon választható keret terhére felvett kurzus esetében a (2) bekezdés alapján meghozott döntését a vizsgaidőszak utolsó hetében és a következő tanulmányi félév beiratkozási időszakában megváltoztathatja.

(4) Ha a kar előzetes jelentkezést ír elő, az előzetes jelentkezéstől való eltérés lehetőségéről, illetve ennek hiányában az alkalmazandó jogkövetkezményekről a kari szabályzatok rendelkeznek.

(5) A hallgató csak akkor vehet föl egy kurzust, ha annak előfeltételeit teljesítette, illetve ha a gyenge előfeltételként, valamint párhuzamosan elvégzendőként megjelölt tanegység teljesítését lehetővé tevő kurzust fölvette.

(6) A hallgató legkésőbb a szorgalmi időszak harmadik (lásd tárgyfelvételi időszak, ETVSz 34. § (5) bekezdés) hetének végéig köteles leckekönyvébe fölvenni azokat a kurzusokat, vizsgakurzusokat, melyekre jelentkezett és jelentkezését elfogadták. A kari szabályzat ezt az időszakot legfeljebb egy héttel meghosszabbíthatja. Föl nem vett tanegység teljesítését elismerni nem lehet.

(7) Ha a hallgató olyan kurzusra jelentkezett, amely nem indul el, jogosult helyette más kurzus(ok)ra jelentkezni és azt a leckekönyvébe felvenni, úgy, hogy azok összesített kreditértéke nem haladja meg az elmaradó kurzus(ok) összesített kreditértékét.

(8) A KR. 4.§ (2) bekezdésben leírt kreditfelvételi lehetőségbe beleszámít

- a) minden az ETVSz 40. §(2) bekezdés b) pontja szerint besorolt kurzus kreditértéke, ha azt a hallgató nem teljesítette;
- b) minden az ETVSz 40. §(2) bekezdés b) pontja szerint besorolt kurzus kreditértéke, ha azt a hallgató megszerezte és már nem számolható el a tantervben előírt szabadon választható tanegységként.

(9) A KR. 4.§ (2) bekezdése szerinti lehetőségen felüli kurzusok felvételéért a hallgató a Térítési és Juttatási Szabályzat alapján külön térítést fizet, de azt - kérésre - a Kari Tanulmányi Bizottság véleményének figyelembevételével a Kar vezetője részben vagy teljesen elengedheti.

(1) A hallgató a kurzusfelvétel során bevezeti a leckekönyvébe a felvett kurzusok nevét, annak előadóját, a tantárgy kódját, óraszámát és kreditértékét.

(2) A hallgató az előzetes kurzusfelvétel (lásd 39. §(1) pont) során megjelölt tanegységek, kurzusok figyelembevételével alakítja a végleges kurzusfelvételét (lásd ETVSz 41. § (6) pont.). Az előzetes kurzusfelvételben megjelölt kurzusoktól, tanegységektől csak akkor térhet el a hallgató (lásd még a (3) pontot), ha

– az előző félévben felvett, de nem teljesített egy olyan tanegységet, mely előfeltétele valamely – az előzetes kurzusfelvétel során megjelölt – tanegységnek, kurzusnak;

– az előzetes kurzusfelvétel során megjelölt tanegység, kurzus az adott félévben nem indul el, illetve időpontja megváltozott, ezért a hallgató azt felvenni nem tudja;

– az előzetes kurzusfelvétel során olyan tanegységet, kurzust jelölt meg, melyre a felelős szervezeti egység maximált létszámot állapított meg (vö. ETVSz. 36. § (5) pont) és az ETVSz 41. § (1) pontja és a Kari TVSz 42. §(1) és 42. §(2) pontok alkalmazásával kialakított rangsor alapján a hallgató az adott tanegységet, kurzust nem jogosult felvenni;

– az adott tanegység, kurzus meghirdetése a 37. §(1) pontja által lehetővé tett módon, csak a szorgalmi időszak megkezdésekor történt;

– az előzetes kurzusfelvétel során megjelölt tanegységek, kurzusok órarendben kijelölt időpontjai között ütközés van, illetve azok időpontja – nappali tagozatos hallgatók esetén – nem reggel 8 és este 6 közé esik;

– az előzetes kurzusfelvétel során megjelölt tanegységek, kurzusok órarendben kijelölt időpontjai nem adnak lehetőséget 12 és 15 óra között 1 órás ebédszünetre;

(3) A hosszabb ideig tartósan beteg hallgatók, azok a hallgatók, akik az előzetes kurzusfelvétel időpontjában külföldi részképzésen vettek részt, és ezért azt beadni nem tudták, továbbá az őszi félév során az elsőéves hallgatók végleges kurzusfelvételüket az előzetes kurzusfelvételi megkötés nélkül végezhetik el.

(4) A 41. §(2) pont alá nem tartozó módosítások mértéke nem haladhatja meg az előzetes kurzusfelvétel során megjelölt tantárgyak óraszámában számított 20%-át.

(5) A módosítás során a hallgató csak az előzetes jelentkezések alapján induló vagy a 37. §(1) pont által lehetővé tett módon csak a szorgalmi időszak kezdetén meghirdetett tárgyak, kurzusok közül választhat.

(6) Ha a hallgató az előzetes kurzusfelvételi listáját nem adta le, akkor – különjárási díj befizetése ellenében – a kurzusfelvételi időszak végéig jelentkezhet az egyes tantárgyakra, kurzusokra. Ez alól kivételt képeznek a 41. §(3) pont hatálya alá eső hallgatók.

#### **Ftv. 32. §**

(2) Az oktatók jogosultak, különösen [...]

d) az intézményi Szabályzatban meghatározott feltételek mellett a hallgatók megválasztására.

#### **42. §**

#### **ETVSz 41. §**

(1) Ha a kurzusra a maximális létszámnál több hallgató jelentkezett ezt - a számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció alkalmazása esetén - az alábbi rangsorolás szerint vehetik fel:

a) azok a hallgatók, akik számára a tanegység kötelező és a tanegységet a mintatanterv szerint kívánják felvenni;

b) azok a hallgatók, akik egyszer már sikertelenül próbálták meg felvenni a tanegységet és a tanegység számukra kötelező vagy kötelezően választható;

c) azok a hallgatók, akik számára a tanegység kötelezően választható és a tanegységet a mintatanterv szerint kívánják felvenni;

d) azok a hallgatók, akiknek képzéséből már csak 60 kredit megszerzése van hátra és a kurzus számukra kötelező vagy kötelezően választható;

e) azok a hallgatók, akik számára a kurzus kötelező vagy kötelezően választható;

f) azok a hallgatók, akik a kurzust külön térítés fizetése nélkül vehetik fel (lásd 40.§ (9) bekezdés);

g) a többi hallgató.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott kategóriákon belül a legalább két szakon tanulmányokat folytató hallgatók előnyben részesülnek az egy szakon tanulmányokat folytató hallgatókkal szemben.

(3) Kötelező tanegység esetén a speciális szükségletű hallgatók jelentkezését kötelező elfogadni. Egyéb esetekben a speciális szükségletű hallgatók helyzetük alapján a rangsoroláshoz képest előnyt élvezhetnek; ennek megállapítására a kurzus vezetője jogosult.

(4) Ha ugyanazon tanegység teljesítésére több kurzust is meghirdetnek, az Egyetemi Tanács és a Kari Tanács hallgatói tagjai előnyt élveznek a kurzusfelvétel során, amennyiben valamely kurzus egybeesik a testületi ülések várható időpontjával.

(5) Ha egy, az (1) bekezdés pontjaiban meghatározott kategóriába eső hallgatók mindegyike nem vehető fel a kurzusra, akkor közülük a kurzus vezetője jelöli ki a kurzus felvételére jogosultakat.

(6) A kurzus vezetője engedélyt adhat a maximális létszámon túl, annak 10%-át meg nem haladó számú hallgatónak a kurzus felvételére, ha a teljesítés technikai feltételei biztosíthatók.

(7) Számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció hiányában a kurzusra felvett hallgatók személyét a kurzusvezető állapítja meg a (3) és (4) bekezdésben meghatározottakra figyelemmel.

(8) Az (1) bekezdésben meghatározott névsort a kurzus vezetője a szorgalmi időszak harmadik hetének első munkanapjáig köteles megállapítani.

(9) Ha a kurzusra létszámkorlát van megállapítva, a kari szabályzat ennek felvételét a kurzus vezetőjének ellenjegyzéséhez kötheti. Az ellenjegyzés érdekében - a számítógépes kurzusfelvételi adminisztráció kivételével - az érintett kurzust vezető oktatónak a szorgalmi időszak harmadik hetében legalább három alkalommal, alkalmanként legalább két óra időtartamban a hallgatók rendelkezésére kell állnia.

(10) Arról, hogy az oktatónak a fentiekben túl milyen jogai, illetve kötelességei vannak a hallgató megválasztására, a kari szabályzatok rendelkezhetnek.

(1) Az egyéni tanterv szerint tanuló hallgatókat az ETVSz. 41. § (1) pontjának a) kategóriájában felsorolt hallgatókkal együtt kell rangsorolni.

(2) Amennyiben létszámkorlát van a kurzusra megállapítva, a kurzus vezetőjének ellenjegyzése nélkül a felvétel érvénytelen.

(3) A kurzus felvételének félév eleji ellenjegyzését a kurzust vezető oktató megtagadhatja, ha a hallgató az első három héten megtartott foglalkozások egyikén sem jelent meg.

(4) A 42. §(3) pont alkalmazásának eredményeként felszabaduló helyekre az ETVSz 41. § (1) pontja alapján megállapított rangsor figyelembevételével további hallgatók számára is engedélyezhető a kurzus felvétele.

## 43. §

### ETVSz 42. §

(1) A tanári óraterhelésbe beszámítható kurzus akkor tartható meg, ha arra a tárgyfelvételi időszak végéig a kurzusra megállapított minimális létszámú hallgató, de legalább 5 fő jelentkezett.

(2) A (1) bekezdés alól kivételt képez az a kurzus,

- a) amely olyan szak kötelező vagy kötelezően választható kurzusa, ahol a mintatanterv szerinti (lásd 36. §(7) bekezdés) létszám kisebb, mint 20;
- b) amelynek technikai feltételei ennél kisebb maximált létszámot indokolnak
- c) amelyet a mintatanterv szerinti haladás biztosítása érdekében hirdettek meg (lásd 36. § (3)).

## 44. §

### ETVSz 43. §

(1) Ha a kurzusra nincsen minimális hallgatói létszám megállapítva és kevesebb, mint 5 fő vette fel, a kurzust nem kötelező elindítani.

(2) Ha a kurzusra, vizsgakurzusra a megállapított minimális létszámnál kevesebben jelentkeztek, akkor a kurzust, vizsgakurzust nem kötelező elindítani.

(3) A kurzus elmaradásáról a kurzusért felelős szervezeti egység vezetője értesíti a tanulmányi osztályvezetőt és a hallgatót.

(1) Ha az előzetes kurzusfelvétel (lásd 39. §(1) pont) alapján az érintett intézet a kurzust elindította, és a kurzusfelvétel (lásd 41. §) során az előzetes jelentkezéseknek megfelelő számú, vagy annál több hallgató vette fel a kurzust, akkor a kurzus nem törölhető.

## FOGLALKOZÁSOK

## 45. §

### ETVSz 44. §

(1) Az előadáson a részvétel csak akkor kötelező, ha ezt a képzési terv előírja.

(2) A gyakorlaton a részvétel és a gyakorlati követelmények teljesítése kötelező.

(3) Gyakorlati jegy megszerzése érdekében teljesítendő gyakorlati követelmény lehet:

- a) a gyakorlaton végzett feladatokról történő beszámolás és/vagy,
- b) a gyakorlat idején kívül elvégzendő feladat és/vagy,
- c) zárthelyi dolgozat és/vagy,
- d) más, a tantervben meghatározott követelmény.

(4) A gyakorlati követelményeket a képzési terv rögzíti, és azok teljesítésének feltételeit az első foglalkozáson ismertetni kell. A gyakorlaton való részvétel önmagában a kredit megszerzéséhez nem elegendő.

(5) A tantervben megjelölt elemi alapozó tárgyak esetében - ha a képzési terv ezt megengedi - a kötelező részvétel alól a tanegységért felelős oktató felmentést adhat, ha a hallgató az ismeretek meglétét bizonyította. A felmentés nem mentesít a többi gyakorlati követelmény teljesítése alól, és a kurzus teljesítését ekkor is az előírt értékelési formával kell értékelni. A felmentést írásban kell megadni.

(6) A foglalkozásokon hang- vagy képfelvétel készítése kizárólag az oktató előzetes engedélyével lehetséges.

(1) A hallgatóktól a Kar elvárja a tantervi foglalkozásokon való részvételt.

(2) A foglalkozásokon való jelenlét ellenőrzésének módjáról az intézetigazgató (vö. 5. §(2)), illetve a szakért felelős szervezeti egység vezetője rendelkezik.

## A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ÉRTÉKELÉSE, A VIZSGÁK SZERVEZÉSÉNEK SZABÁLYAI

### Ftv 90. §

(1) Az adott képzési célhoz igazodó, egymásra épülő ismeretellenőrzési formákat (vizsgákat) a képesítési követelmények, valamint a tanterv határozza meg.

(2) A tananyag ismeretének értékelése, általában



- a) öt fokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);  
b) három fokozatú: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg minősítéssel történhet.  
(3) A felsőoktatási intézmény Szabályzatában a tanulmányi követelmények teljesítésének ellenőrzésére és értékelésére más rendszert (pl. halmozott pontozás, tanegység, kredit) is választhat; ebben az esetben is biztosítani kell azonban a (2) bekezdésben foglalt ellenőrzési, értékelési rendszerrel való összehasonlíthatóságot.

#### **Ftv. 32. §**

- (2) Az oktatók jogosultak, különösen  
c) a hallgatók tanulmányi munkájának és teljesítményének értékelésére.

#### **Ftv 90. §**

- (2) A tananyag ismeretének értékelése, általában  
a) öt fokozatú: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1);  
b) három fokozatú: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg minősítéssel történhet.

#### **KR 8. §**

- (1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditszabályzatnak rendelkeznie kell:  
g) arról, hogy a hallgató hány alkalommal vehet fel ismételtan egy adott tantárgyat, hány alkalommal ismételteti meg elvégzett tanulmányi munkájának értékelését egy tanulmányi időszakban [...]

## **46. §**

#### **ETVSz 45. §**

- (1) A tanegység akkor tekintendő teljesítettnek, ha a hallgató egy ahhoz kapcsolódó kurzust sikeresen elvégzett. A kredit megszerzését eredményező kurzus elvégzését gyakorlati vagy vizsgajeggyel kell értékelni.  
(2) A gyakorlati és a vizsgajegy öt- vagy háromfokozatú.  
(3) A szigorlat és jogászképzésben az alapvizsga egyes szakmai területeken az átfogó ismeretek megszerzését igazoló vizsga. Értékelésük ötfokozatú.

(1) Ha a képzési terv, illetve a tanrend eltérő számonkérési rendet nem ír elő, akkor az előadás anyagát kizárólag szóbeli vizsgán (lásd ETVSz 48. § (4) a) pont) lehet számon kérni, a gyakorlati jegy megszerzésének feltétele pedig (az oktató döntése alapján) 2 zárthelyi dolgozat vagy 1 beadandó feladat(sor) megírása.

(2) Ötfokozatú értékelést kell alkalmazni az alábbi esetekben:

- a) Ha gyakorlati jegyet ír elő a tanterv a szorgalmi időszak gyakorlati, laboratóriumi foglalkozásainak értékelésére. A gyakorlati jegy követelményeit (elsősorban) a szorgalmi időszakban kell teljesíteni, azonban részleges teljesítési hiány esetén a gyakorlatvezető javaslatára a tanszékvezető előírhatja, hogy a gyakorlati jegy megszerzéséhez, a szorgalmi időszak befejeződése után, de legfeljebb a vizsgaidőszak első hetében, még további feladatokat (pótmérés, pótzárthelyi) kelljen elvégezni.  
b) Ha kollokviumot ír elő a tanterv. A kollokvium valamely tantárgy – általában egyféléves – anyagának számonkérése. Ennek keretében arról kell meggyőződni, hogy a hallgató milyen szinten sajátította el a tananyagot, illetőleg arról, hogy képes lesz-e az erre épülő további anyag elsajátítására.  
c) Ha többféléves kollokviumot ír elő a tanterv. Többféléves kollokvium valamely tantárgy két vagy több félévet lezáró számonkérése.  
d) Ha szigorlatot ír elő a tanterv. A szigorlat a képzési cél szempontjából alapvető témakör legalább 15 kreditnyi anyagát lezáró, a szóban forgó téma összefüggéseinek ismeretét kívánó számonkérés.  
(3) A kötelező szakmai, üzemi stb. gyakorlatok minősítésének formáját a tanterv írja elő.

## **47. §**

#### **ETVSz 46. §**

- (1) A kurzus teljesítése lehet sikeres vagy eredménytelen.  
(2) Eredménytelennek tekintendő a teljesítés, ha  
a) sikertelen a teljesítés, azaz a hallgató elégtelen (nem megfelelt) minősítést szerez,  
b) a hallgató tanegységelhagyónak minősül, mert  
– nem kísérelte meg a vizsgázást vagy  
– megtagadták tőle a gyakorlati jegyet.  
(3) Nem minősül tanegységelhagyásnak, ha az adott kurzus nem indul el, vagy a hallgató azért nem kísérelte meg a teljesítést, mert a tanegység gyenge előfeltételét nem teljesítette.  
(4) A tanszék (az oktató) megtagadja az érdemjegy vagy a minősítés megadását, illetőleg a vizsgára bocsátást, ha a tanegység (gyenge) előfeltétele nem teljesül.

(5) Előfeltételes tanegység megszerzése az előfeltétel(ek) teljesületlen volta esetén érvényét veszti.

## 48. §

### ETVSz 47. §

(1) Az oktató a kurzus sikeres vagy sikertelen teljesítését a vizsgalapon (vagy más, kari, illetve egyetemi rendelkezések szerint meghatározott módon) és a lecke-könyvben az érdemjegy (minősítés) számmal és betűvel való bejegyzésével, aláírásával és a dátum megadásával igazolja. A bejegyzést a vizsgalapon és a lecke-könyvben azonos tartalommal kell rögzíteni. Eltérés észlelése esetén a kari tanulmányi hivatal vizsgálatot kezdeményez.

(2) Az oktató akadályoztatása esetén az érdemjegy (minősítés) bejegyzésére a tanszékvezető jogosult.

## 49. §

### ETVSz 48. §

(1) Ha a hallgató nem kapott az ETVSz 44. § (5) bekezdésben leírt felmentést, valamint a gyakorlatvezető ellenőrzi a jelenlétet, akkor

a) a gyakorlatvezető a gyakorlati jegyet nem tagadhatja meg (nem minősítheti eredménytelennek), ha a hallgató a meghirdetett foglalkozások negyedénél kevesebb alkalommal hiányzott a foglalkozásról;

b) egynegyed és egyharmad közötti távollét esetén a gyakorlatvezető jogosult többletfeladatot előírni vagy a gyakorlati jegyet megtagadni, az erre vonatkozó elvi döntését azonban a félév első óráján előre közölnie kell;

c) egyharmadot meghaladó távollét esetén a gyakorlati jegyet meg kell tagadni (a teljesítést eredménytelennek minősíteni).

(2) A laboratóriumi gyakorlatokról való távollét még elfogadható legmagasabb számának meghatározásáról a kari szabályzat rendelkezik.

(3) A gyakorlati jegyet a vizsgaidőszak első hetének végéig kell megadni. Ezen rendelkezés alól a terepgyakorlat, a szakmai gyakorlat és a közoktatási gyakorlat kivételt képez.

(4) Kollokvium lehet

a) szóbeli vizsga;

b) írásbeli vizsga;

c) "A" típusú kombinált vizsga, amikor a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll és a kollokvium eredményét a tantervben rögzített módon a két rész eredménye alapján állapítják meg, azonban a sikeres teljesítés feltétele mindkét rész sikeres teljesítése;

d) "B" típusú kombinált vizsga, amikor a vizsga írásbeli és szóbeli részből áll és az írásbeli rész sikeres teljesítése előfeltétele a szóbeli részen való részvételnek, a vizsga eredménye a szóbeli rész eredménye, azonban az írásbeli rész eredménytelensége esetén elégtelen;

e) folyamatos számonkérés ("C" típusú vizsga), amelynek keretében a hallgató a félév folyamán 3-4 zárthelyi vagy házidolgozat megírásával ad számot tudásáról, és az oktató ennek alapján állapítja meg az érdemjegyet;

f) "D" típusú kombinált vizsga, melynek keretében a szorgalmi időszak végén írt írásbeli zárthelyi dolgozat alapján az oktató, az elért eredménytől függően érdemjegyet ajánlhat meg, a megajánlott jegyeket legkésőbb a vizsgaidőszak első hetének utolsó napjáig közzéteszi. Ha a hallgató a megajánlott jegyet nem fogadja el (vagy az oktató nem ajánlott meg jegyet az írásbeli alapján), akkor a hallgató a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát tesz.

(5) A kollokvium fajtáját a kurzuskínálatban föl kell tüntetni, és az oktatónak ezt az első órán (a vizsgakövetelményekkel együtt) közölnie kell a hallgatókkal. Az utóvizsga típusa - a szigorlatot kivéve - eltérhet a vizsga típusától. A kollokvium fajtájától eltérni csak a speciális szükségletű hallgatók esetében lehet.

(6) Az "A" típusú kombinált vizsga esetén a kurzus vezetője az írásbeli rész alapján eltekinthet a szóbeli vizsgától és az írásbeli rész értékelését vizsgajegynek tekintheti, ha ezzel a hallgató egyetért.

(7) A „B” típusú vizsga esetében az írásbeli rész megelőzi a szóbeli részt. Az írásbeli rész sikertelensége esetén a szóbeli vizsgán nem lehet részt venni; a sikertelen írásbeli rész egyszer javítható. Sikertelen szóbeli rész esetén a szóbeli részt kell javítani.

(8) A kombinált vizsgák írásbeli része az oktató döntése alapján a szorgalmi időszakban írt zárthelyi dolgozattal, illetve házi feladatokkal is teljesíthető. Ha a kombinált vizsga írásbeli részét kötelezően a szorgalmi időszakban írt zárthelyi dolgozatok alkotják, akkor ezek száma legfeljebb 4 lehet, és legalább 2 héttel a megírásuk előtt meg kell hirdetni őket.

(9) A kari szabályzatokban rendelkezni kell az egy kurzus keretében a zárthelyi dolgozatokra fordítható összes időmennyiségről.

(10) A kombinált vizsgák mindkét részét ugyanabban a félévben kell teljesíteni.

(11) Az "A", "B" és "C" típusú kombinált vizsga szorgalmi időszakban teljesített írásbeli részének (részeinek) eredményét a megírástól számított két héten belül, a vizsgaidőszakban teljesített írásbeli vizsga eredményét legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző munkanapon déli tizenkét óráig ki kell hirdetni.

(12) A vizsgaidőszakban teljesített írásbeli részből (is) álló kollokvium eredményét 8 munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgaidőszak hatodik hetének közepéig) kell kihirdetni,

(13) Szigorlati vizsga kizárólag szóbeli, illetve „A” vagy „B” típusú kombinált vizsga lehet. Ilyen esetben írásbeli részvizsga csak a vizsgaidőszakra tűzhető ki.

(14) A szigorlat szóbeli részét legalább kéttagú bizottság előtt kell letenni. A bizottság valamely tagjának ideiglenes

távolléte esetén a vizsgát fel kell függeszteni. A szóbeli szigorlatot (mely egyetlen jeggyel osztályozott, egy vizsgakurzusként meghirdetett tanegység) - az Állam- és Jogtudományi Kar kivételével - egyetlen napon kell megtartani. A bizottsági tag távolléte esetén követendő eljárásról a kari szabályzatok rendelkeznek.

(15) Az írásbeli és szóbeli részből álló szigorlat esetén az egyes részeket ugyanabban a vizsgaidőszakban kell teljesíteni.

(16) A kombinált vizsgák esetében az utóvizsga típusáról a képzési terv határozza meg.

(1) A laboratóriumi gyakorlatokon (vagy a szak tanterve szerint ilyenek minősített más gyakorlatokon) a részvétel kötelező, a jelenlétet rendszeresen ellenőrizni kell, és a foglalkozások számának 1/4-ét meghaladó hiányzások esetén a gyakorlati jegyet meg kell tagadni.

(2) Terepgyakorlatokon, szakmai gyakorlatokon, üzemlátogatásokon, pedagógiai gyakorlatokon a részvétel kötelező, az ezekről való hiányzás kizárólag a szakért felelős szervezeti egység által meghatározott tematikájú gyakorlat teljesítésével pótolható.

(3) A szorgalmi időszakban az ismeretek folyamatos ellenőrzése zárthelyi, illetve házi dolgozatokkal is történhet. A dolgozatok eredményei a félév végi értékelést pozitívan befolyásolhatják (vizsgakönnyítés), ennek feltételeit az előadást tartó tanár határozza meg, és ezekről a szorgalmi időszak második hetének végéig a hallgatókat tájékoztatni kell.

(4) Csoport-, illetve évfolyamzárthelyit elsősorban csak a gyakorlat vagy az előadás ideje alatt lehet íratni. Ha mégis attól különböző időpontban kerül sor a zárthelyi megírására, akkor a zárthelyi időtartamának megfelelő számú gyakorlati foglalkozást, illetve előadást el kell hagyni. Ez utóbbi esetben az időpontot a hallgatókkal történő egyeztetés után kell kijelölni. Ez az időpont nem eshet munka- vagy oktatási szüneti napra, illetve csoportzárthelyi esetén szombatra. Amennyiben ez az időpont az érintett hallgatók legalább egynegyedének nem megfelelő, akkor a velük történő egyeztetés után számukra új időpontot kell megjelölni.

(5) A zárthelyi dolgozatok írásának megkezdése előtt a hallgatóval ismertetni kell az egyes feladatokra kapható pontokat.

(6) A kijavított, leosztályozott zárthelyi dolgozatokba a hallgatónak betekintési lehetőséget kell biztosítani, valamint a dolgozatokat az adott vizsgaidőszak végéig meg kell őrizni, vagy a hallgatónak visszaadni.

(7) Azokat a (nem pót- vagy utóvizsga) zárthelyi dolgozatokat, melyeken a hallgatók több mint 70 %-a nem felelt meg, a Hallgatói Önkormányzat ilyen irányú kérésére a szakért felelős szervezeti egységnek ki kell vizsgálnia. (vö. 6. §(7) pont)

(8) A lecke-könyvbe került esetleges téves bejegyzéseket azok áthúzásával és a helyes bejegyzés megtételével az illetékes oktató, vizsgáztató, illetve a vizsgabizottság elnöke olvasható kézzel írt jegyének feltüntetésével köteles javítani. A hallgató a lecke-könyvben törlést vagy javítást nem végezhet, az okirat-hamisításnak számít.

## A GYAKORLATI JEGY

### 50. §

#### ETVSz 49. §

(1) Elégtelen gyakorlati jegy kijavítására - ha a szak képzési tervének rendelkezése, illetve annak hiányában a kurzuskínálat ezt lehetővé teszi - a vizsgaidőszak első két hetében kell egy alkalommal lehetőséget biztosítani. Ennek tényét a kurzuskínálatban közzé kell tenni.

(2) Gyakorlati jeggyel záruló kurzust vizsgakurzussal nem lehet teljesíteni.

(1) Amennyiben az elégtelennél jobb gyakorlati jegy megszerzéséhez egyetlen zárthelyi dolgozat megismétlése elegendő, annak megírására a vizsgaidőszakot megelőzően lehetőséget kell biztosítani.

(2) A gyakorlati jegy megszerzésének feltételeként – az ETVS 48. § (1), illetve a kari TVSz 49. §(1) pontban leírtakon túlmenően – nem lehet olyan követelményeket előírni, melyek teljesítéséhez a foglalkozásokon való részvételnek meg kell haladnia a foglalkozások számának háromnegyedét.

(3) A hallgató a tantermi gyakorlaton szerzett elégtelen osztályzat kijavítását az adott félévben egy alkalommal kísérheti meg (gyakorlati jegy utóvizsga). A gyakorlat jellegétől függően a következő lehetőségekkel lehet élni:

– a gyakorlat anyagából külön szóbeli és/vagy írásbeli számonkérés;

– a gyakorlat anyagával kapcsolatos külön feladat elvégzése és annak ellenőrzése.

A lehetőségek közül a gyakorlatvezetőnek van joga választani. A gyakorlatvezető döntését – a hallgató kérésére – az intézetigazgató felülbíráhatja.

(4) Laboratóriumi gyakorlat esetében, ha az a mérések, a laboratóriumi rész elfogadhatatlansága miatt lett sikertelen, a javítás lehetőségét nem kell, de meg lehet adni a hallgatónak. Erről a képzési tervben kell rendelkezni.

(5) Terepgyakorlat esetében, ha annak eredménye a feldolgozás során nyújtott teljesítmény elfogadhatatlansága miatt lett sikertelen, akkor az 50. §(3) pont előírásai szerint kell eljárni, és ennek újbóli sikertelensége esetén csak a feldolgozást kell megismételni. A teljes terepgyakorlat megismétlésének eseteit a szak tanterve tartalmazza.

(6) A szakmai gyakorlat elmulasztása vagy elégtelen értékelése esetén a szakmai gyakorlatot meg kell ismételni.

## KOLLOKVIUM ÉS SZIGORLAT

### 51. §

#### ETVSz 50. §

(1) A vizsgaalkalmakra maximált hallgatói létszámot lehet megállapítani.

(2) Az írásbeli vizsgák időpontját - a kari szabályzat keretei között - a kurzus vezetője, a szigorlati írásbeli vizsga időpontját a szakfelelős állapítja meg. A vizsgaidőszakban történő írásbeli vizsgára legalább két alkalmat kell biztosítani úgy, hogy a két vizsga között legalább két hét teljen el. Az írásbeli vizsgák időpontját szakonként össze kell hangolni és a szorgalmi időszak ötödik hetének végéig közzé kell tenni.

(3) Szóbeli vizsgák időpontját kizárólag a vizsgaidőszakra lehet kijelölni.

(4) A szóbeli vizsgák időpontját a kurzus vezetője állapítja meg. A vizsgaalkalmak számát (utóvizsgák nélkül) úgy kell megállapítani, hogy az összesített maximált létszám elérje a kurzust felvett hallgatók létszámának 120%-át. A vizsgaidőszak 1-3. és 4-6. hetében azonos számú vizsgaidőpontot kell biztosítani. Ettől csak a hallgatók hozzájárulásával lehet eltérni.

(5) A kurzus vezetője egyes vizsgaidőpontokat utóvizsga-időpontként jelölhet meg.

(6) A kurzus vezetője köteles a vizsgaidőszak utolsó előtti hetéig sikertelen vizsgát tett hallgatók számára utóvizsgaidőpontot biztosítani a vizsgaidőszak utolsó hetében.

(7) A vizsgaidőpontokkal kapcsolatos, a hallgatók és a kurzus vezetője közti vita esetén a hallgatók a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjéhez fordulhatnak, aki a hallgatókra és a kurzus vezetőjére egyaránt kötelező érvényű döntést hoz.

(8) A vizsga napján belül a vizsga időpontját a tanszék vagy a vizsgáztató csoportosan vagy személyre szólóan kijelölheti. Időpontkijelölés hiányában a vizsga időpontja valamennyi aznapra feliratkozott vizsgázó számára reggel 9 óra. Az oktató távolléte esetében a szervezeti egység vezetője köteles gondoskodni a vizsga pótlásáról, mely a hallgatók számára hátrányos következményekkel nem járhat.

(1) Az írásbeli vizsgák időpontjának összehangolása során kiemelten kell figyelembe venni az egyes szakok mintatanterve szerint meghirdetett órákhoz tartozó vizsgákat.

### 52. §

#### ETVSz 51. §

(1) A vizsgázás előfeltétele a vizsgára való jelentkezés. Vizsgára az a hallgató jelentkezhet, aki a kurzust felvette és a kurzus előfeltételeit és gyenge előfeltételeit teljesítette, vagy a vizsga időpontjáig várhatóan teljesíti. [lásd ETVSz 46. §(4) bekezdés]

(2) A hallgató ugyanabban a vizsgaidőszakban egy kurzusból - a vizsgahalasztás kivételével - a kari szabályzatban meghatározott alkalommal jelentkezhet vizsgázni. A kari szabályzatban legalább kettő, legfeljebb három jelentkezési lehetőséget kell biztosítani.

(3) Utóvizsga-időpontra meghirdetett vizsgára csak az utóvizsgára utasított, illetve a javítani szándékozó hallgatók jelentkezhetnek.

(4) Adott vizsganapon a vizsgán - a vizsgáztató tanár külön engedélye nélkül - az a hallgató vehet részt, aki a vizsgára legkésőbb a vizsgát megelőző utolsó munkanapon jelentkezett és jelentkezését elfogadták.

(5) A hallgató jogosult a vizsgára való jelentkezését visszavonni, illetve új vizsgaidőpontra jelentkezni (vizsgahalasztás)

a) számítógépes vizsgaadminisztráció esetén legkésőbb a vizsga megkezdése előtt 36 órával;

b) egyéb esetben a vizsga kezdetéig.

(6) A vizsgahalasztás miatt újabb vizsgaidőpontot biztosítani nem kötelező.

(7) Ha a hallgató a vizsgán igazolatlanul nem jelenik meg és nem élt a vizsgahalasztás lehetőségével, akkor a vizsgája eredménytelen vizsga. Igazoltnak kizárólag az a távollét tekinthető, amely hallgató önhibáján kívül, igazolható külső

körülmények miatt következett be. Az igazolt távolmaradás vizsgahalasztásnak minősül.

(1) A hallgató ugyanabban a vizsgaidőszakban egy kurzusból – a vizsgahalasztás kivételével – legfeljebb két alkalommal jelentkezhet vizsgázni. Adott szakján végzett tanulmányai során legfeljebb négy alkalommal a vizsgajelentkezések száma három lehet.

(2) A hallgató egy tárgyból az adott vizsgaidőszakban legfeljebb kétszer halaszthatja el vizsgáját.

(3) A hallgató – kivéve az ETVSz 51. § (5) pont szerinti vizsgahalasztás esetét – köteles megjelenni a vizsgán azon vizsgaidőpontban, melyre előzőleg feliratkozott. Aki távolmaradását nem tudja igazolni, annak vizsgája eredménytelennek minősül és a 19. §(1) pont szempontjából vizsgázási kísérletnek számít. Ezt a hallgató indexében „eredménytelen” bejegyzéssel kell rögzíteni. A vizsgázási kísérlet bejegyzését a számítógépes nyilvántartás alapján a Tanulmányi Osztály ellenőrzi.

(4) Ha az oktató távolléte miatt elmarad egy előre meghirdetett vizsgaidőpont, akkor ezt a tanszékvezetőhöz, bizottsági vizsga esetén a szakért felelős szervezeti egység vezetőjéhez be kell jelenteni, és a hallgatókkal történő egyeztetés után új vizsgaidőpontot kell kitűzni. Azon hallgatóknak, akiknek az új időpont nem felel meg, engedélyezni kell bármely más, előre meghirdetett időpontra való – esetlegesen az előírt maximált létszámon felüli – jelentkezést.

(5) A kiírt vizsgák megtartásáért, illetve az oktató távolléte miatt elmaradt vizsgaidőpontok pótlásáért az illetékes tanszékvezető, bizottsági vizsga esetén a szakért felelős szervezeti egység vezetője a felelős. A vizsgaidőpontok elmaradása miatti panasszal a tanszékvezetőhöz, illetve az adott tanszék intézetének igazgatójához, bizottsági vizsga esetén a szakért felelős szervezeti egység vezetőjéhez lehet/kell fordulni.

## 53. §

### ETVSz 52. §

(1) Leckekönyv nélkül vizsgázni nem lehet. A vizsgán a részvétel feltétele szükség esetén a személyazonosításra alkalmas okirattal történő igazolása. Írásbeli vizsgán az oktató jogosult a dolgozatok beadása előtt ellenőrizni a résztvevők személyazonosságát.

(2) A vizsga a vizsgakérdés föltételével (a tétel átadásával) tekintendő megkezdettnek, ezután a hallgató teljesítményét érdemjeggyel minősíteni kell.

(3) Az oktató jogosult a hallgató vizsgáját megszakítani és vizsgáját elégtelen érdemjeggyel minősíteni, ha nem megengedett segédeszköz(ök) használatát vagy más személy együttműködését észleli.

(4) Szóbeli vizsgán a vizsgázónak lehetővé kell tenni szükség szerinti rövid felkészülést a felelete előtt.

(5) A szóbeli vizsgák az Egyetem oktatói és hallgatói számára - a vizsgáztatás helyszíne megszabta keretek között - nyilvánosak. A vizsgázó betekinthez kijavított írásbeli dolgozatába, és a javítás felülvizsgálatát kérheti a dolgozat javítójától.

(6) Ha a hallgató bizottság előtt vizsgázik, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(7) A hallgató félévente egy alkalommal javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga érdemjegye az előző érdemjegyet semmissé teszi.

(1) A hallgató csak a szorgalmi időszak utolsó két hetében vagy a vizsgaidőszak első hetében veheti fel leckekönyvét a Tanulmányi Osztályról. Ettől eltérni csak különjárási díj befizetése mellett lehetséges, kivéve, ha a leckekönyvről hitelesített másolatra vagy fordításra van szüksége a hallgatónak. A kivételes tanulmányi rend szerint haladó hallgatók korábban is felvehetik leckekönyvüket, ha egyéni tanrendjük szerint lehetőséget kaptak a vizsgaidőszakot megelőző időszakban vizsga letételére.

(2) A vizsgáztatásra csak az egyetemmel munkaviszonyban álló oktató, oktatómunkát végző kutató vagy a megbízott előadó jogosult. Az intézetigazgató kivételes esetben engedélyt adhat más személynek is a vizsgáztatásra.

(3) A szigorlatot legalább kétagú bizottság (lásd ETVSz 48 § (14) pont) előtt kell letenni, melynek legalább egy tagja egyetemi tanár vagy docens. A bizottságban a döntés szótöbbséggel történik. Szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt.

(4) A szóbeli vizsgák nyilvánossága (lásd ETVSz 52. § (5) pont) a vizsgázó kérésére korlátozható.

(5) A vizsgázó számára a felelet előtt legalább 20 perces felkészülési időt kell biztosítani. Ettől eltérni csak a vizsgázó és vizsgáztató megegyezése alapján lehet.

(6) A vizsgák zavartalanságáért a vizsgáztató, illetve a vizsgabizottság elnöke a felelős. A vizsganapot lehetőleg úgy kell megszervezni, hogy a vizsgázók túlzottan hosszú várakozásra ne kényszerüljenek.

(7) A vizsgán kapott érdemjegyet a vizsgáztató oktató, illetve a vizsgabizottság elnöke a leckeönyvbe, a vizsgalapra és a számítógépes nyilvántartó rendszerbe bejegyzi. A számítógépes nyilvántartásba való bejegyzést a vizsgáztató oktató, illetve a vizsgabizottság elnökének felhatalmazása alapján az intézet, illetve tanszék ezen feladattal megbízott munkatársa is megteheti.

## 54. §

### ETVSz 53. §

(1) Sikertelen nyelvi alapvizsga kijavítását ugyanabban a vizsgaidőszakban a tanterv kizárhatja. Ezt a képzési tervben jelölni kell az "azonos vizsgaidőszakban nem ismételt" szöveggel.

(2) Az elégtelen osztályzat azonos vizsgaidőszakban történő javítása esetén az új jegyet a tanár a vizsgalapra (vagy más, kari, illetve egyetemi rendelkezések szerint meghatározott módon) bejegyzi, és a leckeönyvben az elégtelen érdemjegy alá írja.

(3) Utóvizsga esetén a hallgató legkésőbb a vizsgát, illetve a vizsga eredményének kihirdetését követő hét munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgaidőszak hatodik hetének harmadik munkanapjáig) írásban kérheti a tanegységért (tanulmányi egységért) felelős oktatási szervezeti egység vezetőjétől, hogy (írásbeli vagy szóbeli) vizsgáját bizottság előtt tegye le. Az oktatási szervezeti egység vezetője ezt a lehetőséget köteles biztosítani. Ha a kari szabályzat biztosítja a második utóvizsga lehetőségét, akkor kötelező bizottsági vizsgát tartani.

(4) A (3) bekezdésben megjelölt bizottság előtti vizsga időpontját a bizottság határozza meg, erről a hallgatót három munkanapon belül (de legkésőbb a vizsgát megelőző negyedik munkanapon) hirdetmény útján értesíti a tanulmányi egységért felelős oktatási szervezeti egység vezetője.

(5) Az utóvizsgára (beleértve a kombinált vizsga külön-külön megismételt részeit) a sikertelen kollokvium után leg hamarabb négy nappal, sikertelen szigorlat esetén egy héttel később kerülhet sor. A hallgató indokolt írásbeli kérésére a tanegységért (tanulmányi egységért) felelős oktatási szervezeti egység vezetője ettől eltérhet.

(1) Ha a vizsgaidőszak utolsó hetében kiírt vizsgára a megadott maximált létszámnál többen jelentkeznek, akkor az utóvizsgára kötelezett, az utolsó héten az adott tárgyból utóvizsgázó – maximált létszámon felüli – hallgatók számára újabb vizsgaalkalmat kell biztosítani. Erre az új időpontra csak azok az utóvizsgára kötelezett hallgatók jelentkezhetnek, akik jelentkezését a korábbi vizsgaidőpontra a megállapított maximált létszám miatt nem lehetett elfogadni.

(2) Megismételt vizsga esetén az új jegyet a vizsgáztató a leckeönyvbe az elégtelen érdemjegy alá írja. A továbbiakban csak a kijavított jegyet szabad figyelembe venni.

(3) Elegendő számú hallgató kérésére az elégtelen vizsgajegy kijavítása későbbi vizsgaidőszakban is engedélyezhető (vizsgakurzus), ha az belül van a tantárgy teljesítésére kijelölt időszakon, és ha az új félév elején a hallgató a tantárgyat a leckeönyvébe felvette (lásd ETVSz 40 § (6) pont). A szakért felelős szervezeti egység állapítja meg a kérés teljesítéséhez szükséges létszámot és adja ki az erre vonatkozó engedélyt. A kérelmet a szorgalmi időszak első hetében kell benyújtani a szakért felelős szervezeti egységhez.

## AZ IDEGEN NYELVI KÖVETELMÉNYEK TELJESÍTÉSE

### KK. 8. §

(1) A záróvizsgára bocsátás feltételeként szereplő idegen nyelvi követelményeket a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 9. pontja határozza meg.

## 55. §

### ETVSz 54. §

(1) A hallgatók számára a karok általános idegennyelv-oktatást biztosítanak, amelyet a hallgatók - ha az idegennyelv-oktatás nem része a képesítési követelményekben szereplő kreditértéknek - a KR. 4.§ (2) bekezdésében leírt kreditkeret terhére vehetnek igénybe. Az általános idegen nyelvi órák kreditértéke megegyezik heti óraszámukkal.

(2) Az általános idegen nyelvi kurzusok esetében a meghirdetendő kurzusokhoz rendelt létszám-maximumok összegének el kell érnie az adott és a megelőző évben felvett hallgatók közül nyelvvizsgával nem rendelkező hallgatók számának 110%-át.

(3) Az általános idegen nyelvi kurzusok esetében a kurzusfelvétel során a 41. §-ban leírt rangsoroláson túl

a) középfokú, C típusú nyelvvizsga előírása esetén 16 kredit,

- b) egyéb esetben 8 kredit megszerzéséig a nyelvvizsgával nem rendelkező hallgatók elsőbbséget élveznek a nyelvvizsgával rendelkező hallgatókkal szemben.
- (4) Több nyelvvizsga előírása esetén a (3) bekezdés a) pontjában leírt mértéket kell figyelembe venni.
- (5) Az (1) bekezdésben meghatározott idegen nyelvi tanulmányokról a kari szabályzat rendelkezik.
- (1) A záróvizsgára bocsátás feltételeként (lásd ETVSz 66. § (5) b) pont) előírt nyelvismerettel nem rendelkező hallgató választható kreditjeinek (lásd ETVSz 54. § (1) pont) terhére négy féléven keresztül, heti négy óra időtartamban ingyenes nyelvoktatásban vehet részt.
- (2) Az (1) pont szerint előírt ingyenes nyelvoktatás biztosítása céljából a karon – legalább két világnyelven – kezdő szinttől a középfokú nyelvvizsgára előkészítő szintig nyelvi képzést kell szervezni, melyekben az egyes csoportok maximális létszáma 12 fő.

## A KIVÉTELES TANULMÁNYI REND

### 56. §

#### ETVSz 55. §

- (1) A hallgató kérésére a Kari Tanulmányi Bizottság (a szakért felelős szervezeti egység véleményére tekintettel) kivételes tanulmányi rendet engedélyezhet.
- (2) Kivételes tanulmányi rend engedélyezésének indoka lehet:
- kiemelkedő tanulmányi eredmény,
  - folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti kiemelkedő tudományos diákköri eredmény,
  - folyamatosan jó tanulmányi eredmény melletti egyetemi közéleti tevékenység alapján,
  - külföldi ösztöndíj elnyerése,
  - folyamatos, súlyos betegség,
  - az olimpiai vagy paralimpiai felkészülés a Magyar Olimpiai Bizottság vagy a paralimpiai mozgalom javaslata alapján;
  - a kari szabályzatban meghatározott további hitelesen igazolható rendkívüli körülmények.
- (3) A kivételes tanulmányi rend keretében a hallgató a következő kedvezményekben részesíthető:
- felmentés a gyakorlatokon való részvétel alól;
  - vizsgaidőszakon kívüli vizsga letételének engedélye;
  - a tantervben meghatározott követelményeknek a képzési tervben előírtaktól eltérő módú teljesítése.
- (4) A kivételes tanulmányi rendről szóló kérelemben a hallgató tanulmányainak tervezett ütemezését, a kért kedvezményeket fel kell tüntetni.
- (5) A kivételes tanulmányi rendben tanuló hallgató tevékenységét oktató felügyeli, akinek előzetes támogatását a kérelemhez mellékelni kell.
- (6) A kivételes tanulmányi rendet a kérelmet alátámasztó ok - akár a tanulmányi eredményre vonatkozó feltétel - megszűnése esetén vissza kell vonni.
- (1) A kivételes tanulmányi rend engedélyezésének jogát a Kari Tanulmányi Bizottság a tanulmányi dékánhelyettesre ruházza át.
- (2) A kivételes tanulmányi rend alapján tanulmányokat folytató hallgatónak is meg kell szereznie az összes – a szak tantervében – kötelezően előírt krediteket, továbbá köteles záródolgozatot készíteni és záróvizsgát tenni.
- (3) Ha a hallgató számára a kivételes tanulmányi rend engedélyezése az ETVSz 55. § (2) a) vagy b) pontja alapján történt, akkor az egyéni tanulmányi rend szerint tanuló:
- Az általánosan kötelező tanulmányi időt lerövidítheti, megtartva az Ftv. által előírt minimális képzési időtartamot. Ennek érdekében felmentést kaphat egyes gyakorlatok látogatása alól. Engedélyt kaphat arra, hogy többféléves, egymásra épülő tárgyakat ugyanazon félévben leckeönyvébe felvegyen, azokból vizsgát tegyen.
  - A hallgató egyes tantárgyakból kibővített egyéni program szerint tanulhat, ennek keretében részt vehet a tanszéki kutatásokban, egyéni kutatásokat folytathat és ehhez eszközöket igényelhet, speciális tanulmányokat folytathat (pl. a képesítési követelményekben nem szereplő tudományág területén), azt a leckeönyvébe felveheti, és az kreditet adó tanegységként elismerhető. Ezen tanegységek kreditértékéről az érintett intézetek, szervezeti egységek döntenek.
- (4) A kivételes tanulmányi rend szerint tanuló hallgató munkáját egy – az illetékes intézetek által jóváhagyott – oktató (konzulens) rendszeresen ellenőrzi.

(5) Az első félévben induló kivételes tanulmányi rend engedélyezésére vonatkozó kérelmeket legkésőbb május 15-ig, a második félévben induló kérelmekre vonatkozót december 15-ig kell a Tanulmányi Osztályra benyújtani és azokat az érintett intézetek véleményének megkérése után a tanulmányi dékánhelyettes bírálja el. Amennyiben a kivételes tanulmányi rend benyújtására vonatkozó fenti határidő lejártá után bekövetkezett rendkívüli esemény teszi indokolttá a kivételes tanulmányi rend kérelmét, akkor azt a szorgalmi időszak első hetének végéig is be lehet nyújtani. A kivételes tanulmányi rend kérelmezéséhez csatolni kell a hallgató által kidolgozott és a választott konzulens oktató által véleményezett tanulmányi tervet és a leckekönyvet.

(6) Az illetékes intézetek álláspontja alapján engedélyezett kivételes tanulmányi rendet a Tanulmányi Osztály a leckekönyvbe bejegyzi.

(7) Ha a hallgató számára a kivételes tanulmányi rend engedélyezése az ETVSz. 55. § (2) a) pontja alapján történt, akkor az engedélyt a Tanulmányi Osztály automatikusan érvényteleníti, ha a hallgató utolsó félévi tanulmányi átlaga 4,51 alá esik.

(8) A kivételes tanulmányi rend engedélye visszavonható a hallgató kérésére, vagy ha adott félévében az általa felvett kreditek 10 %-ánál többet nem teljesített, illetve ha egyéb módon bebizonyosodik, hogy a hallgató a kivételes tanulmányi rendet teljesíteni nem tudja. A kivételes tanulmányi rendre adott engedélyt a tanulmányi dékánhelyettes az intézetek álláspontjának figyelembevételével a hallgató kérésére is módosíthatja.

(9) A kivételes tanulmányi rendre vonatkozó engedélyt az illetékes dékánhelyettesnek vissza kell vonnia, ha a hallgató a kivételes tanulmányi rendben az adott félévben felvett kreditek 20 %-át nem teljesítette. Ez alól kivételt jelenthet, ha a hallgató a kivételes tanulmányi rendet az ETVSz 55. § (2) e) pontja alapján kapta.

(10) A külföldi felsőoktatási intézményben részképzésen részt vevő hallgató saját döntése alapján a kérdéses félévekben a Karra

– beiratkozik, ekkor a hallgatói jogviszonyát fenntartja, ezért 56. §(11) – 56. §(14) pontok szerint kell eljárni,

– nem iratkozik be, ekkor a 24. § pont alapján kell eljárni.

(11) A külföldi részképzésen részt vevő hallgató tanulmányi kötelezettségeinek az általános tanulmányi rend szerint köteles eleget tenni.

(12) Ha a külföldi részképzésen való részvétele miatt a hallgató az adott félév vizsgaidőszakában nem tartózkodik Magyarországon, és ezért vizsgáit nem tudja letenni, azokat a visszatérte utáni vizsgaidőszak megkezdéséig kell pótolnia.

(13) Ha a külföldi részképzésen részt vevő hallgató a félévre beiratkozott, de a gyakorlatokon távolléte miatt nem tud részt venni, számára a gyakorlati jegy megszerzését a visszatérte után következő vizsgaidőszak megkezdéséig külön feladat (dolgozat, beszámoló stb.) alapján lehetővé kell tenni, hacsak a gyakorlat természete miatt az intézet ezt ki nem zárja. (Például laboratóriumi gyakorlat, terepgyakorlat.) Ezeket a tantárgyakat azonban a leckekönyvébe ismét fel kell vennie.

(14) Ha a külföldön részképzésen tanuló hallgató olyan tanegységekből, tantárgyakból szerez kreditet, érdemjegyet, melyek a Karon hallgatott szakjának tanegységeivel, tantárgyaival azonosak vagy azoknak megfeleltethetőek, azoknak a Karon történő megszerzése alól felmentést kérhet az 59. §(1) pont szerint. Ilyen esetekben a részképzésen hallgatott tantárgyakat be kell vezetni a hallgató leckekönyvébe, annak feltüntetésével, hogy azokat a külföldi részképzés során hallgatta, esetenként megjelölve, hogy ennek alapján mely tantárgyak alól nyer felmentést.

## A TANULMÁNYI ÁTLAG, A KREDITINDEX

### KR 6. §

(4) A kreditrendszerű képzésben a hallgató teljesítményének nyomon követésére szolgál a képzés egy félévére, a képzési időszak hosszabb részére vagy a tanulmányok egészére számított (halmozott) súlyozott tanulmányi átlag. Az Intézményi Szabályzatban rögzíteni kell, hogy egyéni tanrend szerint tárgyakat felvevő hallgatók esetében hogyan értékelik egy félév lezárása után a hallgatók tanulmányi teljesítményét.

(5) Az Intézményi Szabályzat meghatározhatja a tanulmányok folytatásához, illetve az oklevél megszerzéséhez szükséges halmozott tanulmányi átlagot.



#### **KK 7. §**

(2) A minősítés ötfokozatú vagy háromfokozatú. Háromfokozatú minősítés esetén - a kreditponttal súlyozott tanulmányi átlag megállapításakor - a jól megfelelt minősítés jeles (5), a megfelelt minősítés közepes (3), a nem felelt meg minősítés elégtelen (1) érdemjegynek felel meg.

#### **57. §**

#### **ETVSz 56. §**

A hallgatók tanulmányi előmenetelének értékelésére a tanulmányi átlag és a kreditindex szolgál.

#### **58. §**

#### **ETVSz 57. §**

(1) A félév tanulmányi átlaga a teljesített kreditek értékének és a tanegységek érdemjegyének szorzata összegezve, elosztva a teljesített kreditek összegével.

(2) A kreditindex egy adott időszakban (legalább egy félévben) teljesített tanulmányi egységek kreditértéke és érdemjegye szorzatainak összege, elosztva a mintatanterv szerinti haladásnak megfelelő, az adott időszakra eső mintatantervi kreditek összegével.

(3) Más intézményben teljesített félévek figyelembevételére esetén a megszerzett krediteket a teljesített félévek között egyenlő mértékben kell elosztani (homogenizálás).

(4) A félév tanulmányi átlagának minősítése:

- a) kitűnő, ha az átlag 5,00;
- b) jeles, ha az átlag legalább 4,51, de nem több, mint 4,99;
- c) jó, ha az átlag legalább 3,51, de nem több, mint 4,50;
- d) közepes, ha az átlag legalább 2,51, de nem több, mint 3,50;
- e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00, de nem több, mint 2,50.

### **MÁS SZAKON, MÁS INTÉZMÉNYBEN, A MINTATANTERVTŐL ELTÉRŐEN FOLYTATOTT TANULMÁNYOK SORÁN TELJESÍTETT TANEGYSÉGEK ELISMERÉSE**

#### **KR 2. §**

(1) A felsőoktatási intézmény a vele hallgatói jogviszonyban állók más hazai vagy külföldi felsőoktatási intézményben szerzett kreditjeit intézményközi kredit-egyenértékűségi egyezmény, a hallgatóval kötött egyéni tanulmányi megállapodás vagy a beszámítást előíró jogszabály alapján ismerheti el. Két ismeretanyagot egyenértékűnek kell tekinteni, ha az ismeretanyagok közötti egyezés legalább 75%-os. Az ismeretanyag egyezésének mértékét az intézmény (kar) erre a célra létrehozott kreditátviteli bizottsága vizsgálja meg. Ez az egyenértékűség az intézmény számára egy adott intézményen belül és az intézmények között is kreditelismerési kötelezettséggel jár. A más intézményben (karon) teljesített helyettesítő tantárgy annyi kredittel ismerhető el a hallgató számára, ahány kreditet a szak tantervében a helyettesített tantárgy(ak)hoz rendeltek, a megszerzett érdemjegy azonban a tantárgyak elismerésekor nem módosítható. [...]

(3) Az Ftv. 84. §-ának (2) bekezdésében nevesített képzési szinteken az alacsonyabb képzési szinten megszerzett azon krediteket, amelyek a magasabb képzési szint követelményeit is kielégítik, el kell ismerni. [...]

#### **KR 4.§**

(5) Újabb szakon a szakképzettség megszerzése érdekében, a szak képesítési követelményei alapján meghatározott, teljesített és beszámított kreditek után a képzési idő lerövidíthető. Főiskolai szintű képzés tanulmányi ideje legfeljebb egy évvel rövidíthető le, ha a beszámított kreditek száma legalább 60. Egyetemi szintű képzés tanulmányi ideje legalább 60 kredit beszámítása esetén legfeljebb egy évvel, 120 kredit beszámítása esetén, pedig legfeljebb további egy évvel rövidíthető le.

#### **KR 8. §**

(1) Az intézmény kreditrendszerű tanulmányi és vizsgaszabályzatának részeként megalkotott kreditrendszernek rendelkeznie kell: [...]

d) a más képzési szinteken, szakokon, intézményekben megszerzett és összegyűjtött krediteknek az intézményben egy adott képzési szinten és szakon történő beszámítása feltételeiről és mértékéről.

#### **59. §**

#### **ETVSz 58. §**

(1) A tantervi egységeknek a képzési tervtől eltérő teljesítése elismeréséről (ha azt jogszabály nem írja elő kötelezően) a Kari Kreditátviteli Bizottság dönt.

(2) Az Egyetem hallgatói jogosultak más magyarországi vagy külföldi felsőoktatási intézmény tanegységeinek elvégzésére, és kérhetik azok elismerését képzésük részeként. Az ennek során felmerült tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja.

(3) A hallgató az Egyetemen folytatott tanulmányai megkezdése előtt végzett felsőoktatási tanulmányainak elismerését az első beiratkozásakor a tárgyfelvételi időszak végéig kérheti. A kérelemről a szorgalmi időszak harmadik

hetének végéig dönteni kell.

(4) A hallgató kérheti egyéni tanulmányi megállapodás megkötését, amelyet az Egyetem nevében a kar oktatási vezetőhelyettese ír alá a Kari Kreditátviteli Bizottság állásfoglalása alapján. Az egyéni tanulmányi megállapodás kiter a másik felsőoktatási intézményben elvégzendő tanegységekre, tematikájukra, valamint arra, hogy a képzési tervben szereplő tanegységek közül mely(ek) teljesítését, milyen kreditértékkel ismeri el az Egyetem. A tanulmányi megállapodás keretében felmerülő tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja, kivéve, ha a kar saját forrása terhére hozott döntése ettől eltérően rendelkezik.

(5) A hallgató az egyéni tanulmányi megállapodás megkötését a megelőző félév szorgalmi időszakának tizenegyedik hetének végéig kezdeményezheti. A vizsgaidőszak utolsó napjáig köteles a hallgató leadni a teljesítésről szóló igazolást. Az azon igazolt tanegységek az érintett félév tanulmányaiba számítanak.

(6) Azokat a tanulmányokat, amelyeket a hallgató

- a) az Európai Unió Erasmus-programja vagy
- b) a hallgatóval kötött egyéni tanulmányi megállapodás vagy
- c) intézményközi szerződés

keretében végzett, és amelyeket az ezeket meghatározó szerződés tartalmaz, kötelező elismerni.

(7) A tanulmányi megállapodás keretében felmerülő tanulmányi költségeket az Egyetem nem biztosítja, kivéve, ha a kar saját forrása terhére ettől eltérően rendelkezik.

(8) Az Európai Unió Erasmus-programjának keretében előzetes tanszéki megállapodás csak a Kari Kreditátviteli Bizottság engedélye alapján köthető meg.

(9) A más szakon, illetve a képzési tervtől eltérően teljesített tanulmányokat akkor kötelező a tanterv (képzési terv) egy részének teljesítéseként elismerni, ha azok a tanterv (képzési terv) ezen részében foglalt ismeretek legalább 75%-át tartalmazzák.

(10) A képzési tervtől eltérően vagy más szakon teljesített helyettesítő tantárgyak kreditértékére és érdemjegyre vonatkozóan a KR 2.§ (1) bekezdését kell alkalmazni.

(11) A kreditek általános érvényű, kölcsönös elismeréséről kötendő intézményközi szerződést a rektor csak az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság egyetértésével, az Oktatásszervezési és Hallgatói Ügyek Bizottsága véleménye és az Egyetemi Tanács felhatalmazása alapján köthet.

(1) Az ETVSz 58. § (1)-(3) pontjai alapján lehetséges elismeréseket a Tanulmányi Osztályon kapható formanyomtatványon kell kérni. A kérelemhez mellékelni kell a felmentés alapjául szolgáló okirat másolatát.

(2) Az adott félévre vonatkozó kurzusfelvétel során (lásd ETVSz 40. § (1) pont) felvett tantárgyakra vonatkozó elismerési kérelmeket legkésőbb a szorgalmi időszak első hetében (esti, illetve levelező tagozat esetén első négy hetében) kell benyújtani.

(3) A Kari Kreditátviteli Bizottság előre meghatározhatja azokat a feltételeket, melyek teljesülése esetén a tantervi egység elismerése automatikusan – a Kari Kreditátviteli Bizottság véleményének esetenkénti kikérése nélkül – kiadható. Ezen feltételek teljesülését a Tanulmányi Osztály ellenőrzi.

(4) A tantervi egységek elismerését a leckekönyvbe, a tantárgy sorába kell beírni és le kell bélyegezni.

(5) Az elismerés tárgyát képező tantárgyak a szak végzése szempontjából már megszerzettnek tekintendők, a kötelező kreditek számába és az addig teljesített kreditértékű tanegységek alapján számított tanulmányi átlagba beleszámítanak. Az adott félév átlagába, a félév során megszerzendő minimális kreditszámba azonban csak akkor számíthatóak be, ha teljesítésük az adott félévben történt.

## **V. A SZAKOS TANULMÁNYOK BEFEJEZÉSE**

### **A VÉGBIZONYÍTVÁNY (ABSZOLUTÓRIUM)**

#### **60. §**

##### **ETVSz 59. §**

(1) A végbizonyítvány (abszolutórium) annak igazolása, hogy a hallgató a szak tantervében előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségeknek (a záródolgozat, az előírt államilag elismert nyelvvizsga és a záróvizsga kivételével) mindenben eleget tett, illetve a záródolgozathoz rendelt kreditpontok kivételével a képesítési követelményekben előírt kreditpontot megszerezte.

(2) Több szakon tanulmányokat folytató hallgató esetén minden szakon külön kell végbizonyítványt kiadni.

(3) A (2) bekezdés alól kivételt jelent az a képzés, amelynek során a hallgató kötött szakpáros képzésben folytatja

tanulmányait. Ebben az esetben a végbizonyítványt csak akkor lehet kiadni, ha mindkét szak követelményeit teljesítette a hallgató.

(1) A végbizonyítványt a dékán írja alá a hallgató leckönyvében.

## A ZÁRÓDOLGOZAT (SZAKDOLGOZAT, DIPLOMAMUNKA)

### 61. §

#### ETVSz 60. §

A szakdolgozat, diplomamunka (a továbbiakban: záródolgozat) a képzési követelmény által előírt tartalmú, a tanulmányok lezárásakor írt dolgozat.

#### KK 3. §

(2) A szakdolgozathoz (diplomamunkához) egyetemi szintű képzésben legfeljebb 50, főiskolai szintű képzésben legfeljebb 20 kreditpont rendelhető.

(3) Alapképzési szakok társításakor a két szakdolgozat készítésének követelménye alóli felmentést a szakcsoport sajátos képzési követelményeinek 6. pontja határozza meg.

### 62. §

#### ETVSz 61. §

(1) Minden egyetemi, illetve főiskolai képzésben részt vevő hallgató a szak lezárásaként - a képzési követelményekkel összhangban - záródolgozatot (más néven: szakdolgozatot, diplomamunkát) ír.

(2) A hallgató minden szakon önálló záródolgozatot köteles írni, kivéve, ha a kreditátviteli elvek alapján egy másik szakon írt záródolgozattal a hallgató ezt már teljesítette, vagy jogszabály erről másként rendelkezik.

(3) A záródolgozat tartalmi és formai követelményeit az adott szak tanterve rögzíti.

(4) A tanári képzés szakdolgozatára vonatkozó sajátos szabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.

(5) A záródolgozatra vonatkozó további szabályokat az egyes szakcsoportok képzési követelményei alapján a kari szabályzatok, illetve a szakos tantervek rögzítik.

(1) Nem tanári szakon a szak valamely témaköréből (beleértve más szak témakörének a szakhoz kapcsolódó alkalmazásait) kell záródolgozati témát választani. Tanári szakok esetén az illető szak valamely témaköréből vagy szakmódszertanából lehet a záródolgozati témát kiválasztani.

(2) Több szakot felvett hallgatók minden egyes szakjukból kötelesek záródolgozatot készíteni. Kivételt képeznek a 2. függelékben felsorolt szakpárosítások, amikor – ha a hallgató két záróvizsgálója között legfeljebb 3 év telik el – elegendő csak a kiemelt (lásd **2. függelék**) szakjainak egyikéből záródolgozatot készítenie.

### 63. §

#### ETVSz 62. §

(1) A szakért felelős szervezeti egység minden évben, a tanév második félévének kezdetéig köteles záródolgozati témákat felajánlani a hallgatóknak.

(2) A hallgatót a záródolgozat elkészítésében egy vagy több témavezető segítheti. Témavezető az egyetem oktatója, tudományos kutatója, illetve nem egyetemi alkalmazott szakember lehet.

(3) A záródolgozat témáját a hallgató az (1) bekezdésben jelzett oktatási szervezeti egység által felajánlott témák közül vagy a témavezetővel, illetve annak hiányában a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjével egyeztetve választja.

(4) A témaválasztás és a záróvizsga időpontja között

a) hat féléves képzés esetén legalább 6 hónapnak,

b) nyolc féléves vagy annál hosszabb képzés esetén legalább 12 hónapnak

kell eltelnie.

(5) A záródolgozat témáját, témavezetőjét a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője, a kari szabályzatban meghatározott más személy, illetve megbízottja hagyja jóvá, az esetleges titkosság engedélyezésével együtt.

(6) A hallgató jogosult a záródolgozat témáját megváltoztatni, de a változtatás időpontja és a záróvizsga időpontja között

a) hat féléves képzés esetén legalább 4 hónapnak,

b) nyolc féléves vagy annál hosszabb képzés esetén legalább 8 hónapnak

kell eltelnie. A szakfelelős ezt az időtartamot szükség esetén a (4) bekezdésben meghatározott időtartamra meghosszabbíthatja.

(7) A hallgató második és minden további témaváltoztatása esetén, valamint a hallgatói jogviszony megszűnését követően az Egyetem témavezetőt nem köteles biztosítani.

(8) A jóváhagyott témát és témavezetőt a kari tanulmányi hivatalban be kell jelenteni, és ezeket a leckönyvbe be kell jegyezni.

- (1) A záródolgozati témákat legkésőbb minden év február 28-ig írásban kell meghirdetni.
- (2) Az egyes tanszékek – az egyetem oktatói, tudományos kutatói közül – szakdolgozati referenst is kijelölhetnek, akinek feladata a záródolgozat elkészítésével kapcsolatos kérdésekben a hallgatók tájékoztatása.
- (3) A hallgató a záródolgozat témáját és a témavezetőt legkésőbb a tanulmányok várható befejezését megelőző 3. félév vizsgaidőszakának megkezdéséig köteles megválasztani. A záródolgozat címét (vagy témáját) és témavezetőjét a tanszékvezetővel, illetve az intézetben írásban jóvá kell hagyatni, és a Tanulmányi Osztályon be kell jelenteni. A Tanulmányi Osztály ennek alapján a záródolgozat címét (vagy témáját) a hallgató leckekönyvébe bejegyzi. A záróvizsgára legkorábban ettől a bejegyzéstől számított
  - 6-nál több féléves szakok esetén 8 hónap,
  - 6 vagy kevesebb féléves szakok esetén 4 hónapelteltével kerülhet sor. A tanszék, intézet a záródolgozat témavezetésének elvállalásához ennél – akár lényegesen – hosszabb határidőt is megszabhat. Ezt azonban a téma meghirdetésekor időben közzé kell tenni.
- (4) A bejelentett címen (vagy témán) változtatni lehet (vö. ETVSz 62. § (6) pont).

## 64. §

### ETVSz 63. §

- (1) A záródolgozatot a hallgató a kari szabályzatban meghatározott határidőig és példányszámban, bekötve vagy lapjait hitelesen összefűzve köteles benyújtani a kari tanulmányi hivatalhoz, amely azt nyilvántartásba vétel után továbbítja a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjéhez.
- (2) A záródolgozat továbbításának határidejéről, továbbá az archiválás módjáról és időtartamáról a kari szabályzatok rendelkeznek.
  - (1) A záródolgozatot a témában illetékes tanszékvezetőhöz kell benyújtani a záróvizsgát megelőzően legalább három héttel. A tanszék ennél korábbi beadási határidőt is megszabhat
  - (2) A záródolgozatot bekötve (vagy lapjait hitelesen lefűzve és rögzítve) kell benyújtani. Az egyes tanszékek, intézetek további formai követelményeket is előírhatnak.
  - (3) A hallgatótól átvett záródolgozatot a záróvizsga időpontját megelőzően legalább két héttel el kell juttatni az illetékes záróvizsga-bizottság elnökéhez.

## 65. §

### ETVSz 64. §

- (1) A záródolgozatot a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője által megbízott egy vagy több szakértő értékeli. Az értékelést csatolni kell a záródolgozathoz.
- (2) A kari szabályzat úgy is rendelkezhet, hogy a bíráló nem lehet azonos a témavezetővel, vagy hogy a témavezető mellé másik bírálót is fel kell kérni.
- (3) A záródolgozatot a hallgatónak bizottság előtt kell megvédenie. A bizottság - a képesítési követelményekben vagy a tantervben rögzítettek szerint - lehet a záróvizsga-bizottság, vagy a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője által felkért más, legalább háromtagú bizottság.
- (4) A záródolgozatot a (3) bekezdésben meghatározott bizottság ötfokozatú minősítéssel bírálja el. A minősítést a bizottság vezetője írja alá.
- (5) A záródolgozat megvédése nyilvános. Ezt kizárólag államtitok, szolgálati titok, valamint üzleti titok védelme érdekében lehet korlátozni.
- (6) Az Országos Tudományos Diákköri Konferencián fődíjat vagy első díjat nyert dolgozatot a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetője külön bírálat nélkül jeles minősítéssel elfogadhatja, ha az megfelel a záródolgozattal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeknek.
  - (1) A záródolgozatot a témavezető és/vagy az opponensek javaslata alapján a záróvizsga-bizottság bírálja el. A minősítést a záróvizsga-bizottság elnöke írja alá.
  - (2) Ha a záródolgozat minősítése elégtelen, a hallgatónak új záródolgozatot kell készítenie. Az új záródolgozatot leghamarabb 1 évvel később lehet benyújtani.
  - (3) A záródolgozat megvédése a záróvizsgának része. A védelem nyilvános, mely – a záróvizsga-bizottság előtt, de – a záróvizsga többi részétől időben elkülönítve is történhet. Azon több szakot felvett hallgatónak, akik a 62. §(2) pont lehetőségének kihasználásával csak egyik szakjukból

készítenek záródolgozatot, záródolgozatukat csak az adott szak záróvizsgálója során kell megvédeniük. (Lásd még 67. §(11) pont.)

## 66. §

### ETVSz 65. §

Az államtitok, szolgálati titok, illetve üzleti titok védelme érdekében titkosított záródolgozat esetében

- a) a záródolgozatot csak olyan személy ismerheti meg, aki
  - tagja a záróvizsga-bizottságnak vagy az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban áll;
  - írásban vállalja, hogy a megismert államtitkot, szolgálati titkot, illetve üzleti titkot megőrzi;
- b) a záródolgozat megvédésén csak az értékelő bizottság, a témavezető és a hallgató lehet jelen;
- c) a záródolgozat titkosításnak megfelelő tárolásáról a kari tanulmányi hivatal gondoskodik.

## A ZÁRÓVIZSGA

### Ftv 95. §

(1) A hallgató tanulmányait az egyetemi és a főiskolai szintű alapképzésben, valamint a szakirányú továbbképzésben záróvizsgálóval, az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben szakmai vizsgával fejezi be.

(2) A záróvizsga a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges tudás (készség) ellenőrzése és értékelése, amelynek során a jelöltnek arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja.

(3) A záróvizsga

- a) szakdolgozat (diplomamunka) elkészítéséből és megvédéséből;
- b) a képesítési követelményekben előírt írásbeli, illetőleg szóbeli vizsgából;
- c) egyes szakokon meghatározott gyakorlatok elvégzéséből áll.

(4) A záróvizsgára bocsátás feltétele a tantervben előírt vizsgák eredményes letétele és más tanulmányi követelmények teljesítése, kreditrendszerű képzésben továbbá az előírt kreditértékek megszerzése és ezek alapján a végbizonyítvány megléte.

(5) A záróvizsga típusát és eredményének kiszámítási módját, a záróvizsga jellegétől függően a képesítési követelmények határozzák meg.

(6) Az akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben szakmai vizsgát kell tenni a szakképzési törvény vonatkozó szabályai szerint.

(7) Ha e törvény másként nem rendelkezik, az oklevél kiadásának feltétele az alapképzési szakok és szakirányú továbbképzési szakok képesítési követelményeiről szóló kormányrendeletben, illetve miniszteri rendeletben a záróvizsgára bocsátás előfeltételeként előírt államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga (a továbbiakban: nyelvvizsga) követelmény teljesítése.

(8) Ha a hallgató a hallgatói jogviszony megszűnéséig záróvizsgáját nem teljesíti, a hallgatói jogviszonya megszűnését követően bármikor leteheti a záróvizsga letétele idején hatályos képesítési követelményeknek a záróvizsgára vonatkozó rendelkezései alapján.

### Ftv. 123.§

(10) Amennyiben a 86.§ (2) bekezdése szerint a képesítési követelmények általános nyelvvizsgát írnak elő, a követelmény teljesítése alól mentesülnek azok az egyetemi és főiskolai szintű képzésre felvett hallgatók, akik a beiratkozás évében legalább a 40. életévüket betöltik.

### 2003. évi XXXVIII. törvény 33.§

(6) E törvény 25.§-ának (2) bekezdésében foglalt rendelkezést [lásd Ftv. 123.§ (1) bekezdés] az alapképzésben, szakirányú továbbképzésben azon hallgatói jogviszonnyal rendelkezőkre is alkalmazni kell, akik megkezdett tanulmányaik során a szak képesítési követelményeiben meghatározott képzési idő alatt betöltik a 40. életévüket, valamint azokra a jelöltekre, akik az intézményi Szabályzatban foglaltak szerint időpont megállapításával engedélyt kaptak a nyelvvizsga követelményeinek záróvizsga-időszakot követő teljesítésére és ezen időpontig betöltik a 40. életévüket.

### Ftv 96. §

(4) A záróvizsga írásbeli részének módszerét és az elbírálás módját a Szabályzat határozza meg.

(5) A záróvizsgáról jegyzőkönyvet kell vezetni.

### KK 5. §

(1) Záróvizsgához kreditérték nem rendelhető.

(2) A záróvizsgára bocsátás feltételeként előírt gyakorlatok teljesítésének sajátos szabályait a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 4. pontja határozza meg.

(3) Ha záróvizsga meghatározott tantárgyak ismeretanyagának számonkérését jelenti, akkor a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot fognak át, amelynek összesített kreditértéke főiskolai szintű képzésben legalább 15 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 25 kreditpont.

## 67. §

### ETVSz 66. §

(1) A záróvizsga részeit a képesítési követelmények határozzák meg.

- (2) A hallgató szakonként külön záróvizsgát tesz, kivéve, ha jogszabály másként rendelkezik.
- (3) A tanári képzést lezáró képesítővizsgára vonatkozó sajátos szabályokat a 3. számú melléklet tartalmazza.
- (4) Záróvizsgát záróvizsga-időszakban lehet tenni. A záróvizsga-időszak megegyezik a vizsgaidőszakkal, kivéve, ha a kari szabályzat ettől eltérően rendelkezik.
- (5) Záróvizsgára írásban lehet jelentkezni a kari tanulmányi hivatalban legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdetét megelőzően 3 hónappal.
- (6) Záróvizsgára az a hallgató jelentkezhet, aki
  - a) végbizonyítványát megszerezte, vagy várhatóan legkésőbb a záróvizsga kezdetéig megszerzi;
  - b) a tantervben előírt nyelvismeretről szóló bizonyítványt megszerezte, vagy várhatóan legkésőbb a záróvizsga kezdetéig megszerzi.
- (7) A záróvizsgán az a hallgató vehet részt, aki
  - a) a végbizonyítványt (abszolutórium) megszerezte;
  - b) a tantervben előírt nyelvismeretről szóló bizonyítványt megszerezte;
  - c) tandíjjal, költségtérítéssel, kártérítéssel, egyéb díjakkal és térítésekkel nem tartozik, az Egyetem leltári tárgyait leadta;
  - d) záródolgozatát határidőre benyújtotta.
- (8) A záróvizsga szóbeli, illetve a záródolgozattól különböző írásbeli és/vagy gyakorlati részén az a hallgató vehet részt, akinek záródolgozatát legalább elégséges érdemjegyre minősítették.
- (9) A záróvizsga szóbeli - illetve ha van - gyakorlati részét záróvizsga-bizottság előtt kell letenni.
- (10) A záróvizsga szóbeli, illetve a záródolgozattól különböző írásbeli és/vagy gyakorlati részét a bizottság zárt ülésen ötfokozatú értékeléssel minősíti.

(1) A vizsga legrövidebb időtartama 30 perc.

(2) A hallgatónak a tanári és a nem tanári szakokat lezáró záróvizsgán egyaránt

– meg kell védenie záródolgozatát (vö. TTR. 1.sz. melléklet 5.2.2 pont);

– a törzsanyagból és az előzetesen közzétett témakörökből számot kell adnia arról, hogy rendelkezik a pálya műveléséhez szükséges szakmai ismeretekkel, és jártas a megfelelő szaktudomány alapvető kérdéseiben.

#### **TTR. 1. sz. Melléklet 5.2.2**

A szakdolgozat védelme a záróvizsga többi részétől elkülönítve is történhet.

(3) A záródolgozat értékelése meg kell, hogy előzze a záróvizsga többi – szóbeli, illetve gyakorlati – részét. (Vö. ETVSz. 66. § (7) pont.)

(4) A záróvizsga követelményeit, a számonkérendő témakörök részletes tematikáját a záróvizsga-időszak kezdete előtt legalább 3 hónappal közzé kell tenni.

(5) Záróvizsga csak a dékán által kijelölt záróvizsga-időszakban tehető.

(6) Záróvizsgát a végbizonyítvány megszerzését követő három éven belül lehet tenni. A záróvizsgának nem feltétele az Egyetemen fennálló hallgatói jogviszony.

(7) A záróvizsgára lehetőséget nyújtó három éves időtartam a Tanulmányi Bizottság hozzájárulásával egy alkalommal újabb három évvel meghosszabbítható. Ez a hosszabbítás automatikusan együtt jár a záródolgozat beadási határidejének 3 évvel való meghosszabbításával is.

(8) Záróvizsgára jelentkezni a Tanulmányi Osztályon (esti, illetve levelező tagozaton költségtérítéses képzés a szakfelelős oktatónál) kell, legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdete előtt 30 nappal.

(9) A záróvizsga-időszakban az egyes szakoknak megfelelő záróvizsgák, és a záróvizsga különböző részei között legalább 10 napot kell biztosítani, hacsak a hallgató másként nem kéri.

(10) A záróvizsga eredménye

a) tanári szak esetében

#### **TTR 1. sz. Melléklet 5.2.3.**

... a vizsgáztató bizottság által a szakdolgozatra (vö. TTR. 1. melléklet 5.2.1. pont) és annak megvédésére adott érdemjegyek átlagából, a szóbeli vizsga szakmai és szakmódszertani részére adott érdemjegyekből, valamint a tanári képzésre vonatkozó külön jogszabályban megjelölt további érdemjegyekből képezett, egészre kerekített átlag. Szakpárosítás esetén a szóbeli vizsga szakmai és szakmódszertani részére szakonként külön érdemjegyeket kell számításba venni.

b) nem tanári szak esetében

#### **TTR 2. sz. Melléklet 5.3.3.**

... a vizsgáztató bizottság által a diplomamunka, illetve a szakdolgozat (vö. TTR. 3. melléklet 5.1 és 5.2 pontok) megvédésére és a szóbeli vizsgára adott két érdemjegy, valamint a diplomamunka, illetve a szakdolgozat bírálati érdemjegyének átlaga.

(11) Azon több szakot felvett hallgató esetében, aki a 62. §(2) pont lehetőségének kihasználásával csak egyik szakjából készített záródolgozatot, és így azt csak az adott szak záróvizsgálója során védte meg (65. §(3) pont), a záródolgozat védésére, illetve bírálatára kapott érdemjegyet mindegyik szakja záróvizsgálójának értékelése során figyelembe kell venni.

## **A SIKERTELEN ZÁRÓVIZSGA MEGISMÉTLÉSE**

### **68. §**

#### **ETVSz 67. §**

(1) Ha a záródolgozat minősítése elégtelen, a hallgatónak új záródolgozatot kell készíteni az 54. § (3) bekezdése szerinti jóváhagyási eljárás után. Ebben az esetben az ott meghatározott időbeli korlátozás nem alkalmazható. Megismételt záródolgozat esetén a hallgató leghamarabb a következő záróvizsga-időszakra jelentkezhet.

(2) A záródolgozat témájaként a szakért felelős oktatási szervezeti egység vezetőjének döntése alapján a korábbi dolgozat témája is kijelölhető.

(3) Ha a záróvizsga szóbeli részén (beleértve, ha a záródolgozatot külön bizottság előtt védi meg), írásbeli, illetve gyakorlati részén a hallgató elégtelen érdemjegyet szerzett, záróvizsgálójának az adott részét kell megismételnie. Erre leghamarabb a következő záróvizsga-időszakban kerülhet sor.

(4) Ha a záróvizsgának több, különböző időpontban szervezett szóbeli része van, a hallgató mindegyiken részt vehet akkor is, ha valamelyiken elégtelen érdemjegyet szerzett. Az elégtelen érdemjegy javítását ugyanabban a záróvizsga-időszakban legfeljebb egy részből, legfeljebb egy alkalommal lehet megkísérelni.

## **A ZÁRÓVIZSGA-BIZOTTSÁG**

#### **Ftv 96. §**

(1) A záróvizsgát vizsgáztató bizottság előtt kell tenni.

(2) A záróvizsga-bizottságnak az elnökön kívül legalább két tagja van.

(3) A záróvizsga-bizottságot úgy kell összeállítani, hogy legalább egy tagja külső szakember legyen.[...]

(6) Az azonos szakterületen működő intézmények (karok, szakok) közös vizsgabizottságot is létrehozhatnak.

### **69. §**

#### **ETVSz 68. §**

(1) A záróvizsga-bizottság elnöke az

a) egyetemi szakon egyetemi tanár, professor emeritus, egyetemi docens, főiskolai tanár, illetve - kivételes esetben az Egyetemi Tanács engedélyével - egyetemi adjunktus;

b) főiskolai szakon egyetemi tanár, professor emeritus, egyetemi docens, főiskolai tanár, illetve - kivételes esetben az Egyetemi Tanács engedélyével - főiskolai docens lehet.

(2) A záróvizsga-bizottsági elnökséggel, illetve tagsággal járó feladat ellátására felkérhető személyeket, a Kari Tanács javaslata alapján, legkésőbb a záróvizsga-időszak kezdetét 3 hónappal megelőzően, 3 év időtartamra - szükség esetén az Egyetemi Tanács véleményét kikérve - a rektor nevezi ki.

(3) Záróvizsgáztatásban csak olyan személy vehet részt, akit a rektor erre felkért, és aki a felkérést írásban elfogadja.

(4) A záróvizsgabizottságok összetételéről a záróvizsga-időszak kezdetét megelőzően legalább két hónappal a Kar vezetője dönt, a rektor egyidejű tájékoztatása mellett. A bizottságnak legalább egy tagját az Egyetemmel közalkalmazotti jogviszonyban nem álló szakemberek (ideértve a gyakorlóiskolai tanárokat is) közül kell kinevezni.

(5) Ha a záródolgozat megvédésére a záróvizsga-bizottság előtt kerül sor, ennek idejére a témavezetőt, és ha nem azonos a témavezetővel, az értékelő szakértőt tanácskozási joggal a bizottságba meg kell hívni.

(6) Ha a záróvizsga több szóbeli vizsgából áll, a jelen szakasz rendelkezései valamennyi bizottságra alkalmazandók.

(1) A záróvizsgát legalább három tagú bizottság előtt kell letenni, melynek elnöke egyetemi tanár vagy docens, egy tagja külső intézmény szakembere kell, hogy legyen.

(2) A záróvizsga-bizottsági elnökséggel, illetve tagsággal járó feladat ellátására felkérhető személyekre az intézetek tesznek felterjesztést.

(3) A záróvizsga-bizottságok összetételéről az intézetek javaslatai alapján a kar vezetője dönt. (Vö. ETVSz 68. § (4).)

(4) A vizsgázó felkészültségét, tudását a záróvizsga-bizottság tagjai osztályozzák, majd zárt ülésen állapítják meg az osztályzatokat.

## AZ OKLEVÉL

### Ftv 97. §

(1) Sikeres záróvizsga és – ha e törvény másként nem rendelkezik – az előírt nyelvvizsga teljesítésének igazolását követő 30 napon belül a felsőoktatási intézmény kiállítja és kiadja az oklevelet a jogosult részére. Az oklevél a Magyar Köztársaság címerével ellátott közokirat, amely tanúsítja a tanulmányok sikeres elvégzését, az oklevélben megnevezett szakon.

(2) A felsőoktatási intézmények az oklevelet - a (3) és (4) bekezdésekre figyelemmel - hagyományaiknak megfelelő formában és tartalommal oly módon adják ki, hogy az azonosítható és ellenőrizhető legyen.

(3) Az oklevél tartalmazza a kibocsátó felsőoktatási intézmény nevét, az oklevél birtokosának nevét, születésének helyét és idejét, a végzettség, illetve az odaítélt fokozat és a tanulmányi szakirány (szak, szakképzettség), a képzési forma megnevezését, a kibocsátás (avatás) helyét, évét, hónapját és napját. Tartalmaznia kell továbbá a felsőoktatási intézmény vezetőjének (illetőleg a Szabályzatban meghatározott intézményi, kari vezetőnek), a záróvizsga-bizottság vagy a doktori szigorlati bizottság elnökének az eredeti aláírását, az intézmény pecsétjét, továbbá mindazokat az adatokat, amelyeket a felsőoktatási intézmény Szabályzata feltüntetni rendel. Oklevél vagy bizonyítvány kibocsátásakor a kormányrendeletben meghatározott képesítés elnevezését csak az adott szak indítására engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmények használhatják.

(4) Az oklevelet magyar nyelven vagy magyar és latin nyelven, nemzeti és etnikai kisebbségi képzés esetében a nemzeti és etnikai kisebbségek nyelvén, továbbá - kivételesen, a felsőoktatási intézmény döntésének megfelelően - a képzés nyelvén kell kiadni.

(5) Külföldi felhasználásra, kérelem alapján, idegen nyelvű oklevélmelléklet adható ki, amely a tanulmányi kötelezettség legfontosabb adatairól és a tanulmányi eredményekről ad tájékoztatást.

[...]

(8) A hallgató kérésére a felsőoktatási intézmény magyar nyelvű oklevélmellékletet állít ki az Európai Bizottság és az Európa Tanács által kidolgozott oklevélmelléklet szerint. A hallgató kérésére és költségére az oklevélmellékletet angol nyelven is ki kell adni.

### Ftv. módosító 27.§

(8) Az e törvény 24. §-ában megállapított 97.§ (1) bekezdését a törvény hatálybalépésekor hallgatói jogviszonyban álló, valamint azokra a személyekre is alkalmazni kell, akik az intézményi Szabályzatban foglaltak szerint – az időpont megállapításával – engedélyt kaptak a nyelvvizsga követelményeinek záróvizsga-időszakot követő teljesítésére.

### Ftv 98. §

(1) Az egyetemi végzettséget igazoló doktori címet [...] jogászok nyerhetik el; [...] rövidített jelölése: [...] dr. jur.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett egyetemi végzettséggel rendelkezők címe: [...] okleveles tanár, illetőleg - a szaktól függően - a képesítési követelményekben meghatározott más cím.

(3) A főiskolai végzettséggel rendelkező személyek általában - a tanulmányi iránytól függően - a következő címeket viselhetik: [...] tanár, tanító, óvodapedagógus, gyógypedagógus, szakoktató, illetőleg - a szaktól függően - a képesítési követelményekben meghatározott más cím.

(4) A felsőoktatási intézmények által alapképzés alapján kiállított, egyetemi vagy főiskolai végzettséget tanúsító oklevél

a) további egyetemi, illetőleg főiskolai képzésben való részvételre jogosít;

b) egyetemi vagy főiskolai végzettséghez, illetőleg jogszabályban, képesítési követelményekben, valamint alkalmazási előírásokban meghatározott munkakörök betöltésére, foglalkozás (tevékenység) gyakorlására képesít.

(5) A (4) bekezdés b) pontjában meghatározott szakképesítés munkakör betöltésére, foglalkozás (tevékenység) folytatására jogszabályban meghatározott feltételek alól nem mentesít.

### Ftv 99. §

(1) A szakirányú továbbképzés befejezése után a hallgató záróvizsgát tesz, amelyre az értelemszerű eltérésekkel a 96-97. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A szakirányú végzettségről a záróvizsga után a felsőoktatási intézmény oklevelet állít ki. Az oklevélre a 97. § rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A szakirányú egyetemi és főiskolai végzettséggel rendelkezők a szakirányú képzésre utalással használhatják az egyetemi, illetőleg főiskolai címet.

(3) A szakirányú egyetemi és főiskolai képzésben nyert oklevél különleges szakképzettséget tanúsít, és az alkalmazási előírásokban meghatározott munkakör betöltésére, foglalkozás (tevékenység) gyakorlására képesít. E rendelkezés nem érinti azonban a külön jogszabályokban a felsőoktatásban folytatott továbbképzéstől függetlenül előírt képesítési követelményeket.

## 70. §

### ETVSz 69. §

(1) Sikeres záróvizsga alapján az Egyetem a hallgató részére oklevelet ad ki.

(2) Az oklevelet a záróvizsga-bizottság elnöke (akadályoztatása esetén a bizottság egy, a kar vezetője által kijelölt tagja) és a rektor (vagy az oktatási ügyekért felelős helyettese) írja alá. Több záróvizsga-bizottság előtt tett vizsga esetén az egyik bizottság elnöke írja alá az oklevelet.



- (3) Az oklevél egy - vagy szakpáros képzésben több - végzettség és szakképzettség megszerzését igazolja.
- (4) Az oklevél minősítésének meghatározási módját - a képesítési követelmények keretei között - a szak tanterve szabályozza.
- (5) A jogász szakon végzett hallgatók a kari szabályzatban meghatározott eskü letételét és az esküokmány aláírását követően kaphatják meg oklevelüket és viselhetik a "dr. jur." címet.
- (6) A hallgató kérésére - a Térítési és Juttatási Szabályzatban előírt térítés megfizetése esetén - két nyelven kiállított oklevél adandó ki.
- (7) Az oklevél átvételének feltétele az Egyetem leltári tárgyainak – az oklevelet kiadó kar által meghatározott határideig történő – leadása
- (1) Az elvégzett szakirányokról az oklevél mellékleteként betétlap adható ki.
- (2) Az oklevél minősítését a záróvizsga eredményének, valamint a szigorlatok és a szak tantervében meghatározott esetleges egyéb vizsgák eredményének az átlaga adja. Itt a záróvizsga eredményét kétszeres súllyal kell figyelembe venni.
- (3) Az oklevél minősítésének megállapításakor a sikertelen vizsgákat figyelmen kívül kell hagyni.
- (4) Az oklevél minősítése a 70. §(2) és 70. §(3) pontok szerint, két tizedesjegyre kiszámított átlageredmény alapján
- kitűnő, ha az átlag 5,00;
  - jeles, ha az átlag 4,51 - 4,99;
  - jó, ha az átlag 3,51 - 4,50;
  - közepes, ha az átlag 2,51 - 3,50;
  - elégséges, ha az átlag 2,00 - 2,50.
- (5) Kitüntetéses oklevelet kap az a jelölt, aki a záróvizsgán jeles eredményt ér el, záródolgozatának és minden szigorlatának eredménye jeles, összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 3,51, továbbá érvényes osztályzatai között nincsen közepesnél alacsonyabb.
- (6) Az oklevél mellékletében az elvégzett tanegységek mellett (vö. ETVSz. 69. § (3) fel kell tüntetni az elvégzett szakirányokat, modulokat is.

## **VI. A DÍSZ- (JUBILEUMI) OKLEVÉL**

### **71. §**

#### **ETVSz 70. §**

A dísz- (jubileumi) oklevelek kiadásának rendjét a 6. számú melléklet szabályozza.

## **VIII. KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK A SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓK KÉPZÉSÉRE**

#### **KK. 8. §**

(2) A felsőoktatási intézmény a fogyatékossgal élő hallgatók esetében - a fogyatékossg típusától függően - az alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló külön jogszabályban és e rendeletben szabályozottaktól részben eltérő követelményeket is meghatározhat. Az ezen hallgatókra vonatkozó képzési, tanulmányi és vizsgakövetelményeket a tantervben, valamint az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában kell meghatározni.

(3) A fogyatékossgal élő hallgató az Ftv. 74. §-a (1) bekezdésének o) pontja alapján, a külön jogszabályban meghatározott eljárásban - egyéni kérelemre - intézményi hatáskörben az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól részlegesen vagy teljesen felmenthető.

### **72. §**

#### **ETVSz 71. §**

(1) A speciális szükségletű, így különösen hallás-, látás-, mozgássérült, dislexiás, disgrafiás, tartós orvosi kezelésre szoruló hallgatók tanulmányaik során a tanulmányi követelmények teljesítésére kedvezményeket vehetnek igénybe.

(2) A kedvezményekről a 4. számú melléklet rendelkezik.

## **IX. NYILVÁNTARTÁS, INTÉZMÉNYI TÁJÉKOZTATÓ, TANÁCSADÁS**

#### **KR 6. §**

(2) Az intézményeknek el kell készíteni az intézményt, a képzéseket, a tanterveket, a kreditgyűjtésre, a képzési szintek közötti kreditátvitelre vonatkozó szabályokat ismertető Intézményi Tájékoztatót.

(3) Az Intézményi Tájékoztatóban rögzíteni kell az előtanulmányi rendet, azaz, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes teljesítése szükséges. Egy adott tantárgyhoz legfeljebb 3 másik tantárgy (vagy egy modul) rendelhető előtanulmányi kötelezettségként. Bizonyos tantárgyakhoz más tantárgyoknak nem feltétlenül korábbi, hanem legalább egyidejű felvétele is meghatározható.

#### **KR 8. §**

(2) Az intézményi kreditrendszer bevezetésével párhuzamosan az intézményben meg kell szervezni:

- a) a tanóraszámok, valamint a megszerzett kreditek nyilvántartását;
- b) az egyéni tanulmánytervezéshez szükséges tanulmányi tanácsadást;
- c) a hallgatók tájékoztatásának módját, a tájékoztatás szervezeti rendszerét.

(3) Az intézményi kreditrendszer működtetésével párhuzamosan az intézményben minden tanulmányi időszak megkezdése előtt a hallgatók számára hagyományos vagy elektronikus információhordozón hozzáférhetővé kell tenni a következő információkat:

- a) a tanév időbeosztása;
- b) az intézményi hallgatói tanácsadók adatai;
- c) az egyéni tanrend benyújtására vonatkozó szabályozás;
- d) tanulmányi szolgáltatások és eszközök leírása (könyvtárak, stúdiók, laborok, egyéb speciális szolgáltatások és eszközök);
- e) tanszékek és tantárgyak bemutatása;
- f) megszerzhető végzettségek és szakképzettségek listája;
- g) tanterv;
- h) tantárgylista (azonosító, tanulmányi szint, előfeltételek, oktató, időtartam, oktatási/tanulási módszer, értékelés módja, tanóraszám és kredit);
- i) más szinten, szakon meghirdetett tantárgyak beszámításával kapcsolatos tájékoztatók;
- j) a kreditek egyenértékűségére vonatkozó intézmények közötti egyezmények.

Az intézményi kreditrendszerrel kapcsolatos szabályzatot és dokumentumokat minden év július 15-éig ki kell egészíteni az időközben bekövetkezett változásokkal, és azokat a hallgatók számára beiratkozáskor hagyományos vagy elektronikus információhordozón hozzáférhetővé kell tenni.

### **73. §**

#### **ETVSz 72. §**

(1) A hallgatók személyi és tanulmányi adatainak nyilvántartási rendszeréről, az eljárási szabályokról, a nyomtatványokról és a hallgatói tanácsadás rendszeréről a rektor utasításban rendelkezik.

(2) Az Intézményi Tájékoztató tartalmazza az intézmény, a képzések, a tantervek, képzési tervek és a kreditgyűjtésre vonatkozó szabályok leírását.

(3) Az Intézményi Tájékoztató összeállítása a Rektori Hivatal Oktatási és Tudományszervezési Osztály feladata. A karok az ehhez szükséges információkat kötelesek az Osztály rendelkezésére bocsátani. Az Intézményi Tájékoztatót a hálózaton közzé kell tenni.

(4) A kari és az egyetemi tanulmányi és vizsgaszabályzat, továbbá a térítési és juttatási szabályzat nyomtatott formájához való hozzáférést a rektor által szabályozott módon, térítés ellenében biztosítani kell a hallgatóknak.

(5) Az Egységes Tanulmányi Rendszer segítségével lebonyolított tárgyfelvételi illetve vizsgaadminisztrációs eljárás esetén, a kari szabályzat rendelkezhet úgy, hogy, az ennek során a nyilvántartásban rögzített adat tekintendő hitelesnek. A kari szabályzat ilyen irányú rendelkezése esetén a kari szabályzatban meg kell határozni a rögzített adatok felülvizsgálatának módját és határidejét, továbbá azt az időpontot, mely után a rögzített adatok módosítása nem eredményezi az ennek alapján számított tanulmányi ösztöndíj módosítását

(1) A kreditátvitel és az átvétel automatikus szabályait az Interneten hozzáférhetővé kell tenni.

# X. HATÁLYBA LÉPTETŐ ÉS ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

## 74. §

- (1) A Szabályzatot, a (2)-(4) bekezdésben meghatározott eltérésekkel, a 2003/2004. tanévtől kezdődően kell alkalmazni.
- (2) Ha a jelen szabályzat hatályba lépése folytán a hallgató tanulmányainak folyamatos végzése lehetetlenné válik, e következmények alól a kar vezetőjétől a szabályzat hatálybalépését követő 3 éven belül mentesítést kérhet.
- (3) Abban az esetben, ha a jelen szabályzat számossági megkötést határoz meg, és ez a határ alacsonyabb a 2003. január 31-én érvényes kari szabályzatban meghatározott határnál, továbbá a hallgató már kimerítette a jelen szabályzatban rögzített lehetőséget, a hallgatóra a 2003. január 31-én érvényes kari szabályzatban meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.
- (4) A Bölcsészettudományi Kar hallgatói utoljára a 2003/2004. tanév I. félévében élhetnek a kari szabályzatban engedélyezett, a kurzus korábbi felvétele nélküli vizsgalehetőséggel.
- (5) A szabályzat rendelkezései szerinti kreditrendszerű oktatásszervezést a 2003/2004. tanév első évfolyamán kötelező alkalmazni, de a karok dönthetnek a felsőbb évfolyamokon történő bevezetéséről is.
- (6) A nem kreditrendszer szerint szervezett képzésekre a Szabályzatot az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:
- a) a tanterv leírására a 2002. január 1-én hatályban lévő rendelkezések érvényesek;
  - b) a beiratkozásnak nem feltétele legalább 6 kredit értékű tanegység felvétele (lásd a 23.§ (7) bekezdés b) pontját);
  - c) a beiratkozáshoz a kari szabályzatok további olyan feltételeket köthetnek, amelyek 2002. január 1-én hatályban voltak;
  - d) mintatanterv alatt a korábban jóváhagyott tantervi háló értendő;
- a tanulmányi átlag számítására a 2002. január 1-én hatályos kari szabályzatok rendelkezései az irányadók.

- (1) A Kar Tanulmányi és Vizsgaszabályzatát a 2003/2004-as tanévtől kell alkalmazni.
- (2) A hallgató a kari Tanulmányi és Vizsgaszabályzat változásából adódó, számára hátrányos következmények alól a kar vezetőjétől – a méltányosság kihasználása nélkül – mentesítést kérhet.
- (3) Az előzetes kurzusfelvételt (lásd. 39.§(1) a 2003/2004-es tanév második félévétől kell kötelezően alkalmazni.
- (4) A Karon 2003. szeptember 1-e előtt kreditrendszer szerint szervezett szakokon és ezen szakokra 2003. szeptember 1-e előtt felvételt nyert hallgatók esetén 2003. szeptember 1-étől a jelen szabályzat pontjait kell alkalmazni.
- (5) A Karon 2003. szeptember 1-e előtt kötött, vagy részben kötött tantervi háló szerint szervezett szakokon és ezen szakokra 2003. szeptember 1-e előtt felvételt nyert és a szakra beiratkozott hallgató esetében
- a) ha első,- vagy másodévre iratkozik be, akkor 2003. szeptember 1-étől jelen szabályzat pontjait kell alkalmazni.
  - b) ha a
    - 2003/2004-es tanévben harmad, negyed, vagy ötödévre iratkozik, a
    - 2004/2005-ös tanévben negyed, vagy ötödévre iratkozik be, illetve a
    - 2005/2006-os tanévben ötödévre iratkozik be,akkor az adott félévben a 2003. szeptember 1-től érvénybe lépő ETVSz 19. § (2)-(3), ETVSz 40.§ (9), ETVSz 57.§(1)-(2) pontjai nem alkalmazhatóak.
  - c) A kötött tanterv szerint tanuló hallgatókra a kreditben megszabott számszerű követelmények értelemszerűen nem alkalmazhatóak.
- (6) A Karon minden hallgató élhet az egyéni tanrend összeállításának lehetőségével.
- (7) Ha a hallgató valamely tárgyból elégtelen osztályzatot szerzett, akkor a félév megismétlése nélkül a tárgyat újra felveheti a TVSz-ben megszabott keretek között (TVSz 38-44 §). Ezzel megszűnik az érvénytelen félév és az érvénytelen félév utáni beiratkozás („keresztfélév”) fogalma.

## 75. §

### Tantárgy újrafelvételi díj

- (1) A tantárgy(ak) újrafelvételéért a hallgató tantárgy újrafelvételi díjat köteles fizetni. A tantárgy újrafelvételi díja az első újrafelvétel esetén kreditenként a hallgatói normatíva 1/80 részének 100-Ft-ra kerekített összege. Második újrafelvételkor ennek kétszerese. Ha a hallgató olyan tanterv szerint tanul, amelyben a tantárgyakhoz nincs kredit rendelve, akkor ezt a díjat a tanterv szerinti heti tanóránként kell fizetni.

(2) A 14. és magasabb sorszámú félévre beiratkozó hallgatóknak költségtérítési díjat kell fizetni. A díj a beiratkozás évében első éves költségtérítéses hallgatók által fizetett költségtérítés alapján kerül megállapításra. A 14. félévre beiratkozó hallgatók alapdíjként a költségtérítési díj 25 %-át fizetik, továbbá kreditenként a költségtérítési díj 2,5 %-át.

## **76. § Tantárgyak elismerése**

(1) A kötött tantervek szerint egyes tantárgyak teljesítésének elismerése történhet félév végi érvényesítő aláírással is. Ennek szabályai a következők.

- a) Félév végi érvényesítő aláírást gyakorlati jegy és vizsgajegy nélkül olyan esetben írhat elő a tanterv, amikor a foglalkozáson való részvételt kell igazolni (például: iskolalátogatás, üzemlátogatás, szakdolgozat, konzultáció).
- b) Ha az intézet (vö. ETVSz 5.§(2) pont) valamely előadás látogatását kötelezővé tette, akkor az előadásokon való részvételt félév végi érvényesítő aláírással kell igazolni.
- c) Félév végi érvényesítő aláírással kell igazolni minden tantermi, illetve laboratóriumi gyakorlatot, kivéve, ha
  - a gyakorlat anyagából az adott félévben jegyet is kell szerezni, illetve, ha
  - az intézet (vö.5.§(2) pont) úgy rendelkezett, hogy nem kötelező a gyakorlaton való részvétel.
- d) Félév végi érvényesítő aláírással kell igazolni minden terepgyakorlatot, szakmai gyakorlatot, üzemlátogatást, pedagógiai gyakorlatot.
- e) A leckekönyv félév végi érvényesítő aláírása akkor tagadható meg, ha a hallgató a szabályzatban tartalmazott, illetve a félév elején közölt – a látogatásra vonatkozó feltételeket nem teljesítette.
- f) Ha a leckekönyv aláírását megtagadták, ezt a leckekönyv megfelelő rovatában az oktatónak „Aláírás megtagadva” bejegyzéssel kell rögzítenie.
- g) A szabadon választott tárgyakból az aláírás megtagadása esetén a tantárgyat a leckekönyvből törölni kell.
- h) Ha a szorgalmi időszak végén az oktató akadályoztatása miatt a hallgatók leckekönyvét aláírni nem tudja, helyette a tanszék vezetője, vagy annak a megbízottja írhatja alá.

## **77. §**

(1) A tanulmányi átlageredményt a hallgató által az adott félévre felvett tanrend szerint kötelezően előírt, kötelezően választható és minimálisan szükséges szabadon választott tárgyakból az adott félévben megszerzett osztályzatok számtani közepe (átlaga) adja.

(2) A tanulmányi ösztöndíj számítására vonatkozó szabályokat a Térítési és Juttatási Szabályzat rögzíti.

(3) A tanulmányok teljesítésének követése a 2003/2004 tanévben első és másodévre iratkozó hallgatók esetén kreditben történik a harmad,- negyed,- és ötödévre iratkozó hallgatók számára október 30-ig a TO igazolást ad, hogy milyen tanterv szerint tanulnak, s a tanterv előírásaihoz a beiratkozott félévek szerint mit nem teljesítettek.

# 1. SZÁMÚ MELLÉKLET A TANTERV ÉS A KÉPZÉSI TERV FELÉPÍTÉSE

## 1. A tanterv

**ETVSz 1. melléklet 1.1.**A szak tanterve hierarchikusan modulokból, tanulmányi egységekből épül fel.

**ETVSz 1. melléklet 1.2.**A szak tanterve tartalmazza

- a szakért felelős szervezeti egység megnevezését;
- a szakért felelős oktató megnevezését;
- az elvégzendő modul(ok) leírását az elvégzésükre vonatkozó szabályokkal;
- a diploma (bizonyítvány) minősítésének meghatározását;
- a kötött szakpároságot, kötelező társítást, illetve az ajánlott szakpárokat.

**ETVSz 1. melléklet 1.3.**A modulok leírása tartalmazza

- a modul megnevezését;
- a modul képzési célját;
- a modul kreditértékét;
- a modul felvételének feltételeit;
- a modult alkotó tanulmányi egység(ek) leírását az elvégzésükre vonatkozó szabályokkal.

**ETVSz 1. melléklet 1.4.**A tanulmányi egységek (képzési szakaszok) leírása tartalmazza

- a tanulmányi egység megnevezését;
- a tanulmányi egység szakmai tartalmát;
- a tanulmányi egység kreditértékét.

## 2. A képzési terv

**ETVSz 1. melléklet 2.1.**A képzési terv tartalmazza

- a tagozat megnevezését;
- a képzési formát;
- a képzés időtartamát félévekben;
- a szakra történő felvétel feltételeit;
- a kötelező vagy kötött szakpárosítás, illetve társítás leírását;
- a mintatantervet;
- a tanulmányi egységek teljesítését lehetővé tevő tanegység(ek) leírását a felvételére (felvételükre), valamint az elvégzésére (elvégzésükre) vonatkozó szabályokkal;
- az abszolutórium megszerzésének feltételeit, a kritérium-feltételeket.

**ETVSz 1. melléklet 2.2.**A tanegységek leírása tartalmazza

- a tanegység megnevezését;
- a tanegységért felelős szervezeti egység és oktató megnevezését;
- a tanegység jellegét;
- a kontaktórák számát a tantárgy oktatásának szervezeti formái szerinti bontásban;
- a hallgatói munkaórák számát;
- a tanegység kreditértékét, illetve kritériumjellegét;
- a tanegység előfeltételeit és gyenge előfeltételeit;
- a tanegység tematikáját;
- a számonkérés és az értékelés módját, és gyakorlat esetén a gyakorlati követelmények pótlásának lehetőségét;
- a kötelező és ajánlott irodalmat.

**ETVSz 1. melléklet 2.3.** A szak moduljainak, tanulmányi egységeinek és tanegységeinek (a továbbiakban együtt: tantervi egység) elvégzési szabályai ki kell térjenek az adott tantervi egység kötelező, kötelezően választható, illetve szabadon választható voltára.

## 3. A mintatanterv

**ETVSz 1. melléklet 3.1.** A szak mintatanterve ajánlást tesz a tanegységek elvégzésének sorrendjére, valamint az elvégzés ütemezésére.

**ETVSz 1. melléklet 3.2.** A szak mintatanterve egy félévre nappali tagozaton 27-33 kredit, esti és levelező tagozaton 20-33 kredit teljesítését ajánlhatja.

**ETVSz 1. melléklet 3.3.** A szak mintatantervét kötött szakpáros képzés, valamint ajánlott szakpárok esetében úgy kell elkészíteni, hogy a hallgató mindkét szak követelményeit a mintatanterv szerint teljesíteni tudja.

**ETVSz 1. melléklet 3.4.** A kötött szakpáros képzés, valamint az ajánlott szakpárok esetében a mintatantervet csak az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság egyetértésével lehet megalkotni, módosítani.

## KK 4. §

(1) A képzés tantárgyszerkezete a kötelező, a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakból épül fel.

(2) A szabadon választható tantárgyak kreditértéke az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditpontok legalább 5%-a.

(3) A szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 3. pontja szerint meghatározott szabadon választható tantárgyak

kredittartománya terhére intézményi szinten előírható környezetvédelemmel, egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek, informatikai alapismeretek és a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok képzésével, nevelésével kapcsolatos ismeretek elsajátítását biztosító tárgyak felvétele, ha ilyen ismeretek nem szerepelnek a kötelező tantárgyak keretében.

3.1. A mintatantervben a kötelező és a kötelezően választható, kollokviumot előíró (lásd. ETVSz. 48. § (4) pont) – kivéve a „C” típusú vizsgát (lásd ETVSz 48. § (4) e) a folyamatos számonkérésről szóló pont) megkövetelő – tárgyak vizsgáinak félévi átlagos száma legfeljebb 5, maximális száma 7 lehet (ahol a szigorlat kettőnek számít). Kétszakos tanárszakok esetén az átlagos szám legfeljebb 6, a maximális szám 7, legfeljebb két félévben 8 lehet.

#### 4. Közismereti tárgyak

**ETVSz 1. melléklet 4.** A szak tantervében biztosítani kell, hogy a hallgatók összesen 6-15 kredit értékű közismereti (általános értelmiségképző, társadalomtudományi, stb.) tanegységeket végezzenek el, amely az alábbi szakterületeket tartalmazhatja:

- jogi alapismeretek;
- gazdasági alapismeretek;
- informatikai alapismeretek;
- filozófia;
- szociológia;
- más bölcsészettudomány;
- természettudomány.

4.1. A Karon meghirdetett szakokon az ETVSz 1. melléklet 3. pontjában előírt 6-15 kredit értékű közismereti tanegységet az alábbi szakterületekről kell választani:

- jogi alapismeretek
- gazdasági alapismeretek
- filozófia
- szociológia
- bölcsészettudomány
- tudományfilozófia
- tudománytörténet

Tanárszakon ebből legalább 2 kredit értékű tudománytörténet kell legyen.

#### KK. 9. §

A felsőoktatási intézmény az egészséges életmód kialakításához, a rendszeres testmozgáshoz szükséges kötelező testnevelés kritérium jellegű követelményeit, a testnevelési foglalkozások heti óraszámát (vagy az összóraszámot) a tantervben, illetve a tanulmányi és vizsgaszabályzatban határozza meg, ha ilyen követelmények nem tartoznak az alapképzési szak főbb tanulmányi területeihez rendelt szakmai tantárgyakhoz. Az intézmény elfogadhatja a hallgató által az előírt óraszámban intézményen kívül igazoltan teljesített, testneveléssel kapcsolatos tevékenységet, illetve sporttevékenységet.

#### 5. Testnevelés

**ETVSz 1. melléklet 5.1.** Azon nappali tagozaton tanulmányokat folytató hallgatók, akik olyan szakon tanulnak, melynek követelményeibe nem tartoznak bele a testnevelési foglalkozások, az abszolutórium kiadásának feltételeként 2 féléven keresztül heti 2 óra általános testnevelési foglalkozáson kötelesek részt venni. A követelmény teljesítése alól orvosilag indokolt esetben, a hallgató írásos kérelmére, az alapkar vezetője adhat felmentést.

**ETVSz 1. melléklet 5.2.** Az Egyetemen kívül igazoltan teljesített tevékenységek elfogadásáról - kérelem alapján - az Egyetemi Kreditátviteli Bizottság dönt.

#### 6. A tanterv és a képzési terv jóváhagyása

**ETVSz 1. melléklet 6.1.** A szak tantervét - a 3. számú mellékletben meghatározott kivételekkel - a szakért felelős szervezeti egység kezdeményezésére, a Kari Kreditátviteli Bizottság véleményét figyelembe véve, a képzést folytató kar tanácsa hagyja jóvá.

**ETVSz 1. melléklet 6.2.** A képzési tervet a szakért felelős oktató javaslata alapján a szakért felelős oktatási szervezeti egység tanácsa hagyja jóvá.

**ETVSz 1. melléklet 6.3.** A szak tantervét és képzési tervét első alkalommal (a szakindítási kezdeményezéssel együtt) az Egyetemi Tanács hagyja jóvá.

**ETVSz 1. melléklet 6.4.** A gyógypedagógiai képzések kivételével a tanári képzésekre vonatkozó speciális szabályokat a jelen szabályzat 3. számú melléklete tartalmazza.

**ETVSz 1. melléklet 6.5.** A szak tantervében, illetve képzési tervében történt változtatások (egy adott tanegység tematikájának átalakítását kivéve) leghamarabb a következő tanév kezdetével léphetnek hatályba. A tanterv változtatásáról a döntést legkésőbb február 28-ig meg kell hozni, ezen határidő után hozott döntés a következő naptári évben kezdődő tanévtől - kérészfélévben szervezett képzés esetén a következő naptári évben kezdődő félévtől -

alkalmazható.

## 7. Nyilvántartás

**ETVSz 1. melléklet 7.1.** A szakok tantervét és képzési tervét (terveit) a Rektori Hivatal Oktatási és Tudományszervezési Osztálya tartja nyilván.

**ETVSz 1. melléklet 7.2.** A szakok tantervének változásakor a kari döntést követő 15 munkanapon belül a változást meg kell küldeni az Oktatási és Tudományszervezési Osztályra.

**ETVSz 1. melléklet 7.3.** A Minőségbiztosítási Bizottság évente értékeli a tantervben és a képzési tervben bekövetkezett változtatásokat.

### TR 1. §

(1) A tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés az általános pedagógiai-pszichológiai, a szakmódszertani és az iskolai gyakorlati képzést magában foglaló, egyetemi és főiskolai szintű alapképzésben, illetve kiegészítő alapképzésben folytatható olyan képzés, amely a tanári tevékenység gyakorlására készít fel.

### TR. 2. §

(1) Az egyes tudomány-, művészeti és egyéb területek (a továbbiakban: szakterület) alapképzési szakjainak képesítési követelményeit külön jogszabályok határozzák meg.

(2) A tanári képesítés egyetemi vagy főiskolai végzettséget nem ad, a szakterületek alapképzési szakjainak végzettségi szintjét nem változtatja meg.

### TR. 3. §

(1) Tanári szakképzettség a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményei, valamint - a gyógypedagógiai terület kivételével - az e rendelet mellékletében meghatározott tanári képesítés követelményeinek teljesítése esetén szerezhető.

(2) Az e rendelet mellékletében meghatározott követelményeken túl a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló jogszabályok további követelményeket is meghatározhatnak.

### TR. 4. §

(1) A tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés

a) a szakterületek alapképzési szakjaival párhuzamosan vagy - kiegészítő alapképzés keretében - attól időben elkülönülve,

b) a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményeiben tanárszakként meghatározott szakon kizárólag a szakterületi képzéssel együtt folyhat.

(2) A tanári képesítés megszerzésének szervezeti kereteit a felsőoktatási intézmény saját hatáskörében szabályozza.

### TR. Melléklet

3. A képzés főbb tanulmányi területei és arányai

3.1. Pedagógiai és pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés Területei:

a) A pedagógia, a pszichológia és ezek határtudományainak elméleti alapjai: a pszichológia alapjai; a személyiség és fejlődése; a nevelés- és oktatáspszichológia, a nevelés- és oktatásszociológia alapjai; szociálpszichológia az iskolában; a nevelés történeti, filozófiai, elméleti alapjai; az oktatás elméleti alapjai; a hazai oktatás rendszere, irányítása, szabályozása, intézménytípusai; a vezetés- és szervezésemélet, az informatika pedagógiai vonatkozásai.

b) A nevelő tevékenység feladataira felkészítés elmélete és gyakorlata: a tanulók megismerése és differenciált fejlesztése; osztályfőnöki munka; iskolai pedagógiai program kidolgozása, alkalmazása, fejlesztése; iskolai mentálhigiéné, egészséges életvitel, környezeti nevelés; a nehezen nevelhető gyermek; gyógypedagógiai problémák felismerése; gyermek- és ifjúságvédelem; napközi otthoni, tanulószobai és kollégiumi nevelés; tehetséggondozás, felzárkóztatás; felnőttnevelés; médiapedagógia; pályapedagógia.

c) Képességfejlesztés a tanulási-tanítási folyamat tervezése, szervezése, irányítása, értékelése terén: motiválás, aktivizálás, differenciálás, individualizálás; helyi tanterv, tantárgyi programok, taneszközök kidolgozása, alkalmazása, fejlesztése; oktatástechnikai eszközök használata; ellenőrzés, értékelés, osztályozás, mérés.

d) A tanárjelölt személyiségének fejlesztése: önismeret; kommunikáció, beszédtechnika; kapcsolatok kezelése az iskolán belül és kívül, csoportdinamika; nevelői attitűd; mentálhigiéné, konfliktusok kezelése; pedagógiai döntések, vezetés, szervezés; innováció, alkotás.

Időkerete: legalább 330 óra, melyben a dominánsan elméleti, illetve gyakorlati jellegű foglalkozások mennyisége legalább 40-40%.

E tanulmányi terület követelményei minden szakterületen azonosak, így ezeket a tanári képesítés több szakterületen történő megszerzése esetén is csak egyszer kell teljesíteni.

3.2. Szakmódszertan (tantárgypedagógia)

Területei:

a) az adott szakhoz kapcsolódó műveltségi, illetve képzési területe, az ezekből kialakítható tantárgyak oktatásának legfontosabb tartalmi, elméleti, metodikai oktatástechnológiai témakörei, kapcsolódva a szakterületi, illetve a pedagógiai és pszichológiai általános képzés, valamint az iskolai gyakorlatok területeihez is;

b) az adott szakot a rokon szakok, tantárgyak, illetve műveltségterületek vagy szakmacsoportok rendszerében átfogóan, integráltan elhelyező stúdium (pl. ember és társadalom, ember és természet, művészetek, műszaki szakképzés),

c) e rendelet 4. § (1) bekezdése a) pontjában foglalt képzés esetén a fentiekén kívül az adott szakterületi képesítési követelményekben foglalt szakismereteknek az oktatás, illetve szakképzés szempontjából szükséges kiegészítése vagy összerendezése is.

Időkerete: szakonként összesen a 4. § b) pontjában foglalt képzés esetén legalább 120, a 4. § a) pontjában foglalt képzés esetén legalább 150 óra, ebből az a) terület legalább 90 óra, a b) terület legalább 30 óra, a c) terület legalább 30 óra.

A dominánsan elméleti, illetve gyakorlati jellegű foglalkozások mennyisége legalább 40-40%.

## A TANÁRI KÉPZÉS FORMÁI, FELELŐSSÉGI VISZONYOK

### 1.

**ETVSz 3. melléklet 1.1.** A tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés (a továbbiakban: tanári képzés) az Egyetemen a szakterületi alapképzési szakkal való kapcsolódása tekintetében a következő formákban folyhat:

a) egyetemi szintű bölcsész, művészeti és társadalomtudományi, tanárképes

b) egyetemi szintű természettudományi, nem tanár

szakkal párhuzamosan vagy annak elvégzését követően, kiegészítő alapképzés keretében, illetőleg

c) egyetemi szintű természettudományi,

d) főiskolai szintű bölcsész, művészeti, társadalomtudományi, természettudományi és testkulturális

tanár szak keretében, azzal együttesen.

**ETVSz 3. melléklet 1.2.** A tanári képzés tanterve – a szakmódszertani tanulmányi egység kivételével – egységes, függetlenül attól, hogy az 1.1. pontban foglaltak közül melyik formában folyik a képzés.

**2.ETVSZ 3. melléklet 2.1.** A Tanárképzési Tanács (a továbbiakban: TT) a PPK-nak a Tanárképzési és -továbbképzési Központ (a továbbiakban: TatoK) szakmai irányítását ellátó, a tanári képzés ügyében illetékes, karközi összetételű, szakmai döntéshozó testülete.

**ETVSZ 3. melléklet 2.2.** A TT egy elnökből és tizenegy tagból áll, tagjai közül négyet a PPK, négyet a tanárképzésben részt vevő karok (BTK, IK, TÁTK, TTK), három – különböző karokról kikerülő, tanári képzésben részt vevő – hallgató tagját az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat delegálja.

**ETVSZ 3. melléklet 2.3.** A TT elnöke a PPK tanári képzés ügyében illetékes képviselője.

**ETVSZ 3. melléklet 2.4.** A TT maga állapítja meg ügyrendjét, amit a PPK Kari Tanácsa hagy jóvá.

**ETVSZ 3. melléklet 2.5.** A TT működésének feltételeit a PPK a TatoK által biztosítja.

### 3.

**ETVSZ 3. melléklet 3.1.** A tanári képzés tantervét, képzési tervét és tantárgyi programjait, valamint a gyakorlóiskolák és a külső iskolák tanáira és tanárképzési tevékenységére vonatkozó minőségbiztosítási rendszert a TT hagyja jóvá. A tanterv sajátos szakmai és szakmódszertani összetevői tekintetében az adott szakmódszertant képviselő kar delegálásának egyetértési joga van.

**ETVSZ 3. melléklet 3.2.** A tanári képzés tanegységeinek a szakmai tartalmáért és a tanegységekhez tartozó kurzusok lebonyolításáért a felelősség megoszlik:

– a pedagógiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés tanegységeinek és kurzusainak szakmai felelőse a PPK Neveléstudományi Intézete és Oktatásmódszertani Központja,

– a pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés tanegységeinek és kurzusainak szakmai felelőse a PPK Pszichológiai Intézete,

– a szakmódszertani ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzés tanegységeinek és kurzusainak szakmai felelőse az adott alapképzési szakért felelős szervezeti egység,

– a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat szakmai felelőse a PPK Neveléstudományi Intézete, Pszichológiai Intézete, továbbá az adott alapképzési szakért, illetve a szakmódszertanért felelős szervezeti egység, valamint a gyakorlóiskola együttesen,

– a külső iskolai gyakorlatért a PPK Neveléstudományi Intézete, Pszichológiai Intézete, Oktatásmódszertani Központja és a szakmódszertanért felelős szervezeti egység együttesen felelős.

**ETVSZ 3. melléklet 3.3.** A tanári képzés karközi koordinációját, a képzés, az iskolai gyakorlatok szervezését, a kurzuskinálat összeszerkesztését a TatoK végzi, a tanulmányi adminisztrációért a PPK Tanulmányi Osztálya felelős.

## REGISZTRÁCIÓ



#### 4.

**ETVSZ 3. melléklet 4.1.** A tanári képzésben – a 4.5. pontban foglaltak kivételével – csak a tanári képzésre regisztrált hallgató vehet részt.

**ETVSZ 3. melléklet 4.2.** A tanári képzésre regisztrálnak számít a hallgató, ha

- a) főiskolai szintű tanár szakon, vagy
- b) egyetemi szintű természettudományi és informatikai tanár szakon

folytatja tanulmányait.

**ETVSZ 3. melléklet 4.3.** A tanári képzésre külön eljárás keretében szerezhethet regisztrációt

- a) az egyetemi szintű bölcsész, művészeti és társadalomtudományi, tanárképes szakon tanulmányokat folytató hallgató, illetőleg
- b) az, aki a tanári képzést kiegészítő alapképzésben kívánja elvégezni.

**ETVSZ 3. melléklet 4.4.** A regisztrációra irányuló eljárást, a 4.3.b) pont szerinti esetben a felvételi eljárást, a TatoK-nál kell kezdeményezni.

**ETVSZ 3. melléklet 4.5.** A tanári képzésben regisztráció nélkül is részt lehet venni a tanári képzés tanterve által meghatározott, első, a regisztráció előtti képzési szakasz tanegységeinek teljesítésével, azonban a második szakasz tanegységeinek teljesítése a képzésre való regisztráció nélkül nem lehetséges.

### AZ ISKOLAI GYAKORLATOK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

#### 5.

**ETVSZ 3. melléklet 5.1.** Az iskolai gyakorlatok megszervezésére a TatoK feladata. E feladat kiterjed különösen

- a tanegység teljesítéséhez szükséges eljárási fázisoknak a hallgatókkal, a közoktatási intézményekkel és a szakmai felelősséget ellátó szervezeti egységekkel történő egyeztetésére, ellenőrzésére,
- a gyakorlatban részt vevő külső iskolákkal és (nem gyakorlóiskolai) külső tanárokkal kötendő szerződések előkészítésére,
- a gyakorlóiskolák és külső tanárok tanárképzési tevékenységére vonatkozó minőségbiztosítási rendszer működtetésére.

**ETVSZ 3. melléklet 5.2** Az iskolai gyakorlatokhoz mint sajátos tanegységekhez a következő tanulmányi eljárási fázisok kapcsolódnak:

- a) jelentkezés a gyakorlatra,
- b) az iskolai beosztás véglegesítése,
- c) regisztráció a gyakorlat megkezdéskor,
- d) a gyakorlat teljesítése,
- e) zárófeladat (zárótanítás) teljesítése.

### A GYAKORLÓTANÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

#### **TR Melléklet 3.3. Iskolai gyakorlatok**

Formái:

a) Iskolában vezetőtanár irányításával végzett csoportos nevelési-oktatási és önálló tanítási gyakorlat: mely a képző intézmény gyakorlóiskolájában vagy az általa felkért iskolában vezetőtanár irányításával csoportosan, illetve egyénileg történik, s az általános és középiskolai, illetve a szakképzésben részt vevő, különböző életkorú és fejlettségű tanulók nevelésével-oktatásával és az adott szakhoz tartozó iskolai tantárgyakkal kapcsolatos tanári munka megfigyelését, elemzését, továbbá az önállóan megtartott tanítási gyakorlatot foglalja magában.

b) Összefüggő egyéni (külső) iskolai gyakorlat: mely az a) pontban foglalttól eltérő, más oktatási-nevelési intézményben a képző intézmény által megbízott pedagógus munkájához kapcsolódóan, az oktatási-nevelési intézmény, a nevelőtestület, illetve a gyermekek vagy tanulók mindennapi tevékenységi körében, időben összefüggő nagyobb egységekben, egyénileg történik.

Időkerete: összesen legalább 150 óra, ebből az a) formában legalább 90 óra, amelyből 45 óra az általános jellegű gyakorlat és szakonként 45 óra az adott szakhoz tartozó tantárgyak tanításával kapcsolatos gyakorlati foglalkozás, ennek keretében 15 óra az önállóan megtartott tanítás; a b) formában legalább 60 óra, illetve 4 hét.

#### **TR Melléklet 4.1.**

A 3.3. pontban foglalt iskolai gyakorlatokon belül az a) formában végzett iskolai gyakorlatokon való részvételt a vezetőtanár alkalmanként a hallgató által vezetett hospitálási napló aláírásával igazolja. Az önálló tanítási gyakorlat az intézményi tantervben előírt követelmények teljesítése után kezdődhet meg, zárótanítással fejeződik be, amelyet a vezetőtanár és az intézmény oktatója együttesen, ötfokozatú jeggyel minősít. A b) formában végzett egyéni iskolai

gyakorlat elvégzését az intézmény által megbízott pedagógus igazolja.

Az iskolai gyakorlatok egészét ötfokozatú jeggyel értékelt összegző gyakorlati minősítés zárja, amely a hallgató teljesítményeit a 3.3. a) és b) pontban foglalt területeken együttesen veszi figyelembe.

## AZ GYAKORLÓISKOLAI TANÍTÁSI GYAKORLAT

### 6.

**ETVSZ 3. melléklet 6.1.** Gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat csak az egyetem gyakorlóiskoláiban, valamint szerződés alapján, a TT által kijelölt, minőségellenőrzött intézményben, valamint az egyetem Közoktatási intézmények szabályzatának 18. § által meghatározott Gyakorlólhelyeken, e feladatra felkészített és szerződötett vezetőtanárnál szervezhető.

**ETVSZ 3. melléklet 6.2.** Tanítási gyakorlat a szorgalmi időszakban, valamint a vizsgaidőszak első hetében folyhat.

**ETVSZ 3. melléklet 6.3.** A tanév mindkét félévének tanítási gyakorlatára a megelőző tanév második félévében, május 31-ig kell jelentkeznie a hallgatónak.

**ETVSZ 3. melléklet 6.4.** Egy vezetőtanárhoz az egyetemi tanárképzésben egy tanévben legfeljebb 6 – lehetőség szerint félévenként nem több mint 3 – hallgató osztható be tanítási gyakorlatra.

**ETVSZ 3. melléklet 6.5.** A tanárjelöltek gyakorlóintézményi beosztása a TatoK feladata, melyet az adott szakmódszertanért felelős szervezeti egységgel egyeztetve végez.

**ETVSZ 3. melléklet 6.6.** A gyakorlóintézményi tanárképzési igazgatóhelyettes az egyetemi kurzuskínálatban feltüntetett napon a tanárjelöltek számára értekezletet tart, amelyen ismerteti a gyakorlóintézmény pedagógiai programját és szabályzatát, az egyes vezetőtanárokhoz való beosztást, valamint a félév rendjét.

**ETVSZ 3. melléklet 6.7.** A tanítási órát előkészítő megbeszélésnek kell megelőznie, és közös értékelésnek kell követnie.

**ETVSZ 3. melléklet 6.8.** A zárótanításon a vezetőtanáron kívül részt vehet az illetékes (pedagógiai, pszichológiai, szakmódszertanért felelős) szaktanszékek oktatója, a gyakorlóintézmény tanárképzési igazgatóhelyettese vagy megbízottja, a TatoK munkatársa, továbbá részt vehet a többi tanárjelölt.

**ETVSZ 3. melléklet 6.9.** A tanárképzési félév végén a gyakorlóintézmény köteles lehetőséget biztosítani a tanárjelöltek számára a gyakorlótanítással kapcsolatos észrevételeik, véleményük kifejtésére.

**ETVSZ 3. melléklet 6.10.** A tanárjelölt kérésére engedélyezni kell, hogy több tanárszak esetén gyakorlótanítási kötelezettségének különböző gyakorlóiskolákban tehessen eleget.

**ETVSZ 3. melléklet 6.11.** A vezetőtanár a tanárjelölt féléves munkáját írásos értékeléssel is minősíti. Az értékelést a jelölt a félév végén kézhez kapja.

**ETVSZ 3. melléklet 6.12.** Az elégtelenre minősített tanítási gyakorlatot a tanárjelölt köteles egy következő félévben megismételni. A megismételt tanítási gyakorlatra másik vezetőtanárhoz, lehetőleg másik iskolába kell a hallgatót beosztani; valamint az érintett szaktanszékről más oktatónak kell a zárótanításon részt vennie.

## A KÜLSŐ ISKOLAI GYAKORLAT

### 7.

**ETVSZ 3. melléklet 7.1.** A külső iskolai gyakorlat többféle módon teljesíthető:

- a) egyetlen 60 órás (négyhetes), illetve
- b) két 30 órás folyamatos, avagy
- c) három 20 órás, a tanári képzés törzsképzési szakaszának valamely tanegységéhez kapcsolódó

gyakorlattal.

**ETVSZ 3. melléklet 7.2.** Külső iskolai gyakorlat csak szerződés alapján, a TT által kijelölt, minőségellenőrzött intézményben, e feladatra felkészített és szerződötett mentortanárnál végezhető.

**ETVSZ 3. melléklet 7.3.** A külső iskolai gyakorlatra a hallgatónak

a) a 7.1.a) pontban foglalt formában, a tanév mindkét félévének gyakorlatára a megelőző tanév második félévében, május 31-ig;

b) a 7.1.b) pontban foglalt formában az adott törzsképzési kurzus felvételekor, a külső iskolai gyakorlat kurzusának egyidejű felvételével.

kell jelentkeznie.

**ETVSZ 3. melléklet 7.4.** A külső iskolai gyakorlat szervezése a TatoK és – a 6.1.b) pontban foglalt formában – az adott tanegységért felelős szervezeti egység közös feladata.

**ETVSZ 3. melléklet 7.5.** A külső iskolai gyakorlat során elvégzendő feladatokat a TatoK és – a 7.1.b) pontban foglalt formában – az adott tanegységért felelős szervezeti egység, valamint a mentortanár közösen állapítja meg.

**ETVSZ 3. melléklet 7.6.** Egy mentortanárhoz – amennyiben ezt egyéb célszerűségi szempont nem kérészezi – egy félévben legfeljebb 2 hallgató osztható be iskolai gyakorlatra.

**ETVSZ 3. melléklet 7.7.** A mentortanár a tanárjelölt munkáját írásos értékeléssel is minősíti. Az értékelést a jelölt a félév végén kézhez kapja.

## **A HALLGATÓK, A VEZETŐTANÁROK ÉS A MENTORTANÁROK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI**

### **8.**

**ETVSZ 3. melléklet 8.1.** A vezetőtanár, valamint a mentortanár (a továbbiakban együtt: vezetőtanár) feladata a tanárjelölt teljes gyakorlóintézményi tevékenységének a tanárjelölttel együtt történő összeállítása, megszervezése, folyamatos szakmai irányítása, ellenőrzése és értékelése. A vezetőtanár, illetve a gyakorlóintézmény tanárának feladata még – külön felkérésre – bemutató órák tartása is.

**ETVSZ 3. melléklet 8.2.** A vezetőtanár a tanárjelölttel való első találkozón ismerteti saját vezetőtanári gyakorlatát, a követelményeket, majd mindezek figyelembevételével a jelölttel együtt elkészítik a tanárjelölt foglalkozási programját.

**ETVSZ 3. melléklet 8.3.** A vezetőtanár a tanárjelölt minden óráján és az általa tartott foglalkozáson (a továbbiakban együtt: óra) köteles jelen lenni. A tanítási egységen belül legfeljebb két alkalommal, a tanárjelölt kifejezett kérésére, a jelölt az órát a vezetőtanár jelenléte nélkül is megtarthatja. Ennek időpontját a vezetőtanár köteles az iskola vezetőségének bejelenteni, és annak ideje alatt az iskolában, bármikor elérhető helyen tartózkodni.

**ETVSZ 3. melléklet 8.4.** A vezetőtanár csak akkor avatkozhat be a tanárjelölt órávezetésébe, ha a jelölt alapvető, később ki nem javítható hibát követ el, vagy ha az osztály fegyelmezetlensége olyan mérvű, melyet csak azonnali beavatkozással lehet megszüntetni. Ez a beavatkozás azonban nem veszélyeztetheti a jelölt tekintélyét.

**ETVSZ 3. melléklet 8.5.** A vezetőtanár köteles a tanárjelölt órávezetésébe beavatkozni, ha a tanárjelölt tevékenysége saját vagy mások testi épségét veszélyezteti.

**ETVSZ 3. melléklet 8.6.** A vezetőtanár köteles a tanárjelölttel kapcsolatos adminisztrációs teendőket az előírt határidőre elvégezni.

**ETVSZ 3. melléklet 8.7.** A vezetőtanárok kezdeményezhetik a maguk területén a tanárképzés folyamatos javítását.

### **9.**

**ETVSZ 3. melléklet 9.1.** A tanárjelölt minden órájára óravázlatot készít, amelyet a vezetőtanárral egyeztet; a vizsgatanítás tervezetét azonban a tanárjelölt önállóan készíti el.

**ETVSZ 3. melléklet 9.2.** A hallgató iskolai munkájának megkezdése előtt az iskolai házirend szerint köteles megjelenni az iskolában vagy a kijelölt helyen.

**ETVSZ 3. melléklet 9.3.** Ha a hallgató munkáját váratlan és indokolt akadályoztatás miatt a megszabott időben nem tudja megkezdeni, azt a vezetőtanárnak a munka megkezdése előtt időben jelentenie kell. Minden egyéb esetben legalább egy nappal előbb engedélyt kell kérnie a vezetőtanártól a tanítási óra vagy egyéb előírt foglalkozás elhagyására, elcserélésére.

**ETVSZ 3. melléklet 9.4.** Ha a hallgató kéri, részére az előhospitálás időszakában a gyakorlóiskolában heti egy szabadnapot kell biztosítani. Ha az órarend erre lehetőséget ad, ez a kedvezmény a gyakorlótanítás egész időtartamára megilletheti a jelöltet.

#### **TR. Melléklet 4.3.**

A szakdolgozat olyan szakterületi vagy oktatási-nevelési témájú szakmai feladat megoldása, amelyben a hallgatónak tanúsítania kell, hogy tanulmányaira alapozva, a témájához kapcsolódó szakirodalom, illetve empirikus vizsgálatok vagy tapasztalatok feldolgozásával önállóan képes az adott szak tanításával, valamint a neveléssel összefüggő ismeretanyag szintetizálására és alkotó alkalmazására. A szakdolgozat azonos lehet a szakterületen elfogadott szakdolgozattal, amennyiben az a fenti követelményeknek megfelel.

#### **TR. Melléklet 4.4.**

A tanári képesítővizsga a tanári képzés megszerzésére irányuló képzést lezáró záróvizsga, illetőleg a 4. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt tanár szakokon a záróvizsga önálló része. A tanári képesítővizsgát legalább háromtagú tanári képesítő vizsgabizottság előtt kell letenni, melynek a 3.1. és a 3.2. pontban foglalt területek [ti. a. képzés főbb tanulmányi területei] oktatói is a tagjai.

Két vagy több szak tanári képesítővizsgája összevont vizsgabizottság előtt, egy időben is történhet.

4.5. A tanári képesítővizsgára bocsátás feltételei:

- az adott szakon az intézményi tantervben foglalt szakterületi, valamint az általános követelmények teljesítése;
- a fenti 3. pontban foglalt követelmények [ti. a. képzés főbb tanulmányi területei] teljesítése;
- a pedagógiai és pszichológiai komplex szigorlat letétele;
- a szakdolgozat elkészítése és a 3.1., valamint a 3.2. pontban foglalt területek [ti. a. képzés főbb tanulmányi területei] szerinti bírálatot ellátott értékelése.

#### **TR Melléklet**

4.6. A tanári képesítővizsga részei:

- a szakdolgozat megvédése;
- komplex szóbeli vizsga.

A vizsga tárgyai, témái különösen a szakterületi felkészültség pedagógiai alkalmazására, a szakhoz kapcsolódó iskolai tantárgy(ak) tervezésére, oktatására, taneszközeire; a hazai oktatás rendszerének, fejlesztésének problémátörténeti és összehasonlító elemzésére; a pedagógiai innovációra; a globális nevelési, oktatási problémákra; az iskolai gyakorlatok tapasztalataira irányulnak.

4.7. A tanári képesítővizsga eredménye

A pedagógiai és pszichológiai komplex szigorlat érdemjegyének, az iskolai gyakorlatokat összegző érdemjegynek, a szakdolgozat és védeése átlageredményének, a komplex szóbeli vizsga érdemjegyének (vagy ennek részleteire adott osztályzatok átlagának) egészre kerekített átlaga.

## **SZAKDOLGOZAT**

### **10.**

**ETVSZ 3. melléklet 10.1.** A tanári képzésben részt vevő hallgatók a 2005/2006. tanévtől kezdődően tanári szakdolgozatot kötelesek írni.

**ETVSZ 3. melléklet 10.2.** A tanári képzést záró szakdolgozatnak két szerkezeti formája van:

a) az integrált szakdolgozat a szakterületi szak szakdolgozatának keretében, annak egy külön részeként vagy egészében,

b) az önálló szakdolgozat a szakterületi szakdolgozattól függetlenül, egy önálló oktatási-nevelési szakmai feladat megoldásaként

tartalmazza a szak tanításával és/vagy a neveléssel összefüggő, az ismeretanyag szintetizálásának, alkotó alkalmazásának képességét igazoló szakmai tanulmányt. Az integrált szakdolgozat egyidejűleg meg kell feleljen a szakterületi szakdolgozat követelményeinek is.

**ETVSZ 3. melléklet 10.3.** A szakdolgozat szerkezeti formája a tanári képzés típusától függ:

a) az 1.1.a) és b) pontokban foglalt tanárképes szakkal, illetőleg természettudományi nem tanár szakkal párhuzamosan végzett tanári képzésben, valamint az 1.1.c) pontban foglalt tanár szakon vagy integrált, vagy önálló

b) kiegészítő alapképzésben végzett tanári képzésben önálló szakdolgozatot kell készíteni.

**ETVSZ 3. melléklet 10.4.** Az integrált szakdolgozat kreditértékben nem különül el a szakterületi szakdolgozattól.

**ETVSZ 3. melléklet 10.5.** Önálló szakdolgozatként elfogadható a pszichológiai, pedagógiai és szakmódszertani stúdiumok során készített, egymással szorosan össze nem függő, önálló feladatok, évfolyamdolgozatok alapján készített, munka (portfólió) is, „Gyakorlati feladatok a tanári pályára való felkészüléshez” címmel. Ennek tartalmaznia kell legalább négy, a gyakorlatvezető tanár által értékelt, gyakorlati munkát, az ezekhez szorosan kapcsolódó alapvető szakirodalmat feldolgozó áttekintést és egy, a tanulságokat összegző és értékelő fejezetet.

**ETVSZ 3. melléklet 10.6.** Több tanár szakon vagy több tanárképes szak mellett végzett tanári képzés egy időben, illetőleg három tanéven belüli időeltolódással történő lezárása esetén a tanári szakdolgozatot csak egyik szakhoz kapcsolódóan kell elkészíteni. A tanári képesítővizsgák közül értelemszerűen csak az egyik tartalmazza ez esetben a szakdolgozat megvédését.

**ETVSZ 3. melléklet 10.7.** Az integrált szakdolgozatot annak bejelentésekor a szakterületi szak és a TatoK együttesen hagyja jóvá. Az önálló szakdolgozatot a TatoK hagyja jóvá – kikérve az illetékes tanszék(ek) véleményét.

**ETVSZ 3. melléklet 10.8.** Az integrált szakdolgozat bírálatának mind a szakmai, mind a tanárképzési tartalomra ki kell térnie. Szükség esetén az egyes tartalmak értékelésére külön bíráló is felkérhető. Az önálló szakdolgozatot egy bíráló értékeli.

## **KÉPESÍTŐVIZSGA**

### **11.**

**ETVSZ 3. melléklet 11.1.** A tanári képzés képesítővizsgája

- a) integrált szakdolgozat esetén a szakos szakzáróvizsga keretében, a vizsga szóbeli, tanárképzési részében,

b) önálló szakdolgozat esetén önállóan

zajlik.

**ETVSZ 3. melléklet 11.2.** A tanári képesítővizsgán a záróvizsga-bizottság tagjaként jelen van a szakmódszertan egy oktatója és egy oktató a pszichológia vagy a pedagógia szakterületről, valamint lehetőség szerint a szakdolgozat bírálója, amennyiben nem azonos az előző kettő egyikével.

**ETVSZ 3. melléklet 11.3.** A képesítővizsga két részből áll:

(a) a tanári szakdolgozat vagy – integrált dolgozat esetén – a dolgozat részének a védéséből és

(b) egy integrált pedagógiai-pszichológiai-szakmódszertani szóbeli vizsgából, tételsor alapján.

**ETVSZ 3. melléklet 11.4.** Az iskolai gyakorlatok egészét lezáró, összegző gyakorlati jegyet a képesítővizsga eredményének kiszámításához úgy kell meghatározni, hogy a két gyakorlat értékelésének számtani átlagát – törtszám esetén lefelé kerekítve – veszik.

## **4. SZÁMÚ MELLÉKLETA SPECIÁLIS SZÜKSÉGLETŰ HALLGATÓKAT TANULMÁNYAIK SORÁN MEGILLETŐ TANULMÁNYI KEDVEZMÉNYEK ÉS AZ EGYETEM ÁLTAL BIZTOSÍTOTT TANULMÁNYI TÁMOGATÁSOK**

### **1.**

**ETVSz 4. melléklet 1.1.** A hallgató az előadásokról hangfelvételt készíthet, azonban azt csak saját tanulmányai során használhatja fel. A hangfelvétel készítését írásban előre be kell jelenteni.

**ETVSz 4. melléklet 1.2.** A hallgató kérésére, a kari fogyatékosügyi felelős döntése alapján személyi segítőt lehet biztosítani.

**ETVSz 4. melléklet 1.3.** Vizsga esetén az általános felkészülési időt legalább 10%-kal meghaladó hosszúságú időmennyiséget kell biztosítani

### **FR. 10. §**

a) a súlyos beszédhibás fogyatékos hallgató a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tehet valamennyi vizsgatárgyból. Amennyiben a hallgató a szóbeli vizsga lehetőségét választja, úgy számára a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani;

b) diszlexiás-diszgrafiás hallgató

1. írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet

2. ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, részleges felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól;

3. a hallgatónak írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani;

4. az írásbeli beszámolóknál a számítógép használata megengedett számára;

5. vizsga esetén a szükséges segédeszközöket biztosítani kell (pl. írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár);

c) a diszkalkuliás hallgató a számítási feladatok alól felmentést kaphat, esetében a vizsgák alkalmával engedélyezhető mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök).

## **KÜLÖNÖSEN SÚLYOS BESZÉDHIBA ESETÉBEN**

### **2.**

**ETVSz 4. melléklet 2.1.** A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles lehetővé tenni szóbeli vizsga letétele helyett írásbeli vizsga letételét

**ETVSz 4. melléklet 2.2.** A hallgató kérése esetén a kar vezetője dönt a nyelvvizsga-követelmény szóbeli részének elengedéséről.

## **DISZLEXIA, DISZGRÁFIA ESETÉBEN**

### **3.**

**ETVSz 4. melléklet 3.1.** A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles

– lehetővé tenni az írásbeli vizsga helyett a szóbeli vizsga letételét;

– írásbeli vizsga esetén az írógép vagy számítógép, valamint helyesírási szótár, értelmező szótár használatát engedélyezni.

**ETVSz 4. melléklet 3.2.** Írásbeli vizsga esetén a hallgató legalább 4 munkanappal korábban jelzett kérése esetén a tanulmányi osztály gondoskodik az írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár biztosításáról.

## **DISZKALKULIA ESETÉN**

### **4.**

**ETVSz 4. melléklet 4.1.** A hallgató kérésére a tanegység felelőse felmentést adhat a számítási feladatok elvégzése alól.

## **HALLÁSSÉRÜLT HALLGATÓK ESETÉBEN**

### **FR.8.§**

a) a szóbeli vizsga helyett biztosítani kell az írásbeli vizsga lehetőségét;

b) a súlyosan hallássérült (siket) hallgató az idegennyelv-tanulás és az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól is felmentést kaphat

c) aki már előző tanulmányi során is tanult idegen nyelvet, de fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól;

- d) a hallgató kérésére a szóbeli vizsgáztatás esetén jelnyelvi tolmácsot kell biztosítani;
- e) az érthetőség és a megértés szempontjából a feltett kérdéseket, utasításokat egyidejűleg szóban és írásban is meg kell jeleníteni a hallgató részére;
- f) minden vizsgáztatás alkalmával szükséges a segédeszközök (pl. értelmező szótár, kalkulátor), a vizuális szemléltetés biztosítása;
- g) szükség esetén a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani.

## 5.

**ETVSz 4. melléklet 5.1.** A hallgató kérésére a vizsgáztató köteles a szóbeli vizsga helyett írásbeli számonkérést alkalmazni.

**ETVSz 4. melléklet 5.2.** Szóbeli vizsga esetén, ha a hallgató 4 munkanappal korábban ezt jelzi, a tanulmányi osztály köteles a jelnyelvi tolmácsot, illetve a szükséges segédeszközöket (értelmező szótár, kalkulátor, vizuális szemléltetést lehetővé tevő eszközök) a vizsgára biztosítani.

**ETVSz 4. melléklet 5.3.** A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.

## LÁTÁSSÉRÜLT HALLGATÓ (VAK, GYENGÉNLTÓ) ESETÉBEN

### FR.9. §

- a) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga lehetőségét, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használatát kell biztosítani
- b) aki már előző tanulmányi során is tanult idegen nyelvet, de fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, részleges felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól;
- c) a fogyatékosága miatt a gyakorlati követelmények teljesítése alól felmentést kaphat, és a gyakorlati követelmények teljesítése megfelelő (nem gyakorlati) követelmények teljesítésével helyettesíthető;
- d) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, de a szabályok ismerete megkövetelhető;
- e) a kérdések, tételek, hangkazettán, lemezen, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetőségét, megfelelő világítást, személyi segítőt;
- f) szükség esetén a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell számára biztosítani

## 6.

**ETVSz 4. melléklet 6.1.** A hallgató kérésére a vizsgáztató köteles írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga letételét lehetővé tenni;

**ETVSz 4. melléklet 6.2.** Írásbeli vizsga esetén, amennyiben a hallgató ezt 4 munkanappal korábban jelzi, a kari tanulmányi hivatal gondoskodik a szükséges speciális eszközök biztosításáról.

**ETVSz 4. melléklet 6.3.** A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.

**ETVSz 4. melléklet 6.4.** A hallgató kérésére a tanegység felelőse, a helyettesítő követelmények meghatározásával egyidejűleg felmentést adhat a gyakorlati követelmények valamint a geometriai, szerkesztési feladatok teljesítése alól.

## MOZGÁSKORLÁTOZOTT HALLGATÓ ESETÉBEN

### FR. 7.§

- a) biztosítani kell az akadálymentes környezetet, a tanuláshoz szükséges feltételeket, valamint -a szabályzatban foglaltak alapján- a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentését, illetve annak más formában történő teljesítését;
- b) helyettesíteni lehet az írásbeli vizsgát szóbelivel, a szóbeli vizsgát írásbelivel;
- c) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, ha nem tudja a szükséges eszközöket használni;
- d) lehetővé kell tenni az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök (pl. speciális füzetek, írógép, számítógép), illetve kerekesszékekkel vagy más segédeszközzel is megközelíthető, dönthető, állítható csúszásmentes felülettel ellátott asztallap használatát;
- e) szükség esetén a nem fogyatékos hallgatókra vonatkozóan megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt;
- f) szükség esetén személyi segítőt kell biztosítani.

## 7.

**ETVSz 4. melléklet 7.1.** A gyakorlóterületek kijelölésénél a tanszék köteles figyelemmel lenni a mozgáskorlátozott hallgató egyéni állapotából adódó kívánalmakat, így biztosítani kell az akadálymentes környezetet, az elérhetőséget.

**ETVSz 4. melléklet 7.2.** A hallgató kérésére, ha szükséges, a tanegység felelőse mentesítheti a mozgáskorlátozott hallgatót a gyakorlati követelmények teljesítés alól, illetve azok más feladattal kiválthatók.

**ETVSz 4. melléklet 7.3.** A hallgató kérése esetén a vizsgáztató köteles lehetővé tenni

- a szóbeli vizsga letétele helyett írásbeli vizsga letételét;
- az írásbeli vizsga letétele helyett szóbeli vizsga letételét;
- indokolt esetben személyi segítő jelenlétét.

**ETVSz 4. melléklet 7.4.** A hallgató kérésére a kar vezetője dönt az idegennyelv-tanulás, illetve az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alóli felmentésről, illetve a követelmények csökkentéséről.

**ETVSz 4. melléklet 7.5.** Az Fr. 7.§ d) pontjában szereplő lehetőség biztosításáról a kari tanulmányi hivatal intézkedik.

## **8.**

**ETVSz 4. melléklet 8.1.** A speciális szükségletű hallgatókat tanulmányaik során megillető további kedvezményekről a kari szabályzatok rendelkezhetnek.



# A KÜLFÖLDI HALLGATÓK TANULMÁNYAIRA VONATKOZÓ TOVÁBBI SPECIÁLIS SZABÁLYOK

## **KülfR. 4. §**

(2) Részképzésben vesz részt, azaz résztanulmányokat folytat az a külföldi hallgató, aki hazájában hallgatói jogviszonnyal rendelkezik, és felsőfokú tanulmányai egy részét magyar felsőoktatási intézményben végzi, továbbá azon "A/3" kategóriába sorolt határon túli magyar hallgató, aki szakdolgozat (diplomamunka), illetve doktori értekezés elkészítésére irányuló tanulmányokban vagy kutatómunkában vesz részt.

(4) Külföldi hallgató résztanulmányokat tanulmányi és vizsgakötelezettség előírásával vagy jóváhagyott tanulmányi programmal folytathat.

## **KülfR. 9. §**

(10) Részképzés és általános továbbképzés, kutatómunka esetében az ösztöndíj-folyósítás időtartamát a nemzetközi megállapodások, illetőleg a fogadó felsőoktatási intézménnyel előzetesen egyeztetett tanulmányi program határozza meg.

## **KülfR. 10.§**

(1) A teljes és részképzésre ösztöndíj adományozás meghatározott szakra és intézménybe történik. Az intézmény vagy a szak megváltoztatása csak az adományozó hozzájárulása alapján lehetséges.

(2) A magyar nyelven tanuló külföldi hallgató kérésére a felsőoktatási intézmény engedélyezheti a vizsgák letételét idegen nyelven, ha ez nem teszi szükségessé tolmács közreműködését.

### **1.**

**ETVSz 5. melléklet 1.** A Külföldi Rendelet 10.§ (2) bekezdésben meghatározott lehetőség biztosításáról a vizsgáztató dönt.

## **KülfR. 10.§**

(3) A felsőoktatási intézmény engedélyezheti a szakmai gyakorlat teljesítését külföldön.

### **2.**

**ETVSz 5. melléklet 2.** A külföldi szakmai gyakorlat engedélyezéséről a kar oktatási vezetőhelyettese dönt.

## **KülfR. 10.§**

(4) A nem magyar anyanyelvű, államilag finanszírozott képzésben részt vevő hallgató részére - lehetőség szerint legalább a felsőfokú tanulmányok első két évében - biztosítani kell a magyar nyelv tanulásának lehetőségét. A nem magyar anyanyelvű, magyar nyelvű képzésben részt vevő hallgató esetében az Ftv. 95. §-a (4) bekezdésének *b*) pontjában előírt nyelvismeretként a magyar nyelvtudást kell figyelembe venni.

### **3.**

**ETVSz 5. melléklet 3.** A Külföldi Rendelet 10.§ (4) bekezdésében foglalt nyelvoktatási feladatokat a Bölcsészettudományi Kar látja el.

## **KülfR. 10.§**

(5) Részképzés és általános továbbképzés esetében az ösztöndíjas külföldi a fogadó felsőoktatási intézménnyel előzetesen egyeztetett tanulmányi programban foglaltak szerint folytathat tanulmányokat.

## **SR. 4.§**

(3) A hallgató résztanulmányokat tanulmányi és vizsgakötelezettség előírásával vagy jóváhagyott tanulmányi, kutatói programmal folytathat.

### **4.**

**ETVSz 5. melléklet 4.** A részképzésben részt vevő hallgatók fogadónyilatkozatát, a szakmailag illetékes kar, illetve tanszék támogatása esetén a Rektori Hivatal adja ki.

## **6. SZÁMÚ MELLÉKLET**

## **JUBILEUMI OKLEVELEK ADOMÁNYOZÁSÁNAK SZABÁLYAI**

### **Ftv. 100.§ (4)**

A felsőoktatási intézmény arany, gyémánt, vas, illetve rubin díszoklevelet adományozhat annak, aki oklevelét 50, 60, 65 vagy 70 éve szerezte, közmegebecsülésre méltó, megfelel a felsőoktatási intézmény Szabályzatában foglalt követelményeknek, és így a felsőoktatási intézmény hírnevét öregbítette.

### **1.**

**ETVSz 6. melléklet 1.1.** A jubileumi oklevél adományozásának feltételeit a kari szabályzatok állapítják meg.

**ETVSz 6. melléklet 1.2.** A jubileumi oklevél adományozásáról az érintett kar tanácsa határoz.

**ETVSz 6. melléklet 1.3.** A jubileumi oklevél adományozásával kapcsolatos költségeket az érintett kar fedezi.

### **2.**

**ETVSz 6. melléklet 2.1.** A jubileumi oklevelet a rektor és a felterjesztő kar vezetője írja alá.

**ETVSz 6. melléklet 2.2.** A jubileumi oklevél átadására ünnepi tanácsülés keretében vagy a kari szabályzat szerint más ünnepélyes alkalomkor kerül sor.

## FOGALOMGYŰJTEMÉNY

A Szabályzatban és a Szabályzat alkalmazása során használt fogalmak, és meghatározásuk:

ajánlott szakpár

olyan szakpár, amely nem kötött, de az Egyetem a tantervben, képzési tervben és a kurzuskínálatban biztosítja a szakok együttes elvégezhetőségét

alapozó modul

azon tantárgyak és ismeretek rendezett összessége, melyek elsajátítása nélkülözhetetlen más, az adott szak sajátosságait meghatározó ismeretkörök, illetve modulok szempontjából, illetve amelyekre más (szak)modulok (elsősorban a szakcsoporton belüli szakok moduljai) is ráépíthetők

alapvizsga

a további tanulmányok előfeltételeként előírt, tanórához (kontaktórához) nem kötött vizsga, amelynek tartalmi követelményeit a tanterv rögzíti;

[129/2001.(VII.13.) Korm. rendelet]

beiratkozási időszak

a szorgalmi időszak első hete, amikor a hallgatóknak az iratkozási nyilatkozatukat meg kell tenniük

diplomamunka

ld. záródolgozat

ECTS (European Credit Transfer System)

európai kreditátviteli rendszer, mely megkönnyíti az ECTS alapelveit vállaló intézmények hallgatói számára az európai felsőoktatási intézmények közötti nagyobb hallgatói mozgásszabadságot egyéni hallgatói tanulmányi munkaidő

a hallgatói tanulmányi munka azon része munkaórákban kifejezve, melyet a hallgató átlagosan a tanórán (kontaktórán) kívül önállóan végez a tananyag elsajátítása és a követelmények teljesítése érdekében (beleértve a vizsgaidőszakban a tanulásra fordított időt)

egyéni tanrend

az intézményi tanulmányi és vizsgaszabályzat, valamint a tantervi előírások lehetőséget adhatnak a hallgatónak arra, hogy minden tanulmányi időszakra - a szabályzatokban és tantervekben meghatározott feltételek mellett - egyénileg válasszon a felajánlott tanulmányi kötelezettségek közül

elbocsátás

a hallgató szakos tanulmányainak tanulmányi okból történő megszüntetése

elemi alapozó tárgy

olyan, a tanterv által meghatározott tárgy, mely esetében a hallgató az ismeretekből beszámolóval is számot adhat, és ezzel a részvétel alól felmentést kaphat

előadás

olyan tanóra, amelynek során elsődlegesen az oktató szóbeli magyarázata segíti az ismeretek elsajátítását

előfeltétel

a tantervi egység felvételének feltétele, legfeljebb három elvégzett tantervi egység

előhospitálás

a tanítási gyakorlatnak a tanári munka megismerésére és elemzésére szolgáló időszaka

erős előfeltétel

olyan előfeltétel, melynek teljesítése a tantervi egység felvételének feltétele

feladatmegoldó gyakorlat

olyan gyakorlat, amelyen a hallgatók speciális eszköz használata nélküli feladatmegoldást gyakorolják

gyakorlat

olyan kurzus, amely gyakorlati órákból áll

gyakorlati óra

olyan tanóra, amelynek során a hallgatók önálló munkavégzése is követelmény

gyakorlati jegy

gyakorlatot lezáró érdemjegy

gyakorlóiskola

az Egyetem közoktatási intézménye, melynek e feladatán túl a tanári képzés gyakorlati részében, a tanárjelöltek iskolai munkára való felkészítésében van képzési feladata

gyenge előfeltétel

olyan előfeltétel, melynek teljesítése a tantervi egység teljesítésének a feltétele és nem a felvételének

hallgatói jogviszony

a felsőoktatási intézmény és a magánszemély közötti jogviszony, melyhez speciális jogok és kötelezettségek fűződnek

(összes) hallgatói tanulmányi munkaidő

átlagos (tehetségű, felkészültségű, átlagosan elvárható teljesítménnyel tanuló) hallgató számára a tanulmányi munka sikeres elvégzéséhez (átlagos körülmények között) szükséges idő munkaórákban kifejezve, vagyis a tanóra (kontaktóra) és az egyéni hallgatói tanulmányi munkaóra együtt

hallgatói munkaóra

a szakmai ismeretek elsajátításához szükséges, a hallgató által egyénileg felhasznált tanulmányi idő

integrált szakdolgozat

a tanári képzést lezáró szakdolgozat azon típusa, amely a tanári képzéssel együttesen végzett, alapképzési, szakterületi szakon beadott szakdolgozatként vagy annak egy részeként felel meg a tanári képzés szakdolgozatával kapcsolatos követelményeknek

intézmény

az egyetem, illetve a főiskola, a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 1. számú mellékletében felsoroltak szerint

iratkozási lap

a hallgatók beiratkozására, létszámnyilvántartására és az első beiratkozás után beállott adatváltozások feltüntetésére szolgál (134/1964. MM utasítás)

iskolai gyakorlat

a tanári képzés egyik tanulmányi területe, iskolában vagy más oktatási-nevelési intézményben végzett, rendszerezett, gyakorlati tapasztalatszerzés a nevelő-oktató munka megfigyelésével, önálló végzésével; két fajtája a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat és a külső iskolai gyakorlat

javítás felülvizsgálata

a hallgató írásbeli dolgozatában foglaltak hallgató kérésére történő ismételt értékelése, a javítási hibák korrigálásának lehetősége

képesítővizsga

a tanári képzést lezáró szóbeli vizsga, illetőleg más, szakterületi, szakzáró vizsga önálló része

képzési forma

alapképzés, kiegészítő alapképzés, oklevéllel rendelkezők számára hirdetett alapképzés, szakirányú továbbképzés, akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés

képzési terv

a szak tantervének egy adott tagozaton, egy adott képzési formában történő teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer

kiegészítő alapképzés

a főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzése után ugyanazon a szakon szerzett

egyetemi végzettség és szakképzettség, továbbá főiskolai vagy egyetemi végzettségre épülő, tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés

kihagyás

a hallgató nem iratkozik be, és hallgatói jogviszonya szünetel

kivételes tanulmányi rend

a kérelem alapján a tanulmányi követelmények teljesítésére vonatkozó speciális feltételrendszer

kollokvium

előadást lezáró számonkérés

kötelező szakpár

annak előírása, hogy egy szak mellett másik szakot is el kell végezni

kötelező tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése nélkül a végbizonyítvány nem adható ki, és a hallgató a teljesítéshez nem választhat a különböző tantervi egységek közül

kötelezően választható tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése nélkül a végbizonyítvány nem adható ki, és a hallgató a teljesítéshez különböző tantervi egységek közül választhat

kötött szakpár

két szak együttes végzésének előírása

közoktatási gyakorlat

olyan, közoktatási intézményben elvégzendő gyakorlat, melynek során az intézmény pedagógusai irányítják a hallgató munkáját, a szakterület kijelölt oktatóinak szakmai közreműködésével

kredit

a tanulmányi kötelezettségek teljesítésére irányuló hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, az összes hallgatói tanulmányi munkaidővel arányos mérőszám; a Kreditrendeletnek és a nemzetközi konvenciónak megfelelően 30 munkaóra jelent 1 kreditet

kreditallokáció

a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek teljesítéséhez átlagosan szükséges összes hallgatói tanulmányi munka megállapítása és az annak megfelelő kreditek hozzárendelése

kreditgyűjtés (kreditakkumuláció)

kreditek gyűjtése a tanulmányok végzése során. Minden egyes tanulmányi időszakban a megszerzett kreditek hozzáadódnak a korábban megszerzett kreditekhez mindaddig, amíg a hallgató az összes, az oklevél megszerzéséhez (a kötelezően elsajátítandó ismeretanyaghoz rendelt krediteket is magába foglaló) előírt számú kreditet el nem éri

kreditindex

a tanulmányokat értékelő mutató,

kritériumfeltétel

olyan feltételek összessége, amelyek nélkül a hallgató bizonyos tanulmányai nem folytathatóak; kritériumfeltétel teljesítéséért kredit nem jár

kritériumtárgy

olyan tantervi egység, melynek teljesítése nélkül a hallgató bizonyos tanulmányai nem folytathatóak

kurzus

a tanegység teljesítésére egy adott tanulmányi időszakban meghirdetett, adott oktató által adott helyen, időpontban, adott periodicitással megtartott foglalkozások összessége

külső iskolai gyakorlat

az iskolai gyakorlat egyik fajtája, melynek keretében a tanárjelölt valamely oktatási-nevelési

intézményben, nem gyakorlóiskolában, mentortanár irányításával és értékelésével egyénileg vesz részt az intézmény mindennapi munkájában

laboratóriumi gyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során speciális műszereket és eszközöket használnak a hallgatók

leckekönyv

a felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok igazolására szolgáló eredeti okirat (134/1964. MM utasítás)

megszakítás

a hallgatói jogviszony szünetelése

mentortanár

a külső iskolai gyakorlatban a tanárjelölt egyéni gyakorlati munkáját segítő, irányító és értékelő, e feladatra az Egyetem által felkészített és felkért pedagógus

mintatanterv

a tantervben szereplő tárgyak olyan elosztása félévekre, amelyet átlagos ütemben haladni akaró hallgató úgy követhet, hogy eleget tesz minden tantárgy felvételénél az előtanulmányi követelményeknek, minden félévben 30 ( $\pm 3$ ) kreditet teljesít, és tanulmányi követelményeit a képesítési követelményekben meghatározott képzési idő alatt fejezi be

mintatantervtől elmaradt hallgatók száma

azon hallgatók száma, akik számára egy tanegység teljesítése kötelező vagy kötelezően választható és a tanegységet nem végzik el a mintatantervben megjelölt félévig

mintatanterv szerinti előrehaladás lehetősége

a mintatantervben szereplő tanegységek ütközés nélküli felvételére vonatkozó lehetőség

mintatanterv szerinti tárgyfelvétel

a mintatantervben szereplő tanegységek a mintatantervben meghatározott félévben történő felvétele, mely független attól, hogy a hallgató más kurzusokat a mintatantervtől eltérően vesz fel (42. § (1)).

modul

a szak tantervét alkotó legfelsőbb szintű egység, amely olyan tantárgyakat, részmodulokat foglal magában, amelyek tematikailag, a szak képzési célját illetően vagy valamilyen specializáció céljából rokon ismereteket, vagy több szak közös ismeretanyagát foglalják össze; a modulok lehetnek egymásra épülők, egymást helyettesítők, egymást tartalmazhatják;

nem szakmai tantervi egység

olyan tanegység, mely a szak elvégzéséhez nem előírt;

nyelvi alapvizsga

az alapvizsga azon fajtája, mely nyelvi ismeretek meglétét ellenőrzi

nyelvi záróvizsga

nyelvtudományi ismeretek meglétét ellenőrző vizsga

oklevél

a felsőfokú végzettséget és szakképzettséget igazoló okirat

oklevél melléklete, oklevélmelléklet

az oklevélmelléklet olyan okirat, mely tanúsítja az oklevél megszerzése során elvégzett tanegységeket, azok adataival együtt

oklevél-mintalap

a dékáni (főigazgatói) hivatal által kitöltött kézirat, az oklevél kiállításához (134/1964. MM utasítás)

oklevélnyilvántartó könyv

az intézmény által kiadott oklevelek nyilvántartására szolgáló, nem selejtehető (200 lapos) könyv, amit a rektori (igazgatói) hivatal vagy a tanulmányi osztály vezet és minden naptári év végén lezár (134/1964. MM utasítás)

önálló szakdolgozat

a tanári képzést lezáró szakdolgozat azon típusa, amely a tanári képzéssel együttesen végzett, alapképzési, szakterületi szak zárásától függetlenül, önmagában készül, és felel meg a tanári képzés szakdolgozatával kapcsolatos követelményeknek

párhuzamos felvételi kötelezettség

annak előírása, hogy két (vagy több) tanegységet ugyanazon félévben kell elvégezni

pedagógus

a közoktatási intézmények megfelelő szakmai tevékenységet végző dolgozó (tanár, tanító, óvodapedagógus, pszichológus, konduktor, stb.)

program

tanegységek olyan egysége, melyek egy adott specializált szakterületi ismeretek elsajátítását teszik lehetővé

regisztráció

a tanári képzésben való részvételnek – a szakterületi alapképzési szak jellegétől függő – automatikus vagy külön eljárás keretében történő engedélyezése, melyet a TatoK-nál kell kezdeményezni

regisztráció előtti képzési szakasz

a tanári képzés azon első, alapozó képzési szakasza, amelynek tanegységeit a tanári képzésre való regisztráció nélkül is lehet teljesíteni azon hallgatóknak, akiknek – szakjuk jellegénél fogva – egyébként külön szükséges regisztráltatniuk a tanári képzésre

regisztráció utáni képzési szakasz

a tanári képzésnek a regisztráció előtti képzési szakaszt követő része, mely tanegységeinek teljesítése – az erre kötelezett hallgatóknak – a képzésre való külön regisztráció nélkül nem lehetséges

szabadon választható tantervi egység

olyan tantervi egység, melynek elvégzése a végbizonyítvány megszerzéséhez nem kötelező (az érte kapott kredit természetesen beszámítható)

szakdolgozat

ld. záródolgozat

szakmai gyakorlat

olyan, a hallgató által elsajátítandó szakmához tartozó feladatok elvégzését élethű körülmények között biztosító gyakorlat, melynek során a hallgató munkáját a gyakorlati helyszín alkalmazottja(i) irányítja (irányítják)

szakmai tanegység

olyan tanegység, melynek teljesítése a szakon elő van írva;

szakmódszertan

a tanári képzés egyik tanulmányi területe, melynek célja a szakterületi alapképzési szakhoz, az ezzel rokon szakokhoz kapcsolódó iskolai tantárgyak, műveltségi területek oktatásának, ennek tartalmi, elméleti, metodikai, oktatástechnikai témaköreinek az elsajátítása (más néven: tantárgypedagógia)

szakterületi alapképzési szak

a tanári szakképzettség megszerzésére irányuló képzés egyik, vagy önállóan is, vagy csak a tanári képzéssel együtt végezhető része, mely meghatározza a tanári végzettség szakmai irányultságát, s melynek elvégzése nélkül nem szerezhető tanári képesítés

számítógépes gyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során a hallgatók számítógépet használnak a feladat elvégzéséhez, azonban más speciális műszert nem igényelnek

személyi iratgyűjtő

a hallgatóra vonatkozó összes személyi iratok, okiratok, jellemzések, határozatok stb. gyűjtője



(134/1964. MM utasítás)

szeminárium

olyan gyakorlat, amely elsődlegesen a hallgató és az oktatói közötti szóbeli kommunikációra épül

szigorlat

szakmai ismeretek átfogó, szintetizált ismeretét számon kérő vizsga (a záróvizsga előtti időszakban)

szigorlati jegyzőkönyv

többtárgyas szigorlatok eredeti, nem selejtezhető bizonylata (134/1964. MM utasítás)

szorgalmi időszak

a tanórák megtartására szolgáló 15 hetes időszak

tanár szak

az egyetemi és a főiskolai szintű, alapképzési szakok azon típusa, melyben a szakterületi alapképzési szak és a tanári képzés követelményei együttesen, elválaszthatatlanul vannak meghatározva, melynek keretében csak tanári képesítés szerezhető

tanárképes szak

az egyetemi szintű, alapképzési szakok azon típusa, mely önállóan is elvégezhető, de a tanári képzés egyidejűleg vagy – kiegészítő alapképzés keretében – utólag történő elvégzésével a hozzá, mint szakterületi alapképzési szakhoz kapcsolódó, tanári képesítés is szerezhető

tanárképzés

a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés, mely a szakterületi alapképzési szakon folytatott képzésből, valamint a tanári képzésből áll

tanári képzés

tanári képesítés megszerzésére irányuló, a szakterületi alapképzési szakon túl elvégzendő képzés, melynek követelményeit a 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet a tanári képesítés követelményeiről határozza meg

tanárjelölt

a tanári képzésben részt vevő, az iskolai gyakorlatokat végző hallgató

tanegység

egy minősítéssel záruló, tovább nem bomló, általában egy féléves időszak alatt teljesíthető adott szakmai követelmény

tanegység jellege

a tanegységek egy jellemzője, mely leírja a tanegység megvalósítását: tantárgy, szigorlathoz rendelt tanegység, terepgyakorlat, szakmai gyakorlat, közoktatási gyakorlat, záródolgozat

tanóra (kontaktóra)

a tantervben szereplő tanulmányi kötelezettségek oktató közreműködését igénylő foglalkozásainak való részvétel ideje

tantárgy (tárgy, tanegység, kompetencia-modul)

a szak tantervi felépítésének szakmai alapegysége, amelyhez felvételi és teljesítési feltételek köthetők

tantárgypedagógia

ld. szakmódszertan

tanterv

a képesítési követelmények teljesítését lehetővé tevő követelményrendszer

tantervi egység

a modul, a tanulmányi egység, a tanegység

tanulmányi átlag

a hallgató tanulmányainak minősítő mutatója,

meghatároz

tanulmányi egység

összetartozó szakmai tartalmú tanegységek összessége

tanulmányi időszak (félév)

az, az időszak, amelyre a hallgató beiratkozik, tantárgyakat vesz fel (a mintatanterv alapján, vagy attól eltérően, de az előtanulmányi rendet betartva), és a tanulmányi időszak befejezéséig eleget tesz az egyes tantárgyak tanulmányi követelményeinek

tanulmányi ügy, eljárás

a hallgató kezdeményezésére vagy hivatalból indított tanulmányi tárgyú eljárás, ide nem értve a hallgató tudásának értékelését

tárgyfelvétel

az elvégezni kívánt kurzusokra történő jelentkezés, és azok indexbe történő bejegyzése

tárgyfelvételi időszak

a szorgalmi időszak első két hete, amikor lehetőség van a tárgyfelvételre

társított szakok

azok az egyetemi és főiskolai szintű szakok, amelyeken első alapképzésben a tanulmányokat egy másik szakkal egyszerre (meghatározott szakokon két félév más szakon folytatott tanulmányok után) kell megkezdeni és befejezni

terepgyakorlat

olyan gyakorlat, melynek során a hallgatók csoportja oktatói irányítás mellett a természetes környezetben szerzi meg és gyakorolja a szakmai ismerteket

törzskönyv

a leckekönyv adatainak hiteles másolati nyilvántartása, a leckekönyv- és az oklevélmásodlatok nem selejtezhető bizonylati alapja (134/1964. MM utasítás)

törzskönyvi névmutató

a hallgatók betűszerinti nyilvántartására és a törzskönyvek kezelésének megkönnyítésére szolgáló, nem selejtezhető segédkönyv (134/1964. MM utasítás)

utóvizsga

sikertelen vizsgának ugyanabban a vizsgaidőszakban történő ismételt teljesítési kísérlete

utóvizsgajegy

az utóvizsga engedélyezésére, az utóvizsgadíj lerovására és az eredmény közlésére szolgáló nyomtatvány (134/1964. MM utasítás)

végbizonyítvány (abszolutórium):

a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és - a nyelvvizsga letételének és szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével - más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt kreditpontok kivételével a képesítési követelményekben előírt kreditpontok (ezen belül a kötelező és kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt összes kreditpont) megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett. A végbizonyítványt a felsőoktatási intézmény vezetője - karokra tagozódó felsőoktatási intézményben az intézményvezető által átadott hatáskörben a dékán, kari főigazgató - írja alá a hallgató leckekönyvében.

vendéghallgató

más felsőoktatási intézmény hallgatója, aki tanegységek elvégzésére intézményközi megállapodás vagy a tanegységért felelős szervezeti egység vezetőjének eseti engedélye alapján jogosult

vezetőtanár

a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlatban a tanárjelölt képzését, gyakorlati munkáját segítő, irányító és értékelő, e feladatra az Egyetem által felkészített és felkért, gyakorlóiskolai vagy külső iskolában dolgozó pedagógus

vendéghallgató

más felsőoktatási intézmény hallgatója, aki tanegységek elvégzésére intézményközi megállapodás vagy a tanegységért felelős szervezeti egység vezetőjének eseti engedélye alapján jogosult

vizsgaeredmény-nyilvántartó lap

a dékáni (főigazgatói) hivatal által vezetett összesítő nyomtatvány; egy tanulócsoport egy félévi vizsgatárgyainak, összes vizsgaeredményeinek és a szükséges statisztikai adatoknak a nyilvántartására szolgál (134/1964. MM utasítás)

vizsgahalasztás

a vizsgajelentkezés törlése

vizsgaidőszak

a vizsgák letételére szolgáló hét hetes időszak

vizsgakurzus

a szigorlathoz, az alapvizsgálathoz, a nyelvi alapvizsgálathoz és a nyelvi záróvizsgálathoz rendelt tanegység teljesítésének alapegysége; továbbá az a kari szabályzatban biztosítható vizsgalehetőség, amelynek során a kollokviummal záruló kurzust egy korábbi félévben felvevő, de nem teljesítő hallgató a kurzus teljesítését kontaktórák meghirdetése nélkül kísérelheti meg.

vizsgalap

egy tantárgy tanulócsoportonkénti vizsgaeredményének nyilvántartására szolgáló nyomtatvány, amelyet a szükségletnek megfelelő példányban a tanszék vagy a dékáni (főigazgatói) hivatal állít ki (134/1964. MM utasítás)

záródolgozat

a képesítési követelmény által előírt tartalmú, a tanulmányok lezárásakor írt dolgozat (más néven: szakdolgozat, diplomamunka)

zárótanítás

a gyakorlóiskolai tanítási gyakorlatot lezáró, önállóan megtartott iskolai tanóra, mely a gyakorlat értékelésének alapjául szolgál

záróvizsga

a felsőfokú iskolai végzettség megszerzéséhez szükséges szóbeli számonkérés, amelynek során a jelöltnek tanúságot kell tennie, hogy a képesítéshez szükséges tudással rendelkezik, és a tanult ismereteket alkalmazni tudja

záróvizsga-jegyzőkönyv

a záróvizsga lefolyásának és a záróvizsga-bizottság határozatának eredeti, nem selejtezhető bizonylata(inak összesége) (134/1964. MM utasítás)

# SZAKOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

## 1.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 1.1. Szakért felelős szervezeti egység lehet

- tanszék;
- intézet,
- kar (több karhoz kapcsolódó képzés esetén az egyik kijelölt kar a szakfelelős).

**ETVSz 8. sz. melléklet** 1.2. Szakért felelős oktató (szakfelelős) az Egyetemmel teljes munkaidejű közalkalmazotti jogviszonyban álló, oktatói munkakörben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező és a Magyar Akkreditációs Bizottság szakterületi követelményrendszerének eleget tevő személy (a szakos képzést biztosító oktatási szervezeti egység vezetője vagy más megbízott vezető) lehet.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 1.3. A szakfelelős személyét az Egyetemi Tanács a szakért felelős szervezeti egység előterjesztésére, a képzést folytató kar javaslatára bizza meg és menti fel.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 1.4. A szakos képzés szintjeit, célját, a szakon megszerezhető oklevélben szereplő szakképzettséget, a szakhoz rendelt képzési időt (a képzés volumenét), a kurzus kínálati órák és kreditek számát, a képzés főbb tanulmányi területeit, az ismeretek ellenőrzésének sajátosságait a képesítési követelmények határozzák meg.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 1.5. Az 1.1.–1.4. pontokat a 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet által meghatározott tanári képzésre is alkalmazni kell.

1.1. A szak képzésében érintett szervezeti egységek vezetői, a szak oktatásában részt vevő oktatók és egyéb munkatársak fegyelmi felelősséggel tartoznak azért, hogy saját hierarchia szintjükön megfeleljenek a szak képesítési követelményeiben és tantervében előírt követelményeknek. Ezen belül

- a) a szakért felelős kar és vezetője felel azért, hogy a szakon folyó képzés tanterve megfeleljen a képesítési követelményeknek;
- b) a szakért felelős szakmai szervezeti egység vezetője, illetve a szakért felelős oktató felel
  - a szak tantervének kidolgozásáért és folyamatos korszerűsítéséért;
  - azért, hogy a szakon folyó képzés az érvényes tantervnek és az Egyetem által támasztott minőségi követelményeknek megfeleljen.
- c) a tanegységért felelős szervezeti egység vezetője és a tanegységért felelős oktató felelős azért, hogy a tanegység tematikája a tantervben előírtaknak megfeleljen.
- d) a kurzus vezetője felelősséggel tartozik azért, hogy a kurzus tematikája megfeleljen a kurzus elvégzésével teljesíthető tanegység tematikájának.

### **129/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet 1. §**

E rendelet alkalmazásában:

*h) társított szakok:* azok az egyetemi és főiskolai szintű szakok, amelyeken első alapképzésben a tanulmányokat egy másik szakkal egyszerre (meghatározott szakokon két félév más szakon folytatott tanulmányok után) kell megkezdeni és befejezni.

### **KR 4.§**

(6) Párhuzamosan két szakon végzett tanulmányok esetén egy adott tanulmányi kötelezettség sikeres teljesítése hozzájárulhat mindkét szakon a kreditgyűjtéshez.

## 2.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 2.1. A szak - a képesítési követelmények által meghatározott módon - lehet:

- csak önállóan elvégezhető szak,
- társított szak,
- szakpárban is elvégezhető szak.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 2.2. Csak önállóan elvégezhető szak esetében az előírt szakos tanulmányokat - a kreditelismerés esetének kivételével - nem változtatja meg, ha a hallgató más szakon is tanulmányokat folytat.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 2.3. Kötötten társított szak az a társított szak, amelyen csak adott szak(ok)kal együttesen lehet tanulmányokat folytatni.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 2.4. A szakpárban is elvégezhető szak olyan szak, melyen a tanulmányok önállóan és más szakkal együttesen is végezhetőek, és a hallgató ezen szakon előírt kötelezettségeit- a kreditelismerés esetén túl is - megváltoztatja a másik szakon folytatott tanulmányok.

**ETVSz 8. sz. melléklet** 2.5. Kötött szakpáros képzés esetén a hallgató adott szakokon kezdi meg tanulmányait, és ugyanezeket a szakokon köteles azt befejezni; kivéve, ha a hallgató önhibáján kívül szakváltásra kényszerül. Kötött szakpáros képzés az, amelyet az egyetem ilyenként hirdet meg.

**ETVSz 8. sz. melléklet 2.6.** A képzés kötött szakpáros képzésként történő folytatásának előírásakor nem lehet előírni olyan párosítási feltételt, mely mindenképpen költségtérítéses képzésben való részvételt eredményez.

**ETVSz 8. sz. melléklet 2.7.** A társított és a szakpárban is elvégezhető szakok esetében a szak tantervében rögzíteni kell, hogy melyek az ún. ajánlott szakpárok, melyek elvégzését az Egyetem támogatja.

**ETVSz 8. sz. melléklet 2.8.** Az ajánlott szakpárokról az érintett kar(ok együttes) javaslata alapján az Egyetemi Tanács dönt.